

SOKOL AMERICKÝ

ČÍSLO 6

ROČNÍK XXVII.

**ZVLÁŠTNÍ
VÝHODY**

poskytuji
ct. sborům
sokolským
při objed-
náváních
sborových.

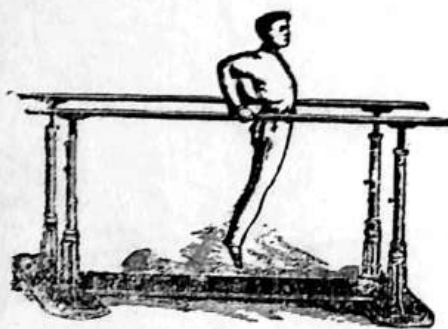
Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Největší ryze český střižní a modní závod v Americe.

Úplný výběr zboží střižního, obleků pro pány i chlapce, žeketů,
pláštěnek, šálů, dámských klobouků, obuvi, nádobí skleněného,
porculánového a plechového, karpětů, hraček, atd., atd.

**ÚPLNÉ
CVIČEBNÍ
OBLEKY**

pro žáky máme
velmi lacino.
Máme na skladě
pravé české tri-
kotové modré
kalhoty do cvi-
čení, též košile,
pasy a střevice.

JACOB WILLIG

— vyrabitel —

tělocvičného nářadí

Zař zení tělocvičen věnuje se zvláštní
pozornost.

71 W. Washington St., Chicago.

**JOSEF SYKORA,
LÉKÁRNÍK A CHEMISTA,**

největší česká lékárna
v městě New Yorku.

Založena roku 1881.

Roh 72. ul. a 1st Ave.

V. J. STIBR

vlastní první třídy

Oděvní Obchod

V C. 1415 BROADWAY,

vedle Ces. Nár. Síně, Cleveland, O.

Má na skladě úplný výběr obleků pro
pány a chlapce, klobouky, čepice, košile
atd. Veškeré sokolské potřeby k stejno-
kroji i ku evičení jsou vždy u něj k do-
stání.

SOKOLSKÉ STEJNOKROJE.

SOKOLSKÝ KROJ CVIČEBNÍ.

J. J. Dvořák & Sp.

oděvní a zakázkoví krejčí. 598-600 Blue Island Ave.

Zhot. vnji sokolské stejnokroje, kroje cvičební pro Sokoly i pro životvo i mají na skladě sokol-ké pasy i
monogramy. Vše v cenách nejnižších. Tež oděv hotový i zakázkov. klobouky, čepice, atd.

Matěj Houdek

(dříve Mužík)

Zlatnický a hodinářský obchod

— v čísle —

1338—1. Ave., mezi 71. a 72. ul.

Bohatý výběr zlatých a stříbrných šperků, hodi-
nek, řetízků, náušnic, prstenů, atd. Vlastní vý-
roba klenotů s českými granáty, zlatých náušnic
zvaných "čoček", spolkových odznaků, snubních
prstenů a pod. Správkám věnuje se pečlivá po-
zornost, zvláště zasazování drahokmů. — Dlouho-
letá zkušenost jest zárukou dobré práce.

Vyhláška.

Tímto upozorňujeme bratrské Jed-
noty, že Výk. Výbor N. J. S. prodá
1200 lb. činek, bez dovozu, za 3c libru.

Dále prodá Výk. Výb. RYTINY
(cuts) obrazů z Památníku N. J. S. za
ceny mírné. Rytiny hodí se dobře
pro jednoty a zvláště pro bratry ob-
chodníky.

Objednávky přijímá jednatel V. V.
Jan Černý, 437 E. 71st St., New York.

Ferda Martyny

zařídil první třídy

modní obchod pro pány a hochy

1329 První Avenue,
NEW YORK

Nejnovější vzorky košil, nákrčníků,
spodního prádla mám na skladě vždy
hojnost, jakož i chlapecké oděvy. So-
kolské košile, nákrčníky a vůbec ve-
škeré cvičební potřeby jsou u mně
vždy k dostání.

Všichni Sokolové

měli by znáti:

**Úvahy a řeči Dra. Miroslava
Tyrše.** Pořádá Dr. J. E. Scheiner.

**I. Povšechné úvahy o věci
sokolské.** — Díl prvý 25c. Díl
druhý 25c.

Objednávejte buď u svých sborů neb
u jednatele výkonného výboru N. J. S.

Učme se od začátku!
Základové tělocviku. — Sepsal
Dr. Miroslav Tyrš. Cena \$1.00

Objednávejte buď u svých sborů neb
u jednatele výkonného výboru N. J. S.

OBSAH

	Stc.
Redakční úvahy	161
Z našich rozhovorů	165
Veřejná hřiště v Chicagu	167
Poučení o tuberkulose	163
Učíme počátek	169
Učme se plovat	170
Náhled evič. sboru new-yorského	171
O tom překladu české soustavy	171
Veřejná evičení dětská	172
Feuilleton	174
Z našich kruhů	175
Věda, umění a práce	178
Cvičení zactva	179
Povinné výkony pro závody Se- vero-amer. Turnerbundu v Indi- anapolis, Ind., 21-25 června 1905	181
Názvosloví	182
Dopisy	184
Zápis za schůze výk. výboru	189
Župa střední	189
Příjem a vydání N. J. S.	190
Župa Západní — Zápis	190

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVII.

CHICAGO, 15. ČERVNA 1905.

Číslo 6.

REDAKČNÍ UVAHY.

Vlastenectví se u nás pojímá všelijak. "Vlastenčí" každý vydavatel novin, když počne uveřejnovati nový román, "vlastenčí" každý, kdo má nějaký vládní, státní a městský úřad, když potřebuje hlasy svých krajanů, "vlastenčí" leckterý vyrábíteľ patentních meducín ve svém "vlasteneckém" kalendáři, kde slibuje uzdravení za tolik a tolik dollarů bezcenné břečky a "vlastenčí" ten i onen k vůli reklamě v novinách, které hotovy jsou prodati se za tolik a tolik stříbrných a volati: "Hosana", třeba rozuměli vlastní věci asi tolik, jako jisté vousaté a rohaté zvířátko petrželi. "Vlastenectví" for revenue only.

Často jsme slyšeli v našich sokolských schůzích poznámky proti vydržování tělocvičné školy, proti placení evičitele — poněvač se to prý sboru nevyplácí. A tyto poznámky vycházely často z úst takových sokolů, kteří též pomáhali sestavovati do stanov články o hlavním cíli Sokolstva, které má na prvním místě "pečovati o tělesný vývin naší mládeže." Jakým právem nazývá se sbor taký sokolským, který jest ochoten vydržovati tělocvičnou školu jenom po tu dobu, pokud se tato vyplácí? Táže se obec, vyplatí-li se jí vydržování škol? Sokolský sbor obral si za první cíl pěstovati tělocvik, pečovati o tělesný vývin českého dorostu, a nemá-li chuti tomuto hlavnímu účeli svému přinést obět, čím dříve svine prapor sokolský, tím lépe!

Poměr otrocký nesnáší se s vědomím síly a důstojnosti lidské a lež krátké má nohy. Proto jen důkazem jest nevyspělosti lidu našeho, když dá se unést slovy všelijakého fangličkáře, člověka zaprodajného neb bezcharakterního a bez přesvědčení následuje jej, aby dobrou, poetivou a nebojácně vyslovenou pravdu pomohl kamenovati. Však tak bylo a vždy jest mezi námi, kde dnes tak zvaná inteligence libuje si v životě otráveném, vše vypočítává si na efekt a sama jsouc nezdravá nedbá těch konců—těch konců.

Každé město, kde jest jenom poněkud větší osada česko-americká, mělo kdysi anebo má posud spolek, který obral si za hlavní účel "hájití jméno české před cizinou." Má jméno české nějakého ob-

hajování zde zapotřebí? Bylo někdy eizím tiskem jméno české zlehčováno — napadáno? Nikoliv, když nám časem byly vytýkány naše některé nepěkné zvyky, bouřlivé výtržnosti — pohlíželi jsme na výtku takovou jako na "útok na český národ" — a to jenom proto, že nechtěli jsme se přiznati, že jsme k výtkaťm těm často sami zavdali příčinu. Při podobných příležitostech obyčejně svolali jsme schůzi, v níž několik řečníků předneslo nastudované řeči o Žižkovi a Husovi — a když jsme tuto vlasteneckou povinnost vykonali, hověli jsme před tváří velkoměstského lidu nepěkným svým zvykům dále. Kdyby nám anglický tisk dnes vytkl, že ve svém středu trpíme, aby naše mládež obého pohlaví v nízkých dupandách brala mravní i tělesnou zkázu, kdyby nám někdo veřejně vytkl, že česká "letní místa" stávají se neděli jak neděli jevištěm těch nejhnusnějších scén — jak budeme potom to "jméno české před cizinou hájití?" Proč nevytkneme si raději za svůj účel pracovati k tomu, abychom sami nezavdávali k hanlivým posudkům příčiny? Zahajme nejdříve činnost mezi sebou — vystupujme bez bázně, neohroženě proti všemu, co české jméno hanobí, co mládež naši mravně i tělesně ničí — a nebude nám nikdy třeba "hájití české jméno před cizinou". Americký lid posuzuje nás dle toho, jakými jsme — a jakmile k přesvědčení tomu přijdeme, bude to prvním krokem k dávno kýžené nápravě.

č.

Člověk by myslel, že kdo ví jak ti svobodomyšlní musí být v řadách našich silní. Poznáte však ihned tu slabost, úžasnou ehabost a rozervanost vlastních lidí, když dojde k tak zvané polemice českých listů svobodomyšlných, listů, jež z zvětšiny pro práci naší mají jen úsměv útrpný a pomahají asi tak pracem předběžným a sokolským, jak bylo nedávno v Chicagu přede dnem v Coliseu. Nám na štěstí tohoto českého tisku třeba nebylo, my nečekáme divy odnikud, ale od neunavných, nových a udatných činů svépomoci a práce opravdové očekáváme výsledky, at' již to mnohému po chuti, aneb ne. Pravít' Tyrš: "Je nedůstojno sebe podeěňovat, avšak nebezpečno a nemožno sobě lichotit a sebe klamat a samozrádno s málem se spokojit, kde jenom skutek svrchovaný spasí a činnost k vrcholům nejvyšším se nesoucí."

Jak ze zápisů Výk. Výboru se dozvídáme, má být vydán anglický překlad o "české soustavě tělocvičné." Účelem spisku toho jest seznámiti anglické kruhy tělocvičné s naší vyučovací methodou, která, jak pevně věříme, vyniká nad všechny jiné. Máme však za to, že dříve, nežli bude možno přikročiti k překladu anglickému, měl by být nejdříve upraven spisek výhradně pro cizince, nemající o methodě naší nejmenšího zdání — spisek psaný co nejjednodušejí, tak aby stal se každému co nejvíce pochopitelným. Pokud naše vědomosti sahají, spisku takového podnes v řeči české nemáme. Dílo Hronovo by cizincům nevyhovovalo. Nemá-li peněz na vydání anglického spisku o české soustavě být obětováno zbytečně, měla by Česká Obec Sokolská být požádána, aby některého odborníka českého vyzvala o sepsání podobného díla slohem co možno nejpochopitelnějším, při sepsování téhož aby brán byl zřetel na to, že dílo jest psáno pro cizince, z většího dílu takové, kteří o nějaké methodě cvičení na náradí nemají ponětí vůbec — a pak teprv mohlo by se pomýšletí na překlad anglický. Jinak bychom obětovali peníze zbytečně. č.

Jsou jistá zaměstnání, různé profese, kde mnohý člověk druhům svým a celé společnosti prospěti může, není-li totiž sobcem a člověkem, který jen o sebe se stará a o svůj váček. Na kolik na příklad lékaři zde i onde po nemocnicích, na klinikách a poradnách svých i soukromých a pracovnách vykonají dobra pro chudý lid bez rozdílu. Nikde se tím nechlubí, nikde s bombastem neohlašují a u vědomí vykonané povinnosti konají dobré dále. A tak mělo by být s člověkem každým. Vykonati dobré a chtít ihned za to pochvalu a oznámku, jest asi tolik, jako chybiti a k chybě se nepřiznati, třeba dělo se tak na úkor celku.

V konferenci učitelů tělocviku, odbývané v dubnu v městě New Yorku, dle zpráv odborných časopisů hlavním předmětem rokování byly — tance. Ty nejpřednější autority tělocvičné posuzovaly hodnotu různých tanců, jejich vliv na duševní i tělesný vývin, a po skončených debatách znázorněny byly před četně shromážděným obecnstvem různé národní tance, po nichž v tělocvičných kruzích v přítomné době jest shánka přímo zimničná. Vyjma různých tak zvaných "klasických a esthetických tanců" byly znázorněny následující: Tanec španělský, provedený družstvem dívek tělocvičného klubu sv. Bartoloměje; tanec irský (Irish reel), provedený členy klubu Andersen; tanec cikánský, provedený žačkami těl. školy německého turnvereinu; švédská kadrilla, a ruský národní tanec, provedený žákyněmi newyorské normální školy. Jak vidět všechny národnosti před četnými odborníky pochlubily se svými ka-

rakteristickými tanci — téměř všechny národnosti byly v konferenci té zastoupeny, jenom čeští sokolové podobným sjezdům věnují pramalou pozornost, jenom my málo staráme se o to, proniknouti českými národními tanci do eizích kruhů. Účastenství při konferenci podobné a ukázka různých těch květů, které vypěstovány byly na půdě české, přineslo by nám více mravního zisku, nežli celé řady jiných věcí, na které často vydáme velké sumy peněz. č.

Řekli jsme v minulém čísle, že opravdu-li chceme v kruzích našich nějaké nápravy, chceme-li opravdu lidu svého poučení, že musíme dnes začíti vlastně nejprvé u těch tak zvaných "vychovatelů" toho lidu, čili v českém novinářství, jež v poslední době objevilo opět tolik hnusných vředů, tolik kalu z vlastních řad a bezcharakternosti, že člověku jen na divno, jak mohl ten lid po léta tak trpěti a jak může sněsti dnes, když pouhé "Refused" na poště stačí. Dnes není jist nikdo před osobními útoky, ať již mnoholetá práce jeho a zásluhy jsou jakékoliv, dnes zhanobí se vše šmahem, jen když v náhradu přijde všeliký dolar, horší ještě onoho Rockefellera, dnes každý demagog a mravně spustlé chlapisko může beztrně každou poctivou snahu po pravdě pošlapati, argumentuje se nadávkou, dynamitem a krvákem a všelikými hanebnými, ba i dvojsmyslnými oznámkami různých humbuků se to slavné "vzdělávání" toho lidu našeho dodělá. Jen pěkně pravdu si řekněte a pravdu etíce, nemusíte se utíkat k nadávkám a sofistickým vytáčkám, aniž třeba slušného posudku míjeti tam, kde i mnohé důvody jsou pro náležitý rozhovor.

Obáváme se, že dojde-li opravdu k tomu, že Sokolstvo česko-americké súčastní se sletu junáctva česko-slovanského v Praze, stane se tak opět bez všech předběžných příprav — jako se stalo r. 1887 — a že česko-američtí sokolové opět nebudou s to prokázati se ničím jiným, nežli cvičením na náradí. Již před rokem navrhováno bylo "Sok. Am.", aby utvořila se jakási technická komise, která by vypracovala různá cvičení, v Čechách neobvyklá neb docela neznámá — ale hlas ten zůstal hlasem volajícího na poušti. Ačkoliv cvičení kůžely v Čechách již značně zdomácnělo, přece jen věříme, že by pečlivě sestavené cvičení toto těšilo se velké pozornosti. Dále máme velmi krásná cvičení kruhy (jmenovitě pro sokolky), ryze americké hry a — americký box. Čeští sokolové vzbudili v Americe pozornost znázorněním boxu francouzského — což kdyby ve způsobu prostných vypracován byl box anglický? Nebyla by to ryze americká zvláštnost? Pěkně sestavené cvičení toto se všemi útoky, kryty a úniky působí velice efektně a může jím být podána pěkná ukázka jednoho z nejpopulárnějších tělesných cvičení amerických. č.

Cvičení znamená pohyb a pohyb jest život. Rušný život pak se jeví v závodu a tu není dojista divu, že ve veškerých župách pilně se cvičilo tam, kde hotoví se k závodům. Jenže takovýto život předzávodní a ruch měl by potrvati na déle v těloevičnách našich, kde dnes i u větších sborů zdá se, jako by veškerá snaha věnována byla mládeži a školám těloevičným, co zatím bratři a sestry jen v poměru malém evičí. Není tak ovšem všude, ale tam kde je měli, bychom za v čas prohlédnout.

Jaké bude účastenství Sokolstva česko-amerického při Turnfestu v Indianapolis? Dle přípravných prací bude to jedna z nejnápadnějších manifestací těloevičných, jakou kdy kterákoliv organizace těloevičná v zemi této pořádala a Nár. Jed. Sokolská měla by býti zastoupena delegací co nejčetnější. Každá župa měla by vyslati tam své činovníky, jednotlivé sbory měly by vyslati tam své evičitele, Nár. Jed. Sokolská měla by tam co celek býti zastoupena — neboť pozorováním takových slavností těloevičných obzor vědomostí svých šíříme, z čehož potom jednotlivé sbory a s těmi celá organizace jen těžiti musí. Ale zdá se, že když nejsme s to účastniti se sjezdu takového co borci, když nemůžeme účastniti se sjezdu co zápasníci o cenu, že pak obeslání slavností těloevičných pokládáno je za zcela zbytečné — kdežto co pozorovatelé získali bychom více nežli co získati bychom mohli co vítězové. č.

Nyní, když nad veškeru pochybnost bylo zjištěno, že Matice Vyššího Vzdělání není nic a nebyla, nežli rázu soukromého, ba zcela osobního, když rozhodl tak na resoluci sboru T. J. Tyrš Cedar Rapids Sokol, nejstarší tamní spolek český, spolek Čtenářský a hned v zápětí největší a nejstarší Řád Č. S. P. S. Prokop Veliký, mělo by konečně dojít již ke skoncování nechutného sporu. Do sporu zataženi byli jsme my a jiní bratři mimoděk, ale nevdí, máme jen to zadostučinění, že jednali jsme poctivě a na prospěch lidu svého, jemuž podnik národní rozhodně náleží a náležeti má. Nadzminěný sbor sokolský přidal se k rozhodnutí spolku Čtenářského a Prokopa Velikého, aby famosní nominace nynějšího Výkonného Výboru Matice, jenž sám se do úřadů navrhl a sám jsa obviněn zvolil si svůj vlastní výbor "vyšetřující", tedy zcela stranický, byla zrušena a ráz podniku záslužného se změnil. Sboru ony tři navrhuji totiž, aby každý člen Matice měl v Matice pouze jen jeden hlas volební a nic více, třeba sebe více dal příspěvku, tak aby i ten chud'as, který může méně dát, týchž požíval práv, jako kterýkoliv boháč. Nám záleželo na věci, lid rozhodl, pokud nás různé ty živly podivné osobně a hmotně poškoditi se snažili, za to, že neohroženě hájili jsme pravdu, nevdí, i nechtěli bychom rozhodně na místech těch-

to vysvětlovati. Práce naše rozhodná a podle znění stanov naši N. J. S., práce na prospěch a uzdravení lidu našeho a utužení doznala uznání a my jsme spokojeni. —

"Česká Stráž" v Chicagu dokázala již několikrát, že myslí to se zájmy lidu svého upřímně i že se snaží o vyniknutí jeho každým směrem. Agitace její v zájmu odbočky české veřejné knihovny jest dojista ještě v živé paměti, tak jako její zdařilá schůze programová, kde snahy "Stráže" doznaly nejlepšího pochopení i kruhů širších a v době poslední jest tu opět zařízení informační kanceláře českých přistěhovalců. A vidíte i jiným směrem "Stráž" účinně pracuje. Znajíce důležitost representace před tváří ciziny a pochopujíc snahy jiných národností, jež zdobí místa veřejná a parky pomníky svých velikánů, pečuje nyní i o to, aby v Chicagu zbudován byl pomník velikému buditeli a mučedníku národnímu Karlu Havlíčkovi. Sami nejsme jen pro tvrdý kámen, vímeť, že miláček ten lidu v srdcích jeho zapsán jest důkladně, však eche-me-li dokázati cizině, že i národ náš má své velikány, může se tak státi jen šířením známosti prací jejich a ovšem také i pomníkem na místě veřejném. K cíli tomu konají se již sbírky i bylo by jen k přání, aby vedle oněch na pomník Karlu Jonášovi, pokračovaly co nejlépe a aby pomníky oba stály co nejdříve, když již myšlenky ty v proudu jsou. Uváděti za příklad Němce, aneb Poláky nebudeme, ale tolik dovolíme si říci, že i oni mají i měli také mnohé jiné podniky rozdělané a přece mnohé nové uskutečnili.

Jestli eche-me o obsahu bible rozhodovati, musíme nevyhnutelně ten obsah znát a pak se ovšem vysmějeme všem, kdož učí, že snůška ta nemravných pohádek jest původu božského. A jestli čtení této knihy vydá někdy jako nejlepší modlitba, pak věru nebudeme se jistému listu křesťanskému, když nadepíše článek svůj úvodní: "Kdo může změřiti sílu a moc modlitby?" Jaká to otázka? I dobře podotýká k tomu list jiný, že zrovna tak nadepsati by se mohlo: "Kdo může změřiti sílu a moc ohonu morčete?" Odpověď byla by na to zcela prostinká: Nikdo, protože morče ohonu nemá. Jsou dvě rozdílné to věci, modliti se k bohu a býti vyslyšánu, čili dostati odněkud tam shora také odpověď.

Starý činovník a přítel náš upřímný, vyslovuje veliké potěšení nad tím, že poslední sjezd Č. S. P. S. navázal styky s našimi řadami, jakož velice jej těší zdravice, již dostali jsme minule ku dni v Coliseum bratří našich Hlavní Úřadovny těchto řádů, však hned k tomu připojuje, jako dávný a již zapomenutý pracovník, našinec poctivý a šlechetný hned několik jen trpkých slov. Tak píše nám mezi jiným:

“Jak jest Ti známo, že před sjezdem Č. S. P. S. v St. Louis bylo horováno na úlevu bratřím, zvláště těm starým a práce neschopným a nuzným. A jak se k nim sjezd zachoval? Jeť přímo směšné kdyby nebylo zároveň smutné dost. Byl přijat návrh, že žádný člen nesmí žádat a nesmí žádný rád udělit podporu nuznému práci neschopnému bratru, pokud není tento členem 35 let a nedosáhne věku 65 let. Pak může mu být udělena přímo královská podpora, jež nesmí přesahovat \$50—ročně. Avšak takový člen ubožák musí mít jeho povinnosti k řádu v úplném pořádku, totiž nesmí ani centu být dlužen, ba co více, musí si, aby tučné podpory získati mohl, zaplatit příspěvky k řádu na celý rok na před. To obnáší as \$30 ročně. Za 35 let uloží člen taký as \$1,050 v řádu. Jsem ku příkladu členem 25 let a nyní v 61 letech práce neschopen. Nezaplatím-li jednou příspěvky, co se se mnou stane? Inu, bude se jednat dle stanov a bude po “bratrství.”

V Pennsylvanii přijat byl zákon, jenž jest jen lidským a tak šlechetným, že i v jiných státech hojněho dojíti by měl následování. Jest te zákon proti dětské práci a v Pennsylvanii zvláště mnoho znamená, kde na tolik ubohých dětských duší v potu tváří a v prachu v dolech zaměstnáno bylo. Přijetí zákona ukáže se být pravým požehnáním lidu, již proto, že i zákon o nucené návštěvě školní nyní spíše prováděti se dá.

Kdyby byl Carnegie toho náhledu, že veškeré větší podniky veřejné nalezati se mají ve vlastnictví obcí a států, jakž minule radil mayorovi Dunneovi v Chicagu, nemuselo býti krveprolití v Homestead, nemusel pán dnes ukájet svědomí své dary a dobročinností, jež v mnohém jeví trhliny. Také Rockefeller nemusel by se dnes namáhat a rozdávat dollary, na nichž krev a mozoly jeho dělnictva lpí — na kostely. A jiní humbukáři, budníci a zazobaní sobci nemuseli by dělat do “vyššího vzdělání” toho lidu, který po leta na základě jeho hlouposti odírali, tak úzkostlivě vyhýbajíce se veškeré pochvaly, že to své “já” do každé mramorové desky vtloukali. Jací to dobrodinci chudých — —

Veliký a dojísta jen pochopitelný rozruch vyvolala zpráva jistého “žlutého” a senačního plátku v Chicagu, záhy po úspěchu našich v Coliseum, že prý asi deset tisíc turnerů a pět tisíc sokolů nabídl služby své proti stávkářům mayorovi města Chicaga Dunneovi. Ve spojení se zprávou tou jmenován byl jistý vynikající turner a také známý krajan náš, jakoby oni byli časopis o věci informovali. Ukázalo se však záhy, že byla to pouhá a hanebná kačna, vypočítaná jen na urážku obou organizací těloevičných, jak oné turnerů, tak naši sokolské. Postarali

jsme se o to, aby v odborných listech dozvěděli se o tom, kdo a co vlastně sokolové jsou, jak pracují s dělníky v zápase o bytí jejich jen souhlasíce a také dotyčný výbor náš v Chicagu uvedl pisálky anglického listu na pravou míru. Však na tom nemělo by býti dost, již proto, že dotyčná Župa čili okrsek turnerský se ozval a úředně prohlásil infamní lež tisku anglického za urážku veškerého turnérstva, jež vždy hotovo jest k obhajobě vlasti, však k policejtským službám proti stávkářům dělníkům nikdy se nepropůjčí. Prohlášení jejich posláno bylo nejen mayorovi města ve dnech právě minulých cestou úřední, ale i veškerému tisku anglickému v Chicagu a některým listům odborným. Tolik učinili turnéři a také činovníci Střední Župy naší vykonají jistě totéž. Prohlášení zásad našich zřejmě dokazuje, že my jako sokolové s lidem dělným jdeme a vážíce si všech institucí země této, chceme aby ten dělný lid náš byl silnějším a otužilejším ku všem možným zápasům, aby ve vývoji těla i ducha postaviti se mohl vedle lidí jiných, lidí organisovaných na vzájemný prospěch, kdež chápe se význam sebekázně, této slavné vychovatelky charakterů. Zkázně šiky naše, jež viděli pisálkové v Coliseu jak krásně hodili se jim do krámu, když na ten lid přistěhovalý a rovněž organisovaný chtěli hodit blátem. A tu my za ty naše řady jen jednu máme odpověď, aby pro příště právě ty štvavé a senační plátky anglické, jež tak rády hanobí živly přistěhovalé, ze svých domácností sokolských jsme vyhodili, neotravovali obsahem jejich vylhaným členy rodin svých. Totéž platí o listech všech i českých, jež nemají pro Sokolstvo nic jiného než pohanu. Rozumějte a zaříd'te se dle toho. —

Bratři naši Slováci a Chorváté pilně o to dbají, aby soustavný těloevik a myšlénka naše sokolská i v jejich lid pronikla. V Chicagu evičí nový sbor chorvatský br. Klepal, kdežto v New Yorku br. Mysliveček, již byl s hochy svými, bratry Slováky v závodu a tak i jinde jest. Bratři Slováci také pilně nyní o listu svém vlastním pracují. Týž vycházeti bude každý druhý pátek v měsíci a sice prozatím o 24 stránkách, tiskem P. V. Rovnianka & spol. v Pittsburgu, Pa. Rozesýlati se bude celkem na 3,200 členů, kdežto v pořadatelství se uvázali bratři Jan A. Janček a Karol Štiasný, v Allegheny, Pa.

Tuhle kdosi prál, že nové myšlénky těžko se zanáší do všelikých těch těles, organizací a spolků našich. Nová myšlénka — více práce. Tuť prvý náraz a druhý, že dnes mysleti si může člověk každý volně, třeba neměl domů a bohatství. Rozhlédneme se jen vůkol co různých u nás všude spolků, co tříštění sil a co práce vystoupením společným vykonati by se dalo. Jen že mnohému tiskaři tolik a tolik nových

stanov a jiné práce do roka by ubylo, mnohé vládnoucí veličině tolik a tolik "eti", neli dollarů. Jak jinak jest nyní v našich sborech sokolských, kde snahy spojovací všude se jeví a všude se uznává, že jen v mohutném celku zvítěziti lze. Několik takových mohutných rozmachů našich společných, jako byl onen v Coliseu v Chicagu a pak bude každý, kdo Čech, to sokol. Či neviděli jste toho právě v Coliseu, jak se čerstva hlásili tak mnozí k nám, vidouce, že práce se zdařila, ba hlásili se i ty mnohé potvůrky, jež jaktěživ nehnuli ani prstem. A dobře psal nám minule přítel náš upřímný: "To jest nyní rozumu a kritik, co kde a jak, do mlejna přijíždí strejcové pro vejražku, kteří dříve ani zrna, ani vošatky nepřinesli. Jako to ptactvo nebeské, které neseje, ani nežne, ale atd."

"Dělení práce" mělo by v každém sboru našem najíti ohlasu, nechceme-li se dočkat, aby několik jednotlivců, nynějších upřímných činovníků tu aneb onde konečně vysílení jsouce přestali, aniž byli by tu náhradníci, aniž měli by tu někoho, kdo břímě správy od nich by převzal. Dnes zdá se, že všude pracuje jen několik dobrých duší, ať čtete zprávy z kteréhokoliv sboru všude se tak jeví. Jak dlouho může takový pracovník vydržeti, když i mnohdy zápasiti mu jest nejen s danými poměry, ale s nevědomostí, neurvalostí a neupřímností těch, kdož rádi hází klacky pod nohy, sami nikde tak se nenamáhajíce. Rozdělte práce ve sborech, dejte každému jen určitou část a tato část pak bude spíše a lépe vykonána, nežli několik částí v ruce naveného jednotlivce. Na nářadí máme veškerému přepínání sil se vyhnouti a v tělocvičně vůbec a vysilování a přepínání takovému holdujeme. Jak podivné!

Řekli jsme již několikráte, že nás tak hned pár slov pochvaly z úst magistrátů a pánů z radnic nechytí, ale slova pana Sextona o dnu našem v Coliseu byla v tom ohledu pozoruhodná, že složila povinný hold českým matkám, jež dítky své soustavnému tělocviku, sokolům na vychování dávají. A v Anglii minule v London Ealing, u příležitosti veřejného vystoupení dámského spolku, vedením přítele Sokolstva Eugene Sully, kde i naši byli z Londýna, promluvil jmenem evičenek G. O. Farr, člen městské rady, jenž poukázav na důležitost tělocviku, pravil o Sokolstvu, že "Sokol" jest nejen chloubou svého národa, ale taktéž obranou své řeči a svého původu, ten Sokol, jenž i v Anglii se nalezá i ve Spojených Státech, jako odvětví velikého sdružení českého Sokolstva."

Nebude as známo vůbec, že o důležitosti tělocviku promlouvají různá díla, jako jest na příklad známá "Chamber's Encyclopedia" a protože slova její

jsou opravdu pozoruhodná a někdy mnohému z nás, jako doklad by se hoditi mohla uvádíme doslovně. Tak praví se tu pod ohlavením "Tělocvik" jak následuje: "Mocí obdivuhodného zákona přírody stává se, že jednotlivé části těla, do jisté míry vzcházejí se co do síly, schopnosti a objemu, v tom poměru v jakém se jich užívá. Při tělocviku uvádí se v platnost tento zákon pořadně na všechny části a v koncích na celou soustavu v celkové činnosti. Jestli námaha se nepřepíná až do úplného unavení, všechny ostatní části těla uvádí se v soulad s onou částí, která napínáním se zdokonaluje. Oběh krve, rozprouzení občasným evičením, nabývá čerstvé síly a krev hnaná neobvyklou prudkostí do všech částí tělesné soustavy, povzbuzuje všechny její výkony, tak že záhy se objeví známky povšechného zlepšení zdraví. A i mysl, pakli současně pěstována přemýšlením, stane se mocnější a pevnější."

Z NAŠICH ROZHOVORŮ.

Pamatujme si, že jen úplná a celá pravda může v zápase s chybou, klamem a lží zvítěziti. Poloviční pravdy zůstávají jen kopím otupělým, jež v tom duchovním boji nemohou dosáhnouti cíle, zejména když to ostří jejich namířeno jest proti živlům vládnoucím a bohatým. Pamatujme si, že veškeré vědy mají jedno společné a to jest opět pravda, ta pravda, za kterou se právě ty různé vědy pachtí, zkoumají a vyšetřují. A v této snaze vědy navzájem se podporují, tvoříce tak jistý celek, v němž různé zákony se opakují se všemi těmi charaktery povšechnosti a jednotnosti.

A my pokračující s dobou, podle zákona, který Lamarek a Darwin nám byli tak znamenitě označili, zákon, který sluje vývojem, zákon pokroku v tom zápase našem životním, vidíme pravdu vždy zřetelněji a jasněji a ve zcela nových i mohutných tvarech. Co druhdy, podle Rivièra, náleželo pověře, něčemu nadpřirozenému a nadpozemskému, dnes zcela rozumné a jednoduše se vysvětluje.

Tělesa, o nichž se myslelo, že ve svém složení závisela od životní činnosti nějaké, látky organické, dnes jsou prozkoumána a tvoří se cestou lučební dle libovůle naší — a ku podivu, že naše vědění se právě šíří jen důkladnými rozborů, jejichž výsledky srovnáním a porovnáváním vedou k výzkumům. Zákony se tvoří a sice tak, že stávají se jednoduššími víc a více a my ve všem dnes vidíme činnost jednotnou, pohyb a zase rušný pohyb, jenž tu i onde životem se celé jeví.

Studujete-li fyziologii, napadne vás hned, aby pátrali jste po vlastním našem původu a následkem toho ovšem i po původu celého okolí našeho. A skoro chtěli bychom tvrditi, že studii fyziologie náležitou člověk teprve stává se filosofem. Jak také mohli

bychom rozumovati o nějakém ústrojí, jež neznáme? A vidíte přece to vše se děje ještě dnes členy mnohých fakult universitních, jinaž staré pořádky jest milejší, nežli mnohé nové nezvratné pravdy. Pracují podle "šablony" a říkají tomu "vyšší" vzdělání.

Napíší dnes celé svazky kněh o bohu, duši a těle a ubírajíce se starou vyšlapanou stezkou theologů, tu něco sleví, tam jiné přidají a lpí na své dualistické theorii se všemi jejími následky. A to vše děje se jedině proto, že vlastnosti a výkony žijící tkaně, zvláště ale soustavy nervové, jsou jim neznámy, a jako neznámé otáčejí se nějakým tím spiritualismem a tak mají býti živly neznámé vysvětlovány něčím co nevíme i tvoří se důsledky, jež rozhodně nemohou býti správné. A k tomu chybně Barthez, aby tím větší zmatek způsobil, přidal třetí náuku zrovna tak nepochopitelnou jako druhé dvě. A přece jest jisto, že pouze náuka o hmotě, jest tou jedinou, již známe, již lze si vysvětliti. Studujeme-li vlastnosti nerostné hmoty, a potom hmoty ústrojné, snadno přijdeme k poznání co vlastně jest organismem, a hlavně pokud se týče ústrojí těla lidského, se všemi jeho výkony rostlinnými, živočišnými a psychickými.

Fysiologie vysvětluje vše co se v ústrojí našem děje. A touto fysiologií byl právě Rivière upozorněn na filosofickou náuku veliké důležitosti. To jest podřízení prvků tohoto ústrojí, že rovná se podřízení všeho toho co tvoří společenskou míru.

Pravdou jest, že tytéž zákony se opakují v ovzduší neorganickém, jako v ovzduší organickém, a jako v ovzduší života našeho společenského. Pohyb je všude s těmitěž charaktery, vzájemnou výměnou a doplňováním se sil, všude zápas, stavy vývoje, výběr, čili jedním slovem nesmrtelné zákony vývoje-pravda nanejvýš nespravedlivé zákony, jež vedly by nás k činům surovým, kdybychom se proti nim neopatřice, nesdružili se ve společnosti, jež nad hlavami svými postavili si moc z nich samých vycházející, jež bděla by nad pořádkem, a nad tím, aby se vyrovnaly různé tak zvané nesrovnalosti způsobené zákony přírody.

Tak tedy velice nesnadným a povinností těžkou vlády jest působiti proti mnohým zákonům přírodním, jež pocházejíce ze síly, opakujeme výslovně, poskvrněny jsou nespravedlností.

A tu opět berouce útočiště k autoritám, jako Lamarek a Darwin, můžeme sníti o zcela rozumovém a přirozeném náboženství budoucnosti, jež založeno bude na náuce "lidé se tvoří ze svého okolí" a tu pak celá soustava morálky — "Přičiňme se, aby naši bližní takými se stali a v nejlepších byli poměrech, aby u vývoji svém jen prospívali a dobře konali."

Tak ovšem muselo by se díti, bez ohledu na nějakou odměnu, nějaké spasení, ale čistě z lidových a upřímných snah. Zdaliž pak snahy také nejsou jiných krásnější? Vše dosavadní různých živlů sa-

mý byl egoism, samé uchvatitelství a samé násilí, pověra a ohlupování těch, kdož sami volné myšlenky neznajíce, pode jeho klamu ochotně šij svou skláněli, k bohům různým se modlíce, k bohům o nichž ničeho nevěděli a o jsoucnosti jejich se přesvědčiti nemohou. Jak jinak tu vyjímá se práce myslitelův opravdových na prospěch všech celkův lidských bez rozdílu. Jak jinak jeví se dobročinnost opravdová a láska k bližnímu, když vedena jest snahou poctivou prospěti a nezištně.

A tu právě přicházíme k tomu podřízení se prvků našeho ústrojí. Máme za to, že dnes, spoléhajíce na čisté pojmy fysiologie, můžeme směle pokračovati na vývoji lidu svého, vzdělávati jej a utužovati na těle i v mysli, aby tím spíše poslání své v přírodě pochopil a k soutěži i zápasu o to bytí své lépe byl připraven v tom chaosu všelikých škodlivých i prospěšných růzností, jež pravdě vždy ustoupiti musí. Učme jej pravdy znáti, pravdy etíti a v ovládnání těchto pravd podříditi se stávajícímu pořádku společnosti lidské, jejíž hlavním činitelem rozum sídlící v soustavě nervové bytí má. Rozum a zase rozum a dle toho i veškeré nazírání na ten život náš v přítomnosti, jež jako vše v přírodě změnám o rozkladu podléhá.

Není pochyby, že rozum jest majetkem jednotlivce, aneb měl by být, jako rozum majetkem jest velikých a ušlechtilých celků, jejichž snahy ku prospěchu a dobru veškerého lidu se nesou. Rozum vládne, aneb vládnouti by měl veškerým ústrojím jedince, jako ústrojím života společenského, států a vlád. Rozum jest mistrem, jenž neshody a spory urovnati může, jako rozum všude tam, kde pověra, klam a šalba, poučením vítězí a kde násilí tam opět rozum mnohé na opravu vykonati může, na opravu lidstva, jež samo v sobě není zlé, jen když ty síly vůdčí dobře volí.

Kolik tu práce? Kolik plodných myšlenek? A na kolik všem nám pracovati třeba, aby i v lidu našem ten rozum zvítězil, aby snažil se poznati pravdy, aby věděl, co mu prospívá, aby věděl tak muž i žena naše, i dorost náš, který když utužíme s napjetím všech sil, abychom věc naši vzdělavatelnou a výchovnou uhájili prospějeme jen tím tomu našemu českému celku i v zemi této, tříbíce jen pojem lidovosti. Snažme se býti vzory v práci své veškeré, bud' me mladším příkladem v rozumování a poznávání pravd i pobídkou k náležitému vývoji v mysli i na těle a uzdravení v celém žití našem společenském, jež vreholí ve štěstí člověka zde na zemi a ne jinde.

"Síla evikem získaná, mravem se zachovává. Kdo nemravem ničí jarost a sílu svou, ten není pravým sokolem, ten nenáleží pod praporek náš."

M. Tyrš.

VEŘEJNÁ HRÍŠTĚ V CHICAGU.

Jistý cestovatel nazval Chicago městem extrémů a městem divů — městem, v němž jako v žádném jiném městě, zreadlí se ta pravá energie amerického lidu. V žádném městě není soustředěno tolik extrémů jako v této metropoli amerického západu: nedaleko té nejkrásnější residence amerického boháče krčí se nuzná dřevěná chata, památka ještě dětských dob tohoto “mladého obra” — na blízkou těch nejkrásnějších čtvrtí a nádherných sadů, zřítí lze ulice, jakými se ani pověstný Cařihrad pochlubit nemůže. O Chicagu jest známo též, že nic nevykoná polovičatě — a když bylo oznámeno, že počne zřizovati veřejná hřiště pro děti v chudších třídách, věděl každý, že i v tomto ohledu překoná veškerá jiná města. Chicago žárlivě střeží svoji pověst jako “obra západu”, a když přikročeno bylo k zřizování veřejných hřišť, nechtělo nápodobovati jiná města — chtělo, aby světová města sem přicházela si pro vzory — a také se mu to v plné míře podařilo. Chicago má dnes ta nejkrásnější hřiště, jakými žádné jiné město v celém světě pochlubit se nemůže.

Pisatel slyšel o přípravných pracích, věděl, že hřiště, s jichž zařizováním započalo se během zimy, budou v každém ohledu dokonalá, ale když těchto dnů je navštívil, doznati musil, že to, co spatřil, přesahuje to nejmělejší očekávání.

Jelikož všechna hřiště jsou zřízena dle stejného vzoru, pokusíme se popsat jedno z nich, které před měsícem asi bylo pro obecnost otevřeno. Celé hřiště zaujímá 10 akrů a položeno jest, jako všechny ostatní, v části města, obydlené chudší, pracovní třídou. Vejdeme po širokém cementovém chodníku, a na pravé straně již upoutá náš zrak zajímavý obrázek. Veliká cementová ohrada naplněna jest vodou — ne více než asi stopu hlubokou — a v té vykázano jest místo malým dětem, aby se do sytosti v čisté vodě brodily. Voda jest mělká, aby nebylo žádného nebezpečí pro případ, že by snad některé děcko se smeklo a ve vodě upadlo. U prostřed nádržky této jest vodotrysk, jenž stále dodává zásobu čisté vody. Kolem nádržky vodní, v níž pohodlně může se brodit až na 50 dětí, jsou cementové ohrady vyplněné jemným pískem — takže když děcko broděním v chladné vodě se unaví, může si opět v teplém písku odpočinouti nebo si pohrát. A kolem těchto rozestaveny jsou ve velkém kruhu lavičky, na nichž sedí matky, pozorující své maličké. Na levo od tohoto místa maličkých rozprostírá se pěkně pravené hřiště pro “base ball”, které leží poněkud níže, aby v zimě, kdy nemůže se hrát míč, přeměněno býti mohlo na kluziště. Kolem hřiště rozstaveno jest ohromné množství laviček pro diváky. Opodál hřiště míčového jest upraven krásný pažit, který obehnán jest drahou pro běh — a střed vyhrazen jest tennisu. Když ukončí se sezona tenisová, zaujme v místech těchto

vládu foot-ball. Vedle těchto míst, vyhrazených pro populární americké hry, jsou zde četné pažity, kde mohou se menší děti bavit svými vlastními hrami. Ani jediné stopy půdy neleží zde ladem — kde není místa pro hry, tam nasázeny jsou stinné stromy — bujné keře, takže celek tvoří ten nejrozkošnější obraz. Večer jest celé prostranství osvětleno nesčítaným počtem světel elektrických.

Na severním konci hřiště stojí skupina krásných budov — tvořících jakýsi trojhran. Vejdeme do hlavní budovy, z jichž oken jest vyhlídka na celé hřiště. V přízemí budovy té nalezáme čítárnu, jakož i místnost, kde možno uspokojiti i žaludek. V druhém poschodí jest sál, jenž propůjčován bude chudému lidu pro schůze, kde budou konány přednášky matkám o výchově dětí, kam zván bude lid k ušlechtilým zábavám. Z budovy této jdeme vkusně upraveným podloubím do budovy druhé, kde nalezájí se lázně a těloevična pro muže a chlapece. Jsou zde pěkné oblekárny, sprechy s malým basenem; těloevična opatřena nejmodernějším náradím. Cvičitel, jenž byl zde ustanoven, aby bděl nad tělesnou výchovou, udal nám, že se mu v prvních dnech přihlásilo na 1000 žáků různého stáří. Odpoledne vyučování jsou těloevičku chlapeč školní, večer opět ti, kdož v době denní nuceni jsou pracovati. V budově třetí jest těloevična pro ženy — stejné velikosti — ale náradí zde jest více vzoru švédského. Koupelny, sprechy, oblekárny, jako v těloevičně mužské — jenom o jednu místnost jest zde více. Jest to místnost, v níž mohou dívky i ženy rychle po koupeli osušiti své vlasy, aby se na cestě k domovu nenachladily. Mezi těmito třemi budovami jest prostranné nádvoří, v jehož středu jest plovárna a kolem plovárny jest též několik ohrad, naplněných pískem.

A takovýchto hřišť, jež jsme jen krátce tuto popsali, má pouze jižní strana Chicaga již nyní dvanact. V celém plánu není opomenuto ničeho, co by mohlo mládež poutati, co by mohlo mládeži prospěti — jest zde postaráno jak o ušlechťování tělesné tak i vzdělávání duševní — a proto dnes již odborníci z blízka i z daleka přicházejí do Chicaga, aby prohlédli si novou vymoženost naši: veřejná hřiště, jakými nemůže se dnešní doby pochlubit žádné město na světě!

“Nepřipadne vám nikdy, pakliže budeme lepití na peň sokolský účely jiné, že stáváme se spolkem universálním, konkurenčním spolkům odborným, a proto nenáviděným? Devatero řemesel — desaterá žebrota.”

K. Vaníček.

Někteří lidé prokazují nám často velmi přátelské služby tím, když nám veřejně projeví svoje nepřátelství.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pofadatelé:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. . Části tel. pověchné
A. HALLER, 813 So. Ashland Av., Chicago, Ill. . Části technické

Editors:

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavnímu pofadatelé:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sdělí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu příjímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatelové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pofadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídliční sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nově odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

POUČENÍ O TUBERKULOSE.

Dnes na všech stranách a všech státech Unie uznává se potřeba poučení lidu o této zhoubné nemoci a nás jen těší, že předešlé statě naše o tomto předmětu doznávají uznání tak mnohých. K tomu pak dovolujeme si jen podotknouti, že ochotně zodpovíme každý dotaz v této věci, aneb pokud zdravotnictví, životosprávy a pod. se týče, pakli tazatel jen na list se podepíše, aneb chce-li zvědět eos listem soukromým zašle nám známku na odpověď. Po mnoha pokusech a různých výzkumech dnes již se ví, že tuberkulosa v začátcích vyléčiti se dá, kdežto v případech pokročilých mnohé úlevy lze poskytnouti a jiné chrániti.

Tolik předeslavše zmíníme se hlavně o dědičnosti tuberkulosity, což z ohledů ochranných i z ohledů sociálních dojistá veliké jest důležitosti, neboť je-li dědičnost součotín jista, aneb jen možná, pak nastává nám tu, jako sokolům úkol obzvláště důležitý, neboť v mnohém případě utužováním všech těch slabých můžeme prospěti nad míru. Ano, v případech sňatků oněch náchylných dáme si zvláště pozor a věc zna-

jíce, nebudeme se vrhati v nebezpečí přímé, aneb nepřímé nákazy. Jest pravda, pokud dědičnosti tuberkulosity se týče panuje dosud spor, věc není zcela určita, však v ohledu tom dávno již jest známo i vypořozovalo se u všech tvorů, že přináší s sebou na svět známky svého rodu. "Tento přírodní zákon," jakž Honl dí, "jeví se tím, že dítky dědí po rodičích barvu vlasů, barvu očí, postavu, dědí však také slabé složení tělesné, plochý hrudník, dlouhý krk atd. Dědí se i vlastnosti, tak neobyčejná paměť a zručnost. Dědí se však i zvláštní odchylky, tak příkladem jsou nám rodiny, u nichž dědí se nadpočetné prsty a pod. a tak i nemoc, aneb její zárodek může dítě s sebou na svět přinést. Tyto zjevy pozorovány již dříve u živočichů; příkladem nám budiž onemocnění boureů se vyskytující, nazvané ferbina. Toto onemocnění rozšiřuje se tím způsobem, že z motýlů přecházejí zárodky na vajíčka. I u člověka jest tedy možnost dědičného zatížení nemocí."

Není pochyby, že nákaza může vzniknouti, pokud děcka se týče, již v lůně matčině. Nákaza otce od matky, aneb z vajíčka matčina dosud dokázána není. Ve většině případech nakazí se dítko po narození. Tato nákaza může býti přímá, aneb ze špatné potravy. Dle toho nemusí však každé novorozeně z rodičů tuberkulosních skutečně vždy nemocí touto býti napadeno. A tak jest tu možnost trojí v otázce dědičnosti, jakž se udává odborníky nejlepšími a sice:

1. Tuberkulosní rodiče mají potomstvo sice zdravé, to jest tuberkulosity ušetřené, ale slabého tělesného složení, čímž toto se stává k tuberkulose náchylnějším. Takové děti onemocní snáze čili zárodek tuberkulosity v jejich organismu snadněji utkví a se rozmnoží, nežli u dítek slabostí tělesnou nezatížených a stále utužovaných. Zejména onemocní takové dítky, které zůstávají doma u svých tuberkulosních rodičů, žijí s nimi v úzkém styku aneb dokonce tuberkulosní matkou jsou kojeny. Děti takové snadno v letech pozdějších při různé práci, řemeslu a v zaměstnání vůbec tuberkulosity bývají stíženy oproti jiným dítkám. A tu dojistá těloevik soustavný a užitečnost jeho nejvíce padá na váhu, neboť čím více tělo vzdoru a odporu se naučilo, tím také silnějším se stává a nemocem vůbec tak snadno nepodlehne. Mimo to takové soustavné utužování těla, jakž vidáme je v těloevičnách našich u výchově mládeže jest i osvěžením.

2. Druhá možnost jest ta, že dítě narodí se skutečně již s vyvinutou tuberkulosity. Tu ovšem dítě takové dlouhého věku se nedočká a zmírá v době, kdy úmrtí jeho nemá v zápětí značné škody se stanoviska společenského.

3. Konečně může se naroditi dítě zdánlivě zdravé, ale zárodek nemoci přešel již do těla jeho v lůně mateřském, aniž by byl nemoc způsobil. Teprve po-

zději, třeba po letech, zárodek až dosud skrytý počne se jítřit a onemocnění způsobí, jestli tělu neposkytne se příležitost zvláštního utužení a náležitě výživy. A tu mnoho dá se dělati.

Jest problém to zvláště důležitý. Týká se hlavně těch ubohých a chudých dělníků, kdož obklopeni jsou denně jen zející bídou a okolnostmi co nejnepříznivějšími, okolnostmi, jež nedovolují jim, aby se před tuberkulosou jak náležitě chránili sami, svých a jiných v nejbližším svém okolí. Tací chud'asové nemohou si stav svůj nijak zlepšiti a mimoděk stávají se dál a dále zdrojem nákazy a společnost celá jen trpí. Tu poslání těch kdož dnes lidu dobré mají na zřeteli dojistá jest veliké. Ti, kdož mají hmotné a všechny jiné prostředky, mohou si dopřáti náležitě léčby hned od samých počátků, mohou odjeti do jiných krajín, mohou si dopřáti veškeré pohodlí, klid a jiné co třeba, pokud vlastní životosprávy se týče. Mohou si zajeti do sanitarií a jiných ústavů a dáti se léčiti i nemusí vydávati se na pospas hnílobě, těsnému a zkaženému vzduchu tenementních domů, úmorné práci, aby měli co jíst, v přeplněných a duňých dílnách nalezající se v úzkých a špinavých ulicích velikých kouřem naplněných měst, aneb na místech prachu a odpadků plných. Tací chud'asové tuberkulosou stížení trpí velice, a nikde není pomoci. Tak zmírají po stech celé rodiny, nákaza se šíří a město, stát a vláda, ba nikdo se o ně nestará. Teprve v době poslední, jakoby trochu soucitu tu i onde se vyskytlo ve městech, kde mnohé dělnické organizace, obvodní ošetřovatelky a různí lékaři zdravotních odborů konají mnohou práci záchrannou. Však to vše nikterak nestačuje, nemají-li tisíce a tisíce chud'asů zmírati na dále. Něco stát se musí a jednotlivé organizace odborné, městské správy, státy a vláda měly by o toto "něco" záhy se postarati. Jest nevyhnutelné, aby i tito chudí měli příležitost k uzdravení se, možnoli, aby měli příležitost k úlevě. Jsouli tu mnohé nadace a dary pro jiné nemocnice, jiným organizacím, proč by nemohly být také k takovému účelu dojistá jen šlechtnému, šlechtnějšímu, nežli postavení toho, aneb onoho kostela s drahocennými okny a bohatě vyšíványými měšními rouchy a p. Všechny tyto a podobné titěrnosti tak zvanému bohu neprospějí a tu na zemi za hodnotu jejich co dobrého chudým prokázati by se dalo.

Vrátíme se však k naší vlastní rozpravě, abychom promluvili si ještě trochu o podmínkách vzniku tuberkulosy. Povídali jsme si již minule, že vznik tuberkulosy podmíněn jest vniknutím bacillu Kochova do organismu čili těla. A tolik se dnes na určito ví, že bez tohoto bacillu není tuberkulosy. Nesmíme si však představovati věc tak, jakoby každému vniknutí činitele tuberkulosy již následovalo onemocnění. Máli po vniknutí bacilla Kochova nemoc propuknouti, jest potřebí, aby spolupůsobilo několik čini-

telů. Činitelé tito týkají se nakažlivého zárodku, závisí na vlivech zevních, jakož i na povaze ústrojí těla napadeného, at' již lidského, aneb zvířecího.

Ku vzniku onemocnění tuberkulosního jest třeba, aby zárodek tuberkulosní nejen vnikl do ústrojí, ale aby skutečně měl také dosti životní síly a účinnosti. Nestačí tu jen tedy pouhé vniknutí, tot' by každý z nás musel dostat součotě. Když v těle našem slabém a žitím nezřízeným půdu sami nákaze připravíme, pak zárodek spíše se uchytí. Jinou podmínkou dále jest tu také množství vniklých zárodků, které v boji s utuženým tělem podlehnou, pakli nákaza toto otužení přemoci nemůže, to jest, v místě kde nákaza vznikla a kde také vlastní boj se rozvinul. Tělo lidské bojuje proti nákaze krví svou, svými šťávami a jinými prostředky, jakž na jiném místě jsme již psali, jestli zvířezí tělo zárodky mu neublíží a my tak nemocí zůstaneme ušetřeni. Jestli zárodků jest více, musí činnost těla a oběhu krve, lepší krve se rovněž zvětšiti a více bojovati, však jednotlivý zárodek snáze se zničí a snadno jest z těla vyloučen. Také místo a způsob nákazy jsou mnohdy rozhodujícími činiteli pro vznik nemoci. U tuberkulosy vznikají onemocnění nejčastěji plícemi a zažívadly, ostatní tvary se vyskytují méně. K těmto podmínkám přistupují ještě podmínky vyplývající z povahy ústrojí napadeného. Podmínky zevní jsou: podnebí, krajina, roční doba, obydlí, světelnost a velikost bytu a jiné, a tu ovšem vlastní vliv jest nepřímý, za to ale hlavním činitelem při této nákaze jest povaha člověka samotného a síla jeho. O tom však pojednáme příště.

UČIŇME POČÁTEK.

Od prvních dnů založení Nár. Jed. Sokolské usilovali jsme o to, bychom veškerou svou snahu, veškerou svou energii obrátili k tomu, odchovávat si schopné evičitele. Cítili jsme již tenkrát, že tam jest Achillova pata naší organizace — a ač pokročili jsme ve směru tom značně, zbývá nám ještě mnoho k vykonání. Stěžujeme-li si na ochablost v jednotách našich, mohli bychom směle říci, že hlavní vinu nese evičitel, jenž má v pravém slova smyslu býti duší sboru sokolského.

Tělocvičný běh, uspořádaný s velkými oběťmi, rozšířil trochu odborných znalostí do slabších jednot — ale na tom není dosti. My musíme ve směru tom pracovati dále, a kdybychom měli poslední dollar věnovati na zdokonalování evičitelů, nesmí nás to odstrašiti. Spočívá v tom naše budoucnost.

Jedná se nyní o to, aby se župa Fuegner-Tyršova a Děln. Jednota zblížily jaksi s N. J. S. Jakým způsobem by se to docíliti dalo, o tom proneseny byly náhledy různé. Naším plánem bylo, sloučiti napřed evi-

čitelstvo třech organizací — a při tom zvolna, ale jistě, připravovati půdu sloučení pevnějšímu, sloučení trvalejšímu.

Ať ale zblížení to provedeno jest způsobem jakýmkoliv, my přimlouváme se vřele za to, když sjezd rozhodl se proti pořádání kursu, aby svolána byla aspoň konference evičitelů do některého menšího města, a tam aby naši evičitelové strávili tři neb čtyry dny přednáškami, debatami o různých otázkách a evičením.

Sjezd tento představujeme si následovně: Obeslán budiž organizacemi těmi; každý účastník bez rozdílu musil by se zavázati k přednášce (předmět libovolný) a zkušenější evičitelové by byli nuceni sděliti praktické odborné vědomosti své s ostatními. Každý evičitel má svoje libůstky, své speciality, v nichž vyniká — a kdyby část vědomostí těch sdělil s ostatními, našli by všichni účastníci sjezdu dosti nového materiálu pro další práci. Jsou zde evičení dětská, hry, evičení dívčí, tance, evičení kůžely, a j. a j., kterým by se mohly při pilné práci tři neb čtyry dny vyplniti — a br. evičitelové, novými vědomostmi a názory obohaceni, vrátili by se chutě k další práci a vzájemně se poznávše, své bratrství utuživše, mohli by pak připravovati půdu k utvoření jednoho, moeného celku Sokolstva česko-amerického. č.

UČME SE PLOVAT.

Podivili by jste se zavítavše do tak mnohé osady, ba i většího městečka amerického, že není tam lázní, není na školách veřejných tělocviku a plováren teprve ne. My, kteří jsme na to vše z Čech zvyklí, podíváme se a ještě více se podíváme, když shledáme, že proti koupelnám veřejným, jako tělocvičnám narmoze jest zakořeněný ještě předsudek. A povšímnete-li si číslice a poměru kolik v tom kterém městě lidí umí plavat, tu se znovu zhrozíte a již nikterak se nedivíte, že při té či oné katastrofě loďní na jezeře, aneb na řece tolik a tolik lidí muselo utonouti, nežli pomoc se dostavila. Plavat již z ohledu praktického a na vlastní svůj zájem uměti by měl nevyhnutelně každý, sokol pak bez výminky. Jest evičení to, jež i mládeži naši by prospělo a z ohledů zdravotních soustavně prováděno přispěje rovněž k otužení. Nejzajímavější však, že i evičení takové starším se hodí a těm pohodlnějším, již stěžují si tak často na druhá evičení tělocvičná, že buď mnoho času zaберou, aneb vyžadují různého náradí. Plování jest evičení jednoduché, zábavné a co hlavního, že napomáhá vypěstovati sval, kůže změkne se vším tím povlakem, který se na ni nachytl ze šatstva, vzduchu a ze zaměstnání. Všechn ten rmut ulpělý na těle se smyje a steče, drobné pory kůže se otevrou a slouží lépe svému účelu, nejsouce zacpány. Mírný pohyb rukama a nohama v určitém tempu povzbudí oběh

krevní a znenáhla rozhostí se v nás pocit čistého a osvěženého těla, s nímž ovšem i mysl se jaksi uvolní a my hned jinak pracujeme po takové koupeli a pěkném se vyplavání. Cvičení to jest rovněž soustavné i mělo by být kde jen poněkud lze, v pořadu našem jak pro sokoly, sokolky i dorost.

Ti, kdož musí těžce pracovati v dusných místnostech a továrnách, jakož i ti, kdož jen stále sedí v úřadovnách a po obchodech, měli by denně se koupati a učiti se plavat. Jakmile se naučí považovati plování za denní evičení, jež čím pravidelněji se provádí, tím účinnější se jeví, tím pro ně lépe. Odtud také proč mluvíme o věci zvláště v tuto dobu roční, připomínajíc našim, že na leto vedle sprech v tělocvičně i o vlastní plovárny by se postarati měli, dorostu tak mnohou zábavu a užitečnou nanejvýš připravivše.

Hlavní příčinou proč plování nedostalo se dosud uznání jako pravidelného evičení jest to, že stále se tvrdilo a mnohými ještě dnes povídá a tím nepravý rázor v lidu vzbuzuje, že plování jest vysilující sport — náhled to, který povstal právě z nejlepšího důkazu o opravdové ceně jeho. Jest pravda, že začátečník se při prvních evičeních unaví, stále se pokoušeje, aby nad vodou se udržel, však to jest pouhá únava, žádné však vysílení; únava jaké pocítujem v prvých evičebních hodinách na náradí a pod. — Plování jest evičením velice namahavým, pakli je přepínáme a tu jest téměř jisto, že každý začátečník stále a stále se nutě přepíná a jistě se unaviti musí, není-li nad ním řádného dozoru plavčíka a evičitele vůbec. Tak jest však jen prvé dva a nanejvýš tři dni. —

Ten, který již dovede udržeti hlavu nad vodou, umí "šlapat vodu" aneb "hrabat trochu rukama," aspoň poněkud snáze se bude učiti, jinak ale jest s těmi, již hned se "topí." Ti naučiti se musí pohybu a rázu třeba někde na podlaze, jako o prostných, anebo na prkénku vysutém na bříše ležící a na povel: Jed-na, dvě, tři pravidelně, jakoby vodu plochou ruky brázdíce se tužiti. Jakmile takto se připravili na suchu jdou na pás a na bidlo plavčíkovo do vody. Záhy již jde to vesele a takový začátečník, když denně se učí a plave na jisté vzdálenosti a v jistou dobu, na bříše, stranou, na zádech a jinak koná mnohdy na prospěch těla svého více, nežli plavec starší, který nedbá, kdy má dost. Cvičení takové nejen že jest zdravé, ale přispívá k sesílnění a utužení svalstva výdatně.

Plavec dokonalý chce-li míti asi tolikéž dobrého z denních svých hodin plování věnovaných, musí navěštíti si nějaký nový pohyb a upnouti mysl k něčemu, co teprve dokázati hodlá. Spůsobem tím plování a závodění jeho s druhými stává se zábavnějším a čím zábavnějším, soustavnějším a stále doplňovaným, abychom tak děli, tím i prospěšnějším.

Plování jest lékem na mnohé nemoce. Ano, lékem, který vyváží celou spoustu patentních medicin a vychvalované jejich dobroty. Jest lékem posilujícím, dobrým na vlasy a pravým silitelem srdce, plie, jež k zvýšené činnosti nabádá a také kůži prospívá, působí na ústrojí zažívací, pravidluje stolici a brání zánětům nozder, hrdla a průdušek, jež posiluje i otužuje ku zvýšené a lepší činnosti. Celkem řečeno, denní koupel a plování udrží tělo od hlavy až k patě ve znamenitém stavu zdravotním, jež žádné choullostivění nestrpí a utuží se ku náležitému vzdoru i jarou mysl přivodí, jež nikdy se nelekne a v pádu potřebí i s mohutným živlem vodou, dovede zápasiti. Tlustí lidé plováním zbavují se tuku a slabí sesilují se ve svalstvu svém.

Poněvač plování není nikterak cvičením jednostraným a vedle soustavného tělocviku, jako jeho podstatná část prováděno, musí jen prospěti, stačí zmíníme-li se ještě o tom, že svaly, otužené plováním, liší se od oněch vypěstovaných cvičením a sportem jednostraným, jsoutě ve vláknivu svém daleko tužší a nikoliv jen nabubřené, jsou hebsší a daleko hbitější. Z toho ohledu plování dojistá snadno s cvičením naším soustavným spojití se dá, ba bude jen je doplňovati, již proto, že šlachy svalové plováním se stávají olejnatejšími a snáze se smršťují, dodávajíc tak svalstvu těla veškerého ještě větší ladtosti a pohybu ráznějšího, pravidelnějšího a určitějšího. Ano, plování v případech tuhosti svalů jest nad jiné lékem dobrým, který i na nervy dotyčných svalů působiti musí. Ostatně, že působí, snadno lze dokázati, porovnáme-li jakost krve ve zrychleném oběhu plavce, jež byl právě z vody vystoupil. Minule jsme napočítali o 26 rudých krevních tělísek v krvi plavce více, nežli athleta, jež touže dobou běhal o závod ve stejné jinak míře a váze.

Proč se více neplove jest asi vina ta okolnost, že na plování pohlížejí se jako na cvičení, které jen v letě se prováděti dá s úspěchem a na venku. — Pravda, přes plování v přírodě není, avšak dnes jsou již i ve větších městech plovárny v tělocvičnách a vyplácí se a také Plzenský Sokol v Chicagu v tom ohledu dojistá nemůže si stěžovat. Naši at' kdekoliv, o plování a naučení se mu i mládeže naši a sokolek zvláště měli by pečovat a o zřizování veřejných koupelen a plováren usilovati, kde jen příležitost se naskytne.

NÁHLED CVIČ. SBORU NEW-YORSKÉHO.

Na vyzvání "Sok. Am.", abychom pojednali společně o tom, jak vzpružiti činnost v našich tělocvičnách, ozval se první sbor evičitelský jednoty new-yorské, a náhled sboru toho jest asi tento: Chybou jest, že sbory nestarají se o organisování sborů evičitelských. Bratři východní dávají přednost sbo-

ru evičitelskému před vrchním evičitelem placeným a příčiny udávají následující: 1. evičitel placený nemůže vše zastati sám, musí míti pomáhatelů, jež ale není placen a proto jeho práce pak není úplnou. 2. Jeden evičitel i ten nejlepší se vyčerpá a cvičení stává se jednostranným. 3. Kde jest evičitel z povolání, tam se neodchovávají síly evičitelské.

Co nás se týče, my dáváme vždy přednost vrchnímu evičiteli placenému před sborem evičitelským. Kde jedná se o tělocvik spolkový, tam sbor evičitelský úkolu svému vyhoví úplně — leč v nynější době, kde dětský a dívčí tělocvik vyžaduje síly odborně vzdělané, tam sbor evičitelský nepostačuje. Cvičitel placený má dosti času stále víc a více se vzdělávati, zdokonalovati — proto o nějakém vyčerpání nemůže býti řeči — to ale členové evičitelského sboru, kteří pracují z pouhé ochoty, činiti nemohou. Úřad evičitele dnes jest tak důležitý, že vyžaduje důkladnou přípravu, jako každé jiné povolání, a tomu, jež práci koná vedle jiného zaměstnání, není ani při nejlepší vůli možno tolik vědomostí si osvojiti, co jest k evičitelskému povolání nevyhnutelno. Kde naberou členové evičitelského sboru času doplniti své technické vědomosti aspoň poněkud znalostí fyziologie, hygieny tělocvičné, která musí býti nám při cvičení dítek a odborů dívčích průvodcím nad jiné důležitým? Svědomitý, obratný evičitel nemá zapotřebí pomáhatelů — pouze má potřebu při tělocviku členstva vůdce jednotlivých družstev, pro něž ale vždy sám cvičení vypracuje. K tomu zvoliti si může v každé hodině člena jiného. Jedinou vážnou námitkou bratří new-yorských jest, že placený evičitel neodchovává nové síly. Ale to jest opět vinou sborů. Kdyby sbor, jež s placeným evičitelem smlouvu uzavírá, připojil k smlouvě článek, "že povinností jeho jest konati v určitých lhůtách přednášky, čili vésti vedle cvičení jakýsi evičitelský kurs", i tato námitka by odpadla. My zakusili obé — pracovali jsme po leta ve sborech evičitelských a zastávali jsme úřad vrchního, placeného evičitele — a víme, že teprv tenkrát jest možno osvojovati si potřebné odborné znalosti, když tělocvik stane se povoláním. Jest si přát, aby i z jiných jednot ozvaly se hlasy, neboť výměnou vzájemnou naše názory se tříbí.

O TOM PŘEKladu ČESKÉ SOUSTAVY.

Dle usnesení sjezdu má Výk. Výbor postarati se o to, aby pojednání o české soustavě tělocvičné vydáno bylo v překladu anglickém. Máme za to, že k tomu asi tak záhy nepřijde, neboť nemáme v češtině spisku, jehož bychom mohli k překladu anglickému použiti — o čemž zmiňujeme se na jiném místě. Příčina, proč k předmětu tomu se vracíme jest ta, že nejsme s to tyto dvě věci v hlavě si srovnati:

Když sjezd šetřil penězi, jichž mělo býti obětováno na další vzdělávání evičitelů našich, že byl ochoten obětovati peníze na poučování evičitelů cizích.

První starostí naší mělo by býti, docílit co možno největší nápravy ve svém vlastním středu — a teprv když toho jsme docílili, věnovati trochu pozornosti a peněz účelům jiným. My nemůžeme dnes ještě říci, že se v našich sborech evičí přesně dle soustavy české — posud nemáme tolik evičitelů, abychom mohli právem říci, že ve všech jednotách evičí se tak, jako by se evičiti mělo. V našem referátu o "sokolském dnu" v Chicagu pronesli jsme oprávněnou stížnost na to, že při takové vzácné příležitosti, kde sezvali jsme si tolik cizích odborníků, nevěnovali jsme jediného čísla na programu tomu, aby tam česká metoda tělocvičná byla znázorněna. A co si o nás potom pomyslí ti cizí odborníci, jimž dáme do rukou anglický spis o české soustavě, když nás navštíví, aby tu metodu viděli znázorněnou a ku svému překvapení — nic podobného neshledají? Ne tvrdíme, že se nikde dle naší soustavy neevičí, ale jisto jest, že se soustava ta posud do našeho tělesa úplně nevžila. Čeho jest nám tedy více zapotřebí: vydávati anglický spis o české soustavě, anebo starati se dříve o šíření odborných znalostí mezi evičiteli našimi?

V tomoto směru nebylo sjezdem učiněno ničeho — ač veškeré stesky, týkající se ochabující činnosti v našich tělocvičnách — vyznívají v jednom a totéž tonu: nedostatek odborně vzdělaných evičitelů. A proto přimlouváme se vřele, aby to, co opomenul sjezd, vzato bylo znova v úvahu Výk. Výborem společně s jednotami. Podařilo se nám často po sjezdu dosti dobrá usnesení tohoto zrušiti, proč bychom nemohli pokusiti se jednou o to, chybu sjezdem učiněnou (?) napravit? A až toho docílíme, až vychováme si tolik odborných sil, že nebude třeba vésti nárek na tento citelný nedostatek, pak budeme moci starati se o to, aby cizí kruhy obeznámeny byly s naší výtečnou soustavou a sice pomocí spisků, účastenstvím v evičitelských sjezdech anglických a hlavně — naším veřejným vystupováním.

Pokyn sokolům: "Tak zvané časopisy, které píší neurvalci, ale ne redaktoři, do veřejných čítáren nepatří."
"Věstník Sokolský."

Jak dlouho to ještě trvati bude, že nejkrušnějším postavením mezi námi bude míti ten, kdo štít sokolský čistým zachovati se snaží?"

"Napřed členstvo v tělocvičně pravidelně ke evičení shromáždovati, pak na ně vzdělavatelsky působiti, toť u nás postup správný."

K. Vaníček.

VEŘEJNÁ CVIČENÍ DĚTSKÁ.

O veřejných cvičeních dětských napsalo a namlulo se jak u nás tak i v cizích kruzích velmi mnoho a přece po dnes nezdá se, že by o nich byl jakýsi ustálený náhled. Mluví se proti tak zvaným cvičením "výpravným", ale čím více se proti nim mluví, tím více jeden evičitel namáhá se přes druhého, aby svými "parádními" cvičeními vynikl nad jiné. Že děje se tak často na úkor dětí, nezkušenému ale ctižádostivému evičiteli svěřených, netřeba ani podotýkati. A jaká veřejná nazýváme "výpravnými", čili po anglicku "fancy"? Jsou to cvičení taková, v nichž "tvůrčí duch" evičitele má před zraky diváků co nejskvěleji se zaskvíti. Jsou taková cvičení na místě? Nenapíná se při nich čivní soustava děcka přes příliš? Na tyto otázky lze dáti tuto odpověď: jsou na místě i nejsou — dítky mohou cvičení podobná zcela hravě prováděti a mohou při nich také vytrpěti hotová duševní muka.

Vše záleží na evičiteli samém.

Učinme malé porovnání: Zkušený učitel, jemuž jest svěřena duševní výchova děcka, nežli počne útlé dítě učit číst, učí ho písmeny, slabiky, z těch tvoří slova, ze slov věty — a tak dítě zcela hravě naučí se čísti. Vezměme ale člověka, jenž třeba umí dobře číst, ale nemá ponětí o postupném vyučování. Ten uslyší na vlastní uši, že tak útlé děti pěkně čtou — a postavme ho pak do školní světnice; on nemaje pojmu o postupném vyučování, počne děti mořit tím, že bude chtít, aby rázem četly právě tak, jak slyšel ty druhé — a škola pod takovým učitelem stane se dětem hotovou mučírnou.

Totéž platí i při vyučování tělocviku. Ovládá-li evičitel veškerý bohatý materiál evičební, dovede si látku tu rozdělit, podává ji dítkám soustavně, kráčeje ku předu opatrně, čině od známého k neznámému jen malé kroky, nedopouští se žádného přestupku, když si při veřejném cvičení dovolí již trochu té tak zvané "okázalosti". Je potřeba jen nacvičené prvky sloučiti v ladný celek a dítky provedou vše zcela hravě, bez jakékoliv duševní námahy, což pozorovati je na jejich jistém, nenuceném pohybu, na klidném, veselém výrazu jejich dětských tváří. Zde nelze proti tak zvaným "parádním" cvičením ničeho namítati — naopak můžeme je spíše schvalovati, poněvač zkušenost nás učí, že cvičení podobná získávají věci naší více přízniveč, nežli jakákoliv cvičení jiná. Jenom tenkrát lze cvičení podobná odsouditi, kde evičitel po něčem "extra" puzen, zabíhá do výstředností, hraničící se směšností.

Jsou ale případy, kdy musíme cvičení taková se vši rozhodností odsouditi. Vezměme ku příkladu evičitele, který jako s hora zmíněný učitel, o postupném vyučování zdání nemá, nedovede si látku rozdělit — jest pouhým nápodobitelem. Uvidí-li takový cvičení, které se mu zalíbí, umíní si též takto

FEUILLETON.

Chicago, v červnu, 1905.

Jsem jist, když řeknu, že není na tomto širém světě člověka, jehož bych nenáviděl, čtenář zavrtí nedůvěřivě hlavou. Vždyť prý každý člověk má v srdci svém tajný koutek, v němž ukryta jest zášť, v němž ukryt jest hněv — ale věř mi, milý čtenáři, já o takovém koutku nevím. A řeknu-li někdy někomu, co se mu nelíbí, co jej pohněvá, učiním to pouze proto, poněvač mám za to, že to, co jsem řekl, jest pravda, a poněvač vím, že jest lépe užití dar řeči k vyjadřování, co opravdu myslíme, nežli užívati daru řeči k tomu, abychom jím pravé smýšlení své zakrývali, jak se v životě našem nyní děje.

A proč ti to, milý čtenáři, povídám? Co jest tobě do toho — že ano? Chtěl jsem se nejdříve omluviti, aby jsi nemyslel, že jsem nějaký zlý člověk, až ti začnu vyprávět, že jsou přece někdy okamžiky v životě lidském, kdy se v nás probouzí skrytá šelma — kdy již již toneme v nebezpečí státi se hotovým tygrem, kdy — odpusť milý čtenáři — musíme sebrati veškerou svoji sílu, bychom nevrhli se na svého blízného a nezardousili ho na místě. Hrozná to slova, po takovém úvodu, není-liž pravda? Ale, jen zpytuj každý své svědomí, rozpomeň se každý na své zkušenosti a já jsem jist, že každý z vás nalezne v nich nějakou kapitolu, kdy divoká šelma vítězila ve vás nade vším lidským — kdy byli byste s to ukládat o bezživotí — třeba i starého kamaráda — a dokonce i bratra sokola.

A ještě nevěříš?

Vprav se tedy, prosím, do následující situace:

Ty spěcháš — v Americe se vůbec vždycky spěchá — řekneme, že jdeš někam za velmi důležitou záležitostí — každá minuta jest ti drahou — ba i když ti nevinné skotačivé děcko vběhne do cesty, sesmykají se ti s těsně sevřených rtů slova, která by se velmi nepěkně vyjímala v tisku — a tu pojednou pádná pravice dopadne na tvá záda a do uší ti zazní hlučně:

“A halou! Kdy jsme se už neviděli — počkej — neutíkej — cákra — no to jsem rád, že tě zaseje vidím.”

“Na zdar”, odpovídáš, “těší mne — ale lituji v této chvíli — spěchám . . .”

“E co — spěchám — já ti dám — já ti mám tolik co povídat. Tak co, zdali pak se pamatuješ — víš, cákra, kolik je tomu už let — byly to časy, co?”

“Ano — tenkrát — ale až se někdy sejdem, tak si povíme — dnes musím . . .”

“Já ti povím, musím — to by tak hrálo — a já se tak těšil, až se s tebou sejdu. No, tak, esli pak se pamatuješ — ale byly to tenkrát časy, co?”

“Ano — ale — odpusť —”

“Povídám”, pokračuje starý druh, a mocnou

svojí postavou zastupuje nám cestu, bychom nemohli dále, “víš tenkrát — cákra, už je tomu skoro čtvrt století — ale to byly tenkrát jiný časy, co?”

“Ano — ale ted’ “na zdar” — musím . . .”

“Zas musím — já ti toho mám tolik co povídat a on pořád na útěku. Tak co — tenkrát — víš — kde jsou ty časy! — to bylo tenkrát jiný co?”

“Ano —” vypravíme ze sebe mocně, neboť v nás zuří sopka — kterou jen pohled na dobráckou tvář starého kamaráda poněkud mírní, “ale dnes . . .”

“Víš, já tě mám rád”, přerušuje nám řeč náš kamarád-trapič, “víš, já tě měl dycky rád — víš — cákra — tenkrát — no, esli pak si na to někdy vzpomeneš?”

“Ano — zajistě —” při tom se podíváme na hodinky.

“No — nedělej, jako bys pospíchal — člověk tě uvidí jednou za tolik let — a rád by ti toho tolik řek — tak co: už je to ale všechno dávno, co?”

“Dávno”, odpovídáme s tichou resignací.

“Jo jo, hochu — stárnem — co pak tenkrát — to bylo jiný než ted’, vid’? Ale, co jsem chtěl ještě říct — no jo! cákra — ale já ti povím, tenkrát to přeci bylo všechno jiný, vid’?”

“Hm — . . .”

“No a — věř, já si na to často vzpomínám — ted’ už to není takový, jako to bývalo — ti mladí už nejsou takoví, jako my jsme bývali . . .”

“Ne . . .”

“A víš co, pojd’ tuhle na jednu a tam si to dopovíme . . .”

Věční bohové! Jak žehnám tomu, kdo vynášel na světě žízeň — neb, nebýti žízně, snad by mne byl můj druh z dávných let umožil k smrti svými bohatými vzpomínkami — anebo by se byl stal obětí mé zuřivosti.

Ale ta zuřivost trvá jen chvíli — druhý den dobrému tomu člověku zase z plna srdce odpouštíme — jenom kdyby neměl takovou spoustu zajímavých věcí k vyprávění, když máme na spěch! — —

A ještě jiný druh lidí nás někdy přivádí na pokraj zoufalství — ač neprobouzí v nás takové hrozné myšlenky, jako shora uvedený. Vypravujte něco ve společnosti — řekněte, že se to stalo o sedmé hodině, on vám skočí do řeči: “mýlíš se, bylo to pět minut po sedmé” — řekněte: bylo to asi tři míle, on vás opraví, že to “nemohlo být více než dvě a tři čtvrtě míle” — a tak vás pronásleduje, až do konce historie, pakli totiž před ukončením ještě neumlknete anebo se na něho nevrhnete.

A zdali pak jste už někdy poslouchali člověka, který ve svém vyprávění má rád všechno na vlas? Začne třeba nějakou událostí, která se stala před desíti lety, někdy v sedm hodin večer. “Ne”, pokračuje ve svém podrobném vyprávění. “já myslím, že to v sedm nebylo — well, mohlo být tak o půl

osmé — — anebo přeci ne — myslím, že to přeci jenom bylo v sedm . . . Jemu (totiž hrdinovi té historie) mohlo být — no, co bych tak řekl, co mu mohlo být? nákych 30 roků — ačkoliv, mohl být spíš o něco mladší — já bych řekl, že mu mohla být dvacet osm — aspoň tak vypadal — — ačkoliv, nechci se o to hádat — no, na letech nezáleží — ale spíš bych řekl, že byl mladší —”

A když takové a podobné vypravování slyšíte po celou hodinu a nevíte posud, co se stalo, nebo se vůbec státi mělo, všechna láska k bližnímu ustupuje a její místo zaujímá touha po činu, za který se na policejní stanici platí i při dobrém advokátu pětka. — Ale jakáž pomoc, každý člověk má své chyby, a kdož ví, co se zase jinému nelíbí na nás. A ostatně — jak jednotvárným by byl ten život, kdybychom byli všichni stejní — kdybychom se nemohli časem na někoho pohněvat a někdy zase někomu se zasmát?

č.

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídká domácí.

Pamatujeme se, že nedávno pražský “Sokol” stěžoval si do tisku českého, zejména však do velikých denníků českých, že věci sokolské nevěnuje zcela žádnou pozornost a co sokolové sami nenapíší, že do listu se nedostane, ať již jedná se o podnik sokolský a práci jakoukoliv a sebedůležitější. A jak vypadá u nás v Americe? Tu jest poměrně ještě hůře. Před zraky různých redaktorů spíše každý pitomý sport dojde ocenění, nežli opravdová snaha a práce sokolská, ba co více pro Sokolstvo není ani tolik porozumění, ani tolik místa v listě nezbyvá, aby povědělo se lidu upřímně o zásadách organizace dojísta jen pokrokové a činnosti ve směru uzdravení lidu vůbec. Jaký pak tedy div, když ta česká žurnalistika neví ani o mohutném a v pravdě pozoruhodném kroku jaký stal se na sjezdu Dělnických Amerických Sokolů minule v Elizabeth, N. J. Bratři naši totiž ukázali jakým sokol ve skutečnosti býti má, pokud svobodomyšlnosti se týče i přijali články stanov, jež rozhodně staví tuto organizaci na stanovisko nepokryté a přímé. Nežádáme pro sebe, ani pro bratry z druhého tábora, nežli aspoň tolik, aby zjev tak důležitý, jako onen o němž jsme se zmínili, byl aspoň zaznamenán v listech, jež tvrdí o sobě, že jsou rázu svobodomyšlného.

— Vzhledem na infamní útok na české a slovanské Sokolstvo, jakž uveřejněn byl hned po slavnostech našich v Coliseu ve “žlutém” plátku “American” napsali jsme na důtklivou žádost dotyčného výboru našeho v Chicagu článek do odborného listu anglického a sice pod názvem “Sokolové ve Spojených Státech.” V článku snažili jsme se vystihnouti hlavně vše co širší veřejnost by zajímalo, pokud práce naší vlastní se týče, jakož i dovolili jsme si vysvětliti stanovisko naše, jako lidí pokrokových snah, vůči dělnictvu, jež organizací čelí nelitostným vyssávačům. Psali jsme listu odbornému jedině z toho ohledu, poněvač v cenu plátků sensationálních nikterak věřiti nemůžeme a odtud sotva nápravy dočkatí se lze.

— Župním náčelníkem na příští dva roky Jednoty Dělnických Amerických Sokolů zvolen na sjezdu br. F. Hrbek z West Hoboken; N. J., prvním podnáčelníkem br. Jos. Košar z New Yorku a druhým br. J. Kašpar z West Hoboken. Příští sjezd odbývá se v Baltimore roku 1907.

— Veřejné cvičení T. J. S. ve Schuyler vydařilo se nad očekávání, za což ovšem hlavně cvičitel br. Kostlán zaslu-

huje uznání. Návštěva byla velice pěkná a pořad přiměřený.

— Sokolská Jednota Blesk v Baltimore, Md., ztratila minule člena jednoho z nejlepších. Jest to v celém světě našem sokolském dojísta známý br. Ant. Prímus, jenž věci naší, pokud choroba jej nezastihla byl oddán poctivě a Sokolstvo miloval nade vše. V řadách bratří svých baltimorských působil účinně a platně, s obětavostí všech těch, jimž vše naše jde nad různé světa poklady. Prímus prodělal téměř veškerá čestná místa u svého sboru; býval dlouholetým náčelníkem, později evičitelem Sokolek a byl též zástupcem S. J. Blesk při všesokolském sletu v Čechách. V posledních letech však stížen byl úpornou, vleklou nemocí, jež zabraňovala mu na veřejném jednání činného podílu bráti a konečně sklátila jej v hrob. Bratři pohřbili jej s poctami. Kéž pracovníkům takým na dlouhá leta zachována jest paměť všech nás.

— V “Hrvatské Zastavě” dočítáme se, že u příležitosti otevření chorvátské knihovny v Chicagu založen byl též chorvátský sbor sokolský. Br. Klepal podle slibu daného se dostavil i vysvětlil přítomným zásady naše i poslání vrcholící u vývoji lidu tělesném i v myslí jaré. Br. Hinko Sirovatka, bývalý člen záhřebského Sokola staral se o přípravné kroky co nejvíce a tak stalo se, že opravdu i sbor sokolský Chorvátů byl založen. V prvé té schůzce přihlásili se za členy již následující: Dr. Ante Biankinini, Juraj Mamek, Hinko Sirovatka, Anton Narič, Kosto Unkovič-Mejič, Stan. Šulentič, Vjekoslav Čop, Stj. Skendrovič, Stj. Lehnamer, Vlado Cuculič, Franjo Strmič, Franjo Vidnar, Anton Biščan, Ivan Šimec, J. Mlakar, Anton Šimunič, Viktor Bezjak, Stj. Brezar, Mijo Ruklič, Andrijašević Vinko, Škoc Ivan, M. Maljevac, Niko Krapac, ml., Aug. Seljan.

— Minule zemřel ve Wautosa u Milwaukee v nemocnici po dlouhé chorobě br. J. Kutík v stáří 37 let. Týž byl členem T. J. S. v Milwaukee, Wis. Rozumí se, že bratři v hojném počtu pohřbu se účastnili.

— Veřejné T. J. S. Mladočech v Racine, Wis., dne 20. května pořádané, zdařilo se v každém ohledu. Návštěva byla slušná a pořad dosti poutavý. Vykazoval čísla následující, spolu s oněmi bratří a sester z Milwaukee se dostavivších: 1. Tlučení měchu, J. S.; 2. Prostná tyčemi, žáci; 3. Rej, sokolky z Milwaukee; 4. Kruhy a bradla, T. J. S. Mladočech; 5. Hrazda, T. J. S. Milwaukee a Racine; 6. Kroužení kůželů, J. S.; 7. Prostná cvičení, T. J. S. Milwaukee a Racine.

— Jindy čilý sbor T. J. S. Crete, probral se poněkud z mrákot, a když starší členové nevíci, tož začali cvičit aspoň mladí vedením br. K. Jelínka a sice dvakráte v týdnu. Těšíme se na podrobnosti sboru, k němuž sami jsme kdysi patřili a víme, že tam mnohé při trochu dobré vůli docíliti se dá.

— Minule psal nám bratr, jehož velice si vážíme, zmiňuje se o té práci naší sokolské, jakž v těch kterých městech se jeví asi takto: “Nyní zase poněkud lépe a místo odpočinku, nová práce, nový ruch a nové starosti k očekávání. Eh což! ‘Na vojně se bojuje a na hostině se hoduje.’ Jenže my vždy jen do boje za ostatní a tito zase na hostinu za nás a tak jsme jako ten “Mikado,” jenž vždycky vede svou atd.”

— Naši v Omaze jsou asi rádi, že br. R. Havelka se k nim opět navrátil a to nejen proto, že získal výhodné postavení, ale i proto, že bude mít dojísta dosti příležitosti zase “pracovat” a na tom záleží.

— V zápasu řecko-římském, který odbýval se minule v Cedar Rapids, Ia. v Sokolně mezi Fr. Růžičkou a Mayesem z Kanady zvítězil v druhém a třetím náběhu Růžička, však v Omaze záhy na to Růžička v zápasu s Em. Klankem prohrál, však na témž soupeři vyhrál hned v zápětí ve Wilber. Prvého zápasu byli jsme přítomni i milerádi doznáváme, že zápas neal tak surovým, jakž si snad mnohý představoval, ba naopak! Také br. Novák a br. Průcha se v zápasu u nás vedením br. Růžičky zkusili a br. Novák zůstal vítězem.

— Dne 21. května ustavil se nový Ústřední Výbor Děln. Amer. Sokola v New Yorku. Starostou jest br. B. V. Tůma, náměstkem br. A. Decker, tajemníkem br. Fr. Růžička, účetníkem br. Jos. Huebner, pokladní sestra Vyšehradová.

— V chicagském listu čteme: "Americká veřejnost měla by zvěděti, že Sokolstvo naše pěstuje duševní rozvoj a tělesnou sílu k ušlechtlejším účelům, nežli prátí se s mouchy pro nekalé zájmy kapitalistů. Až bude ohrožena vlast, až budou potřebovatí pomoci jejich lidé nespravedlivě utiskovaní, pak budou sokolové v řadě prvých bojovníků za právo a spravedlnost, avšak k tomu bohdá nedojde, aby sokol dělal sprostého pochopa kapitalistům v nekalém jejich boji proti čestné práci."

— Píše se nám: "Dne 14. května odbýval "Plzenský Sokol" veřejné evičení, jež mne neuspokojilo. Žactvo a sokolky podali důkaz práce, však z 500 členů evičilo pouze 20 sokolů a to jenom na nářadí. Smutný to důkaz vyspělosti sokolské. Máme starost o žactvo a sokolky, z nichž pro budoucí řady málo uchováme, však Sokolstvu věnujeme málo péče. Kde jsou ty řady hochů našich bývalých? Co to, kam to spějeme? A tak, žel i jinde dosti." Síní byla naplněna, jakž ze souhlasných zpráv listů se dozvídáme. Děti se činily, že oteví a matky tu shromáždění dost a dost se radovali. Br. Hallerovi, jako evičiteli té drobotiny, dostalo se uznání a odměny, jaké si za svoji práci a činnost neunavnou jistě jen zasloužil. Byl obdarován nejen kytičkami, ale i zlatým odznakem na památku. Víme, že bratr náš nikdy a nikde nevyhledával zvláštní poety, že vědomí vykonané povinnosti mu stačilo, proto však přece je těšíme se, že také někdy činy opravdové dojdou povšimnutí.

— Jakž na jiném místě pro zásluže jsme odsoudili, vedle dotyčného okrsku německých turnerů, stalo se, že chicagský "American" ve zvláštním čísle večerním, uvedl, že 10,000 turnerů a 3,000 českých sokolů nabídli průběhem velké stávkou vozků v Chicagu panujícímu mayorovi Dunneovi služby své proti stávkářům. List uvedl vynikajícího turnera E. Hoehstera, jakoby mluvil za Němce a K. J. Vopičku, za Čechy. Věc se vyšetřovala a ukázalo se, že byl to jako obyčejně humbuk "žlutého tisku, o němž ostatně nejlépe svědčí následující prohlášení, které poslal mayor města Chicaga Dunne sokolským sborům chicagským: "Českým sokolským sborům v Chicagu. Pánové: Abych učinil po spravedlnosti p. Karlu J. Vopičkovi, potvrzuji tímto, že článek minulé soboty v odpoledních časopisech o českém Sokolstvu jest chybným, pokud se týče p. K. J. Vopičky. Nikdy mně neřekl, že mohu dostati 3,000 českých Sokolů k policejní službě. S potěšením prohlašuji, že na moji žádost pan Vopička mnoho vykonal v zájmu míru, snaže se, aby stávka byla klidně urovnána arbitrací. S úctou E. F. Dunne, mayor."

— Naši ve státu Nebraska pořádali vždy své vlastní závody státní a tentokrát budou to dvacáté státní závody sokolské, jež však odbývají se budou pod dozorem dotyčné Župy a sice, ve dnech 16., 17. a 18. června v Bruno, Neb., jakž již jsme sdělili. Vlastní pořad jest rozvržen takto: V pátek 16. června o 7:30 večer bude v síni Jos. Hlaváče uvítání boreů, soudečů, sokolek, sokolů a hostů. O 8:30 večer v Sokolovně pak schůze boreů a soudečů. V sobotu dne 17. června odbývají se budou závody, počínaje o 7:30 ráno a účastní se jich, jakž výbor doufá, sbory sokolů z Omahy, South Omahy, Plattsmouth, Wilber, Crete, Milligan, Prague, Dodge, Brainard, Bruno, Abie, Clarkson a Linwood z Nebrasky a sbory sokolek z Omahy, South Omahy, Plattsmouth a Schuyler. Též se čekají sokolové z Wilson a Black Wolf, Kans. U večer bude zábava, jejíž pořad vykazuje řeč, zpěv a různá čísla koncertní. Zde také oznámen bude výsledek závodů. Z Omahy bude vypraven zvláštní vlak a v neděli pak bude společný výlet do parku V. A. Proškovce, kdež sokolové podají ukázkou prostných i výeviku na nářadí jednotlivých družstev, kdežto sokolky budou evičit kůžely. To-lik zvěděli jsme z časopisů. Podrobných zpráv nemáme.

K tomu podotknouti však dlužno, že pravidelné župní závody odbývá letos Župa Severo-Východní a sice v Detroit, Mich. K župě té náleží sbory Sokol Cleveland, Čech, Česko-Zábavní z Clevelandu, T. J. Podp. Budivoj a T. J. S. Podlipný z Detroit a Sokol Lorain, O. Z Clevelandu vypravena bude zvláštní loď výletní, pokud nám známo.

— V Cedar Rapids ve městě to pokojů a všech možných i nemožných věcí kostelních i jiných chtěli páni reverendi zavřít nedělní představení divadelní, naši ochotníci však se věci vzepřeli a stěžovali si městské radě a ta rozumné důvody jejich uznávši, hodila petici reverendů na stůl zajisté jen po zásluze.

— Dne 21. m. m. nový opět sbor uveden byl do naší N. J. S. a sice sbor, jenž nedávno založen byl přičiněním bratří st. louisických v East St. Louis. Vlastní uvedení, jednoduchý však významný to obřad, provedeno odpoledne za velikého účastenství mnoha hostů. U večer uspořádáno bylo divadelní představení a někteří z bratří našich promluvili k přítomným, zejména br. Tesar, vlastní organisator.

Věci české a slovanské.

— Pražská T. J. Sokol konala, dne 3. dubna 44. valnou hromadu od svého založení a sice za starosty br. Scheinera a za účasti přes 200 bratří. Jednota zakoupí sousední dům v Žitné ulici k cíli rozšíření tělocvičny i upravuje pilně rodný domek mistra Jana Husa v Husině. Kursy Č. O. S. pořádané byly pro obě pohlaví bez rozdílu.

— Bratři naši Chorváté a s nimi celý slovanský svět truchlí nad ztrátou velikého Slovana biskupa J. Jiří Strossmayera, velikého přítele myšlenky sokolské a kněze, jakých hned tak každý národ nemá: Volných a mocných myšlenek! Č. O. S. položila proto na rov velikého Slovana věvec i poslala projev vřelé sympatie lidu chorvátskému a Sokolstvu zvláště.

— V minulém čísle zmínili jsme se několika řádky na místě tomto o činnosti našich bratří na Rusi, jakož i o chystaném evičení žactva br. Šeppa a dnes vyjímáme ze zpráv došlých, jak následuje: "Na státní reálce v Moskvě uspořádáno prvé veřejné evičení ruského žactva. "Vědomosti" o večeru tělocvičném napsaly: "Ve středu uspořádáno bylo v budově moskevské reálky na Kudvinské Sadové veřejné evičení žáků čtvrté třídy jmenovaného učiliště. V prostranné, jasné elektricky osvětlené tělocvičně sešlo se mnoho obecnstva. Více nežli 50 žáků provedlo rozmanitá evičení pořadová i sborová, vyznamenávající se velkou přesností, vzorným pořádkem a úhledností mass — dále byly pochody a běhy. Na to velice efektním a zvláštním rozstupem třída přešla v zástupy a za ukazování lepých evičeneů Knížka, Čecha, Lepšina, Vasiljeva a Malajeva jala se prováděti prostná evičení, která v podstatě jeví se býti dosti složitými a obtížnými." Referát uzavřen vyhlášením další části tělocvičného večera, her a skoků, jakož i defilé a končí: Obecnstvo živě tleskalo junným boreům. Večer byl zdařilý a zůstavil výborný dojem, on značí nový úspěch české věci na Rusi."

— Kurs pro výevik učitelů u vedení her mládeže pořádal "spolek pro pěstování her české mládeže v Praze", řízením J. Klenky. Kurs trval od 25. do 30. dubna.

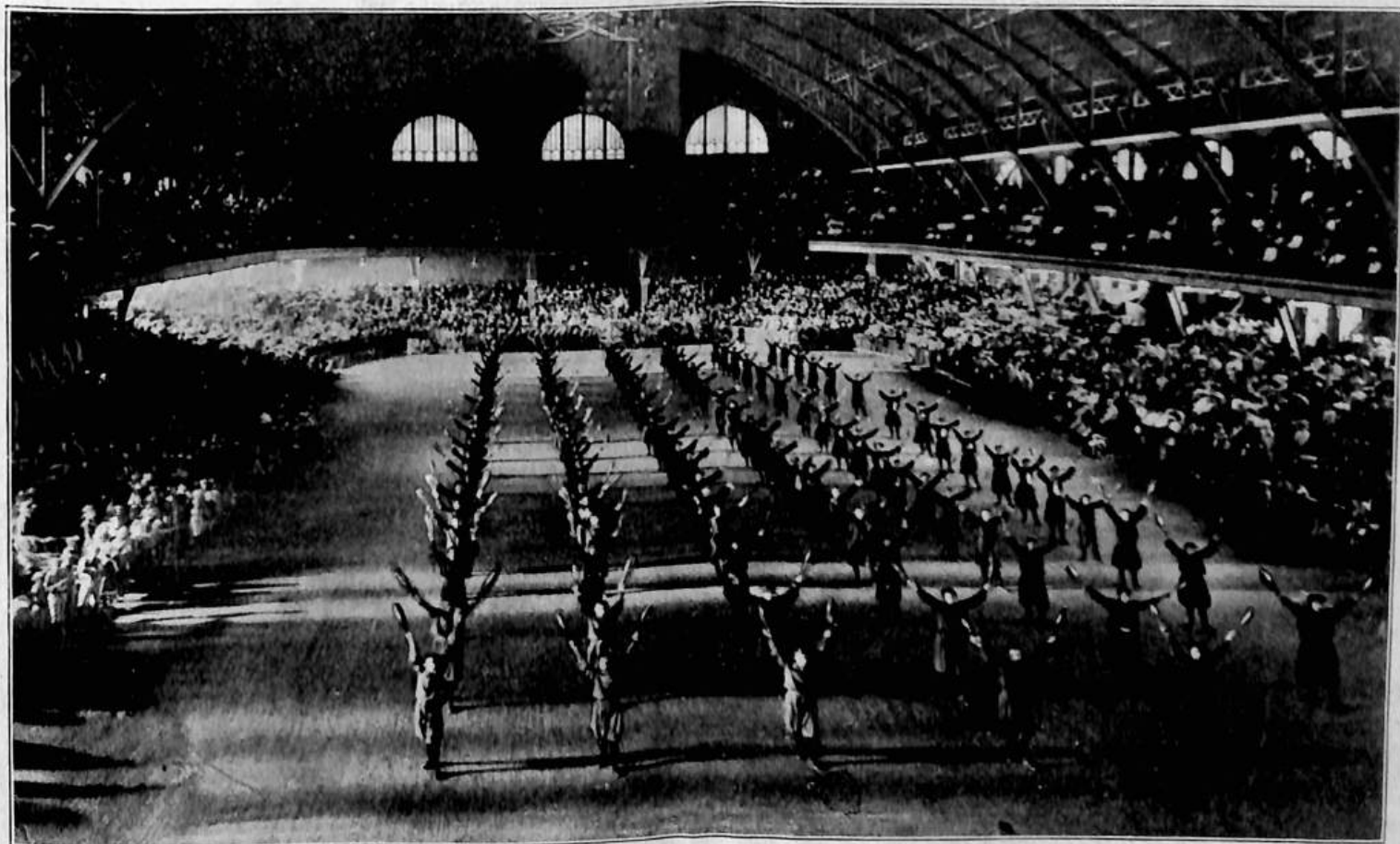
Sokolky.

— Sbory sokolek tvoří samostatné sbory N. J. S., totiž ty, které se až dosud za členy přihlásily, druhé zůstávají odbory těch kterých sborů sokolských. V N. J. S. mají stejná práva i stejné povinnosti s bratry svými a také na sjezdy mohou vysílati zástupce své. Zdá se však, že v některých sborech sester našich jest to bud' kroj, aneb otázka finanční, jež až dosud překážely jim, aby přidaly se k nám a s námi byli v N. J. S. Prvé snadno se urovná, jen když dopíšou si našemu V. V. a věc druhá neměla by padati tak příliš na váhu, kde jedná se o dobro celku.

— Obuv žen a dívek jest stejně ovládána rozmary mody, jako kterákoliv část úboru. Marnivost žádá, aby noha není-li vskutku, aspoň vypadala malou, úzkou, vysokého nártu, jedním slovem, aby byla prý úhledna a k tomu přidá se vysoký podpatek. V takovéto těsné obuvi noha trpí, chůze jest nejistá a každé chybné našlápnutí jest bolestné. Proto užíváme ve cvičení zvláštních střevíců, nejen k vůli vlastnímu pohodlí ale i bezpečnosti. Která pak z vás si zvykne na obuv volnější a bez vysokých podpatků, jen sama získá.

— Jestli chcete vědět, jak v pozdějších dobách působí na kůži tváře různá líčidla, podívejte se jen na tváře hereček, jež denně užívají líčidel, aby tváře nabyly určitého, úlohou žádaného výrazu. Špatná líčidla mohou i způsobiti otravu a podrážditi kůži měrou značnou. Víme, že naše

jiným: "Pohled' me kolem sebe a pozorujme zdejší dívky. Jakmile odrostou krátkým sukním, vyšlapují si důstojně jako nějaké matrony, neprovozují žádné hry, žádná cvičení a jediné čas od času při tanci moří své tělo i duši svou. Proto též jsou pohyby mnohé loundavé a neúhledné, strojené. Na druhé straně přirovnejte čilé sokolky, jež s překvapující lehkostí se houpají na hrazdě, krouží kůžely, a jejich pohyby jsou plné živosti, jarosti, síly a půvabu. Ve Schuyler prý by "babičky" klepaly o dívkách, kdyby něco podobného se zde začalo. Nesmysl! Ozve-li se některá eudná dámička proti dokonalému a soustavnému těloeviku, mluví z nevědomosti; nedbejte jejich řeči. Když by řídil těloevik vzdělaný a zkušený evičitel, neměla by ani jedna dívka otálet, ale chopiti se věci rázně a bez ohledu na babské řeči jíti rovně v před. Naše děvčátka a dívky budou za krátký čas dospě-

Cvičení sokolek s kůželi v Coliseu, řízené evičitelem br. A. Hallerem

sokolky takového poučování nepotřebují, ale vycházíme z toho stanoviska, že vždy dobře věděti co nejvíce a po případě jiným poraditi.

— Nastaly doby různých výletů. V přírodě vždy nám jest volněji. Sokol však a sokolka ty u výběru všelikých pic-niců jsou opatrnější jiných a obyčejně, zejména jsou-li v kroji, snaží se býti mládeži jiné vzory.

— O veřejném, jež pořádala T. J. S. ve Schuyler, Neb., vystoupily jako hosté též členkyně dívčího sboru z Fremont a sice vedením evičitele svého br. Kostlána. Prospěch ženského těloeviku byl tu dán zřetelně na jevo i není pochyby, že právě toto vystoupení a snaha mnohých děvušek českých onoho města bude mít záhy v následek zařízení sboru sokolek. Práli bychom si toho opravdu a těší nás jen, co napsal minule "Pokroku" o věci té br. Svoboda, právě mezi

lými ženami, mnohé jimi už jsou, a čím jest žena tělesně zakrnělá? Jaká matka může býti z takové? Co může národ od takové očekávati? Dostojí svým svatým povinnostem? Nikdy ne, ani z polovice. Nemusíme sobě vychovávatí žádné Amazonky, ale potřebujeme ženy zdárné, které se dovedou ohnouti, aniž by se musely báti, že jim některá žebra prasknou, které dovedou rovně státi, aniž by musely býti staženy ocelovými péry vyepanou šněrovačkou. Dbejte hlasu rozumu, neposlouchejte moji maličkost, ale pohlédněte do velkoměst a tažte se našich velikánů a předáků. Jsem přesvědčen, že by naše mladé dívky za rok těloevik utužil tělesně a též i velice zvýšil jejich krásu. Postavte se do řady, vy mladé dívky, a tužte se vytrvale. Jen tak se z vás stanou dokonalé ženy a vzorné matky za nynějších časů tříděné práce lidské."

— Na sjezdu Jednoty Dělnických Amerických Sokolů v Elizabeth, N. J., braly čilou účast i sokolky a také ony přímo a jednomyslně vyslovily se pro veškeré snahy pokrokové a svobodomyšlné. Není-li potěšitelná tato ukázka opravdového pokroku? A jak pak jest u sborů sokolek našich, jestli pak již přečtla si některá z nich naše zásady? A jakž konání své zařídily si podle toho? Víme ty naše sestřičky mají v podstatě větší vliv na nás, nežli my sami a tu dojísta jen věc důležitá. Tak jako mnohý bratr, tak i mnohá ještě dnes sestřička jest třeba vlažná, ale ty upřímné a nadšené pracovnice svobodomyšlnosti konečně musí vyhrátí a vyhrajou, pravdou vyhrajou.

— Veřejné cvičení žákyň tělocvičného spolku paní a dívek pražských, konané dne 16. dubna zdařilo se zcela. 80 cvičenek provedlo rej za zvuku hudby. Rej vyznamenal se svou pestrostí a nácvikem. Ku konci reje provedeny počátky tance s přeměnou skupin v obrazcích různých. Cvičení prostná s pruty se rovněž povedla vedením cvičitelky sestry Ptáčkové. Členky necvičily, až zase prý podruhé. Jak vidět v Praze ty starší si ty mladší děvušky samy cvičí, kdežto u nás ještě ani jedné sokolce nenapadlo, že by mohla jako učitelka tělocviku prospěti sobě i svým.

Dorost.

— Jako každoročně tak i letos pořádal new yorský sbor Jednoty Dělnických Amerických Sokolů výlet žactva svého do Washington parku v Astoria a sice dne 10. t. m. Žactvo za pilnosti svou cvičební dostalo malé dárky, jako na pozvání.

— Cvičení tělesná uschvacují mocně mysl mládeže. Viděli jsme toho při velikém vystoupení té drobotiny v Coliseum v Chicagu. Jaká jevila se tu sebevědomost v těch očích malých junáků a dívek hbitých a veselých. Příjemné potěšení z podařených výkonů, pochvala cvičitelů a potlesk lidu rozjařeného, jakoby byl je "zveličoval" u vlastním jich nitru, a jak se pyšnili!

— Ve škole ten dorost náš pravda mnohému naučí se užitečnému pro ten život náš a zápas o bytí, ale zdraví ten největší poklad dostane mládež u nás a sice právě v té době, kdy nejvíce se vyvíjí. Hoši u nás odvykají si tškavosti, snaží se pravdě a odhodlanosti, kdežto dívky přílnouce ku cvičení na těle a svěžesti i pěkných tvarech získávají.

— Až ta naše drobotina vyroste, naučíc se v tělocvičně hbitosti, odvaze a statečnosti, oč bude lepší té drobotiny vycištěné někde za kamny v bavlne a té drobotiny, která bez náležitého dozoru po ulicích se toulati může a může provádět lecos? Sokolstvo má své tělocvičné školy, jiné spolky také mají školy. V našich školách však učíme ten dorost, aby chápal zásady naše sokolské a věci naší někdy prospěti mohl, kdežto v jiných, ba i svobodomyšlných školách svobodomyšlných spolků úzkostlivě mnozí se vyhýbají, jen aby si to s někým "nepokazily". Ano, známe školy svobodomyšlných, kde slečny učitelky jedna jest unitariánka, druhá presbyteriánka a pan učitel kovaný helvet a ti mají vychovávat dítky školy svobodomyšlné.

— Nyní tělocvičné hry jsou na denním pořádku. Dny jsou krásné a na venku, když poslechnete svého cvičitele, dojísta se pobavíte, až si s vámi do okolí města vašeho, aneb někde na farmy vyletí. Jestli pak tam je řeka cvičitelů co do hloubky známá, dojísta dovolí vám i se vyplavati a vykoupati.

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— Mucha vrátí se do Paříže, však na podzim jistě uspořádá výstavu prací svých v American Art Gallery, na 23. ul. a Madison ave. v New Yorku. O zřízení umělecké školy, již mistr Mucha byl by vůdčím duchem, se vyjednává, zatím ale jdou jeho ilustrace, zvláštního, třeba náboženského rázu, od listu k listu.

— New yorští veslaři čeští hotoví se opět k závodům, kdežto jiné již náležitě odbyli. Jejich loděnice skvostně zařízená, jest již téměř hotova. Jest jednou z nejlepších na řece Harlem. Náklad obnášel as \$13.000 a celý majetek veslařů jest asi \$20.000.

— Nyní po smrti Zieglerově, jehož polární výprava s velitelem jejím brooklynským krajanem Fialou zmizela, vydal se i vévoda Orleanský na parníku Belgico na vypátrání Fialy.

— Dr. Chmelíček-Luhan jmenován byl v New Yorku komisařem zdravotní rady. Přejeme kolegovi v novém úřadu mnoho zdaru, již proto že znám jest jako přítel věci naší a v odboru svém vyniká.

— Ch. Trefný v St. Louis, Mo., vynalezl zvláštní oznamovací stroj, jenž sám veškeré oznamované předměty bude prodávat na místě. Česká firma strojnická bratří našich Holman a Jiříček chť stroj vyrábět a uvést do trhu.

— Na mezinárodním kongresu lékařů, Roentgenovců v Berlíně v minulém měsíci na památku vynalezení Roentgenových paprsků a prvního jich desetiletí v lékařství uspořádaném, byla celá řada zajímavých přednášek mužů vynikajících ze všech možných končin světa. My požádání jsouce, napsali pro kongres vlastní studii skiografie mozku a přednášku tu ilustrovali. Dnes práce prošla již odborným tiskem německým, francouzským a anglickým i bude uveřejněna i českými listy lékařskými. Přednášku četl za nás tajemník kongresu.

— Na státní zemědělské koleji v Lincoln, Neb., graduoval první český studující a sice J. W. Holub ze So. Omahy.

— Pozoruhodný jest vynález T. J. Hrubého a T. J. Jirůka v Chicagu, jímž zabrání se má utonutí, ať již dotyčná osoba plavat umí, aneb ne. Jest to jistý druh rukávnicků, jež se nafouknou a na ruce navléknou, načež udrží každého nad vodou. Rukávnicky rozhodně nahradí lodí pásy ochranné, zejména ty, jako byly na pověstném "Slocum". Rukávnicky sahají od lokte až k zápěstí, jsou lehounké a snadno se leckde umístí. Vynálezci dali si je patentovati ve Spojených Státech, v Anglii, Německu a ve Francii.

— České pěvecké kvartetto z Čech jest u nás dojísta v dobré paměti. Jak nám Dr. A. Svojsík, manager, oznámil přijedou se přátelé ti milí na nás opět podívat, neboť chťi tentokrát vydati se na cestu kolem světa, české písní všude vavříny získávajíce. Tentokrát přijede s nimi tenor Karel Šefrling, dobrá to síla.

— O Krylových úspěších v Kalifornii píše dnes mnohý list odborný, tak jako tisk anglický tamní. S Krylem koncertovali na festivalu v San Franciscu i v Los Angeles Franci i druzí čeští členové kapely Innesovy, jakž minule jsme sdělili.

— Jestli se opravdu povede podnik, o němž čtli jsme nedávno v listech chicagských, totiž jestli zřízena bude v české Kalifornii, v Chicagu česká nemocnice, pak zaslouží si dotyčné kruhy jen úplného uznání. Podnik tak záslužný a zároveň tak potřebný vyvážá daleko více, nežli všeliké ty bombastické "oběti" leejakého českého mecenáše, jenž z patentních břemek a lidu českého zbohatna, dělá nyní do "vyššího vzdělání", ač sám sotva dovede se podepsat a kloudné řádky napsat. Již měli jsme leckde mnohé podniky, však myšlénka zříditi kooperativní lidovou českou nemocnici ještě tu nebyla. Chválíme za to naše krajany v české Kalifornii, je nejen vidět, že mají cit, ale srdce na pravém místě. V podniku jest několik českých lékařů a lékárníků a čím více bude sil odborných, tím lépe.

— V Clevelandě mají dva české pivovary náležející pouze a výhradně kapitálu českému a v Chicagu se nyní jedná o zřízení "Českého Bazaru". Co to, že tak najednou se začínáme i uplatňovat i v obchodech většího rázu?

— Tak kolikrát při přehlížení jednotlivých programů těch kterých ústavů hudebních, kde působí české síly učitelské, jsme se podivili, proč nevěnuje se trochu více pozornosti českým skladbám původním, zejména tam, kde na příklad

podán býti má průkaz schopnosti žáků českých ústav navštěvujících. Víme, že umění jest majetkem lidí všech, nejsme nikterak úzkostliví, nechtíme šmahem vše, ale také tolik víme, že ten český otec, česká máti jsouce při zkoušce také v posluchačstvu tu českou skladbu, jako my rádi by slyšeli. Jestli opravdu jsme národem muzikantů, proč toho u každé příležitosti nedat na jevo. Či není ten náš výběr vytříbený dost, aneb není dosti materiálu po ruce? Pochybujeme. Ostatně nepovídáme tu sami nic nového, neboť čli jsme nedávno pojednání Dr. J. E. Vojana v New Yorku, který napsal, že úkolem české emigrace jest dojísta upravovati vjezd té naší nádherné a Evropou již uznané hudby na prkna koncertní a divadelní zdejší, kde často méně cenné opery francouzské a italské se oblibě těší, co zatím my sami pro tu hudbu naši a skladby skvostné, české nejvíme pochopení.

— Slč. Dr. Alice Masarykova, která na universitě chicagské po celý rok studovala, snažíc se o poznání method velikých učilišť amerických, uspořádala několik přednášek v Chicagu a také u nás v Cedar Rapids na různá théma lidová. Příčiněním jejím založen byl též klub žen profesionálních "Snaha" v Chicagu. Slečna jest nejen milý zjev, ale studentka pilná a opravdová, jakž ze studie její v minulém čísle listu našeho uveřejněné vysvítá. Nyní odjela domů do Prahy. Přejeme jí vše dobré i těšíme se na mnohé výsledky práce její upřímně.

— A opět můžeme referovati o našem skladateli J. Mokrejšovi, jenž profesorem jest na Virgilově klavírní škole v New Yorku. Vseslovanské sdružení tamtéž pořádalo totiž, dne 25. května večírek, kde Mokrejš hrou svou skladeb svých vynikl, vedle již známé nám pěvkyně prvního řádu Blanky Jurkovi. Dr. Urbánek, lékař z holandských kolonií ve východní Indii přednášel o cestách svých a sokolky Urbanova a Kuchařova pěkně zapěly.

CVIČENÍ ŽACTVA.

(Pokračování.)

Činíce poznámku o evičení kroků na místě a z místa, přicházíme opět ku evičením u evičenců dospělých jen málo neb docela neprováděných. Při evičení žactva jsou však evičení tato důležitou přípravou ku evičením pořadovým, kterýmž i při evičení dospělých více pozornosti věnovati, by nám neuškodilo. Jak často nuceni jsme snášeti poznámky o "šoupavém i loudavém" kroku evičících žáků neb sokolů? A proč?

Mnozí bratří domnívají se dosud, že pochod a chůze jedno a totéž znamenají. Ve skutečnosti pochodem stává se chůze tenkrát, jeli jednotlivci neb větším celkem dlé jistých výměřů a pravidel prováděná. Pochod skládá se pak z kroků pravé a levé nohy střídavě prováděných a právě na správnosti a úhlednosti těchto kroků velkou měrou i vzhled celého pochodu závisí.

Při evičení žactva přípravou k řádně prováděnému kroku slouží **pochod na místě**. U začátečníků, konáme-li pochod na místě v řadu, necháme evičící spojití ruce některým způsobem dříve popsaným proto, by vyřízení řadu snáze jsme udrželi.

Pochod na místě prováděti možno dvojím způsobem. Při způsobu prvním, začátečníkům přístupnějším, pouze jedna noha pŕdu opouští a na své původní místo se navrácí; při způsobu druhém obě nohy tentýž stejný pohyb vykonají, původní místo opět zaujmajíce.

S žáky nejmladšími evičíme obyčejně způsob první a sice tak, že krok naznačujeme vždy levou nohou. Povelu užíváme následujícího:

Pochodem na místě — pochod!

Nebudeme se pouštěti na místě tomto do podrobností, jakým způsobem návěští a povel vyjádřiti se má. Toť věci snad již všude s dostatek známou. Za to však větší váhu

klademe tuto na rozdíl od způsobu, jakým celý povel provádíme při evičeních dospělých. Při dospělých, již při první slabice povelu nohu levou nadvedáme a při slabice druhé (pochod) již váhu těla opět na levou nohu přenášíme, došlapujeme na ní. Při žactvu výkon ten konáme až po vydání celého povelu. Krok samotný znázorní se skrčením levé nohy (mírně), z něhož do přednoží (opět mírného) přecházíme a pak nohou již napjatou původní místo levé nohy opět zaujmeme, to jest, z přednožení jednoduše přinožíme a sice tak, že patu levou k pravé přirazíme. Při tom noha pravá pŕdu neopouští, však v okamžiku, kdy levou přednožmo skrčujem, pravá slabě podfepí, kdež levou do přednožení šineme čili napínáme, i pravá se opět napne a v okamžiku, kdy na levé chodidlo plně došlapujem, pravá noha pouze špičkou podlahy se dotýká, jsouce v kolenou slabě pokrčena. — Tohoto způsobu pochodu na místě, užívá se s úspěchem v řadu, jelikož vyřizování řadu při pochodu tomto nikdy se neporuší. —

Jiný způsob pochodu na místě jest střídavě znázornění kroku levou i pravou nohou, hodící se lépe pro žactvo již pokročilejší, kterémuž udržení vyřizování řadu při pochodu tomto nečiní tolik obtíží. Tento způsob pochodu na místě, není potřeba zvláště popisovati. Platí zde pravidlo, že pohyb levé nohy, popsaný u prvního způsobu pochodu na místě, konáme tuto i nohou pravou. Pohyb nohou odpovídá zde úplně pohybu nohou při pochodu z místa (u nás lépe známého) s tím rozdílem, že původního místa neopouštíme.

Pochod začínáme na povel a opět na povel se ukončuje. V tělocviku spolkovém užívá se k přerušení pochodu povelu zastavit — stát! Při evičení žactva našeho, užívejme však pouze povelu: **stát!**

Dle soustavy naší může se povel k přerušení pochodu vydati na kteroukoliv nohu. Pravidlem jest, že noha, která při vydání povelu v zadu se nacházela, vykoná ještě jeden krok a druhá se k ní přisune. Pravidlo to jest ovšem výhodné pro veličiho a odpovídá snad i více všestrannosti, však při evičení žactva, jmenovitě tam, kde často pochody při hudbě se provádějí, neosvědčilo se z příčin i jiných, pochod vždy přirazem (přisunem) **pravé** nohy se zakončuje.

Při evičení kroků na místě, vodítkem budiž nám osm dob středních, odpovídajících osmi krokům obyčejným v pochodu pokud výměru času se týče. V těch, pro lehčí pochopení žactva, začátek i ukončení pochodu naevičíme tím způsobem, že po povelu: pochod! — počítáme v ruchu středním od jedné do osmi. Na 1 levá krok naznačuje, na dvě pravá tak koná, na 3 opět levá, atd., až na 8 pravá noha mírným podupem pochod ukončí. K zakončení pochodu nutno ovšem dáti též povel a sice jak již dříve uvedeno, pouhé stát! Povel k zastavení udati nutno na dobu šestou, tak že ještě levá noha celý krok a pravá pouhý přisun znázorní.

Dle počtu dob případnou **kroky** nohou na:

1	2	3	4	5	6	7	8
l.	pr.	l.	pr.	l.	pr.	l.	pr.
(přiraz podupem.)							

Povely k příkladu tomuto uvedou se následovně:

Pochodem na místě — pochod!

1 2 3 4 5 stát! 7 8.

Dodati sluší ještě, že po povelu pochod, počítá se hlasitě 1 až 5, na místo 6 velíme však zvýšeným hlasem stát a opět 7 a 8 dodáme.

Při prvně uvedeném způsobu pochodu na místě uvedeno bylo, že noha pravá podlahu neopouští. Zde při příkladu osmi kroků opět se uvádí, že na dobu poslední pravá noha přirazí podupem. Stůjž zde proto zřejmě uvedeno, že ať koná se jakýkoliv počet kroků v pochodu na místě, při poslední době, v níž vlastně již přisun spadá, pravá noha zároveň se pokrčí a mírným podupem k levé připatí.

Po naevičení osmi kroků (na místě), neobmezený počet kroků evičiti můžeme. Není pak nutno stále od jedné do osmi počítati. To nahradí se tleskáním rukou neb klepáním

tyče o podlahu a teprve posledních osm dob před zastavením dle uvedeného příkladu odpočítáme. U žáků pokročilejších i toto počítání konečně odpadá a velí se pouze: **stát! — Jedna — dvě.** Povel stát nutno ovšem vydati v době šesté, do kteréž krok pravé nohy spadá, načež levou krok se naznačí a pravou se ukončí.

Při cvičení kroků přihlížeje, by prováděny byly 'živě' a lehe. Známo jest, že při trochu pile docílí se při nich elegance, kteráž v mnohých tělocvičnách u žactva úplně se postrádá. Varujme se však všeho zbytečného hřmotu a dupání. Toho v průpravě co pomoci nepotřebujeme.

Po pochodu na místě, přistupujeme k pochodu z místa.

Poznamenali jsme již dříve, že není úkolem našim v pojednání tomto složení cvičení pořadových rozebíratí. Oč nám se jedná jest evičitele naše na různé pomůcky upozorniti, pomocí kterýchž ladný, svižný krok a dokonalejší součinnosti při větším počtu evičících spíše docíliti můžeme. Z důvodu toho také rozebíráme tento nejdříve nejmenší součást pochodu — **to jest krok.**

Při evičení kroku vykročí se vždy levou nohou (nikdy pravou), bez ohledu na to, kolik kroků provádíme. Vykročení předcházeti musí správné základní postavení, při kterémž nohy jsou napjaté ve stoji spatném, špičky chodidel směřují zevnitř, v úhlu 60—65 st. (neužíváme tedy stoj spatný, pravouhelný), tělo vzpřímené s rameny mírně na zad staženými; páže volně vislé po stranách těla, slabě jsou v loktech ohnuté; hlava zpřímá držena a brada mírně zdvižena; ústa zavřená a hled směřuj v před. Váha těla spočívá na celých chodidlech a spíše více váhy na přední část chodidel, než na paty přepustíme. Celé držení těla budiž však prosto přepínání.

Nejmenší počet kroků jest ovšem jeden. Pro žactvo platí zde pravidlo, že jeden krok v před vykonaný, zaujímá dvě střední doby a sice na 1 připadá stoj výkročný levou a na 2 přísun pravé na stoj spatný. Dle toho konáme kroky:

Jeden krok = 2 doby = 1—2, krok — přísun.

Dva kroky = 3 doby = 1—2—3, krok — krok — přísun.

Tři kroky = 4 doby = 1—2—3—4, krok — krok — krok — přísun.

Dle toho i další počet kroků se rozvrhuje. Z methodického stanoviska, neudáváme při cvičení kroků větší počet než — kroků sedm, v dobách osmi provedených.

Následující povely užívají se k provedení určitého počtu kroků.

Jeden krok v před — ted'! Jedna — dvě.

Dva kroky v před — ted'! Jedna — dvě — tři.

Tři kroky v před — ted'! Jedna — dvě — tři — čtyry.

Podobně i při větším počtu kroků velíme.

Kroky evičíme však též i v zad a povely odvozují se od dřívějších, s pouhou záměnou slůvka **v před.**

Jeden krok v zad — ted'! Jedna — dvě.

Dva kroky v zad — ted'! Jedna — dvě — tři.

Tři kroky v zad — ted'! Jedna — dvě — tři — čtyry.

Podobně velí se opět i při větším počtu kroků.

V příkladech těchto, ve všech případech, kde sudý počet kroků se provádí, naskytuje se nutnost přísun i levou nohou prováděti a odchylujeme se tím od pravidla při pochodu uvedeného, že pochod vždy přísunem pravé nohy zakončíme.

Mezi pochodem, tedy neurčitým počtem kroků a určitým počtem kroků, třeba dělati rozdílu a není podmíněno evičení kroků přírazu pravé nohy tou měrou, by pouze lichý počet kroků se prováděl.

Cvičení kroků v před i v zad provádíme, vlastně, nacvičujem vždy v útvaru čelném.

Cvičení určitého počtu kroků sloužití má nám za průpravu k docelení svižné chůze a právě proto při nich žactvo s podmínkami správného kroku seznámiti musíme. Na vysvětlení i ukázání skýtá se tu evičiteli více příležitosti než při pochodu nepřetržitým.

Pro větší počet kroků (více než sedm) zaměníme povel a velíme místo uvedeného počtu kroků, pro naše žactvo srozumitelnější:

V před — pochod!

K zastavení v pochodu velíme jako při cvičení pochodu na místě, a sice v okamžiku, kdy na pravou nohu došlapujeme velí se:

Stát! — Jedna — dvě.

Jako při pochodu na místě i tuto po povelu levá noha ještě jeden krok vykoná a pravá se k ní přisune.

Konáme-li pochod v zad, velíme:

V zad — pochod!

K přerušení pochodu v zad užívá se stejného povelu jako při pochodu v před. I tuto vydáme povel v okamžiku, když na pravou nohu došlapujeme a tedy opět levou jeden krok v zad s přísunem pravou na zad vykonáme.

Jako při pochodu na místě i tuto všeho zbytečného dupání se vystříhejme. Mnozí evičitelé s ohledu na to, by žactvo současně stejnou nohou vykročovalo, dají jemu návod, by při kroku levé nohy s podupem došlapovalo. Později mívají opět potíž s tím, že evičící před tím varovati musí.

Každý evičitel usnadní práci sám sobě a docílí se žactvem daleko lepších výsledků, seznamuje-li evičence postupně s eviky, které navzájem se doplňují. Proto také při cvičení kroků a pochodu, seznámíme žactvo co nejdříve se **změnou kroků.**

Pozoruje-li evičitel, že některý z evičících jinou nohou vykročuje, než ostatní, velí mu: **změnit — krok!** Dříve ovšem, než jednotlivcům změnu kroku nařizujem, nacvičíme ji se všemi společně. — Změna kroku sestává z předkroku levé (pr.) rychlého přísunu pravé (l.) nohy a předkroku levé (pr.) nohy. Změnu kroku nacvičíme na obě nohy a prováděna jest ve dvou dobách následkem čehož žactvu po povelu (krok!) počítáme ještě: jedna — dvě. Při pochodu dáváme žactvu vždy větší důraz na předkrok levé nohy ať jest to pak tleskáním, údery tyčí, počítáním neb hlášením levá — pravá. Při počítání pohyb levé nohy spadá na číslo liché, pohyb pravé na číslo sudé, jak dříve při pochodu na místě znázorněno bylo. Dle toho změna kroku při počítání vypadá takto:

1	2	3	4	5	6	7	8
l.	pr.	l.	pr.	změnit	krok	jedna	— dvě

Změnu kroku provádíme tuto v 7. a 8. době. V době 7. kde vlastně jedna hlásíme, levá noha předkročí a pravá k ní rychle se přisune; v době 8., hlásíme: dvě a tu levá opět předkrok koná a tím pohyb levé nohy s čísla lichého na číslo sudé převeden byl. Pohyb pravé nohy s čísla lichého na číslo sudé dle stejného pravidla převedem. V příkladu uvedené pravidlo plného významu nabývá pak tam, kde pochody při hudbě se provádí.

Z toho, co uvedeno bylo o pochodu na místě a pochodu z místa, sestaviti dají se již příklady pro hodiny evičební. Pro lehčí pochopení, jakým způsobem látku zde popsanou v příklady spracovati možno, přidáváme k tomu malou ukázkou.

1. Pochodem na místě — **pochod!**
2. **Stát!** (Jedna — dvě).
3. Jeden krok v před — **ted'!** (jedna — dvě).
4. Tři kroky v před — **ted'!** (Jedna až čtyry).
5. Jeden krok v zad — **ted'!** (Jedna až dvě).
6. Tři kroky v zad — **ted'!** (Jedna až čtyry.)
7. Sedm kroků v před — **ted'!** (Jedna až osm.)
8. Sedm kroků v zad — **ted'!** (Jedna až osm.)
9. V před — **pochod!**
10. **Stát!** (Jedna — dvě.)
13. V před — **pochod!**
14. Na místě — **pochod!**
15. V zad — **pochod!**
16. Na místě — **pochod!**
17. V před — **pochod!**

18. Změnit — krok! (Jedna — dvě).
19. Změnit krok! (Jedna — dvě).
20. Stát! (Jedna — dvě).
21. V zad — pochod!
22. Změnit — krok! (Jedna — dvě).
23. Změnit — krok! (Jedna — dvě).
24. Stát! (Jedna — dvě).

Dle uvedeného, beze všeho velkého důmyslu, mnohonásobný počet příkladů sestavit se může.

(Pokračování.)

Povinné výkony

pro závody Severo-amer. Turnerbundu v Indianapolis,
Ind., 21 — 25 června 1905.

Pro hrazdu, bradla a koně na dél, vypsáno po dvou výkonech. Z těch vylosován však bude na každém náradí vý-

Bradla.

1. Z rozběhu náskok do podporu o pažích u prostřed bradel — vzpor vzklopmo do sedu roznožmo před rukama — výšvih přednožmo — podpor ležmo v předu — závěs v pravo a mezikmihem v levo zánožka na levo.

2. Ze stoje pokos uvnitř bradel — výskok do podporu o pažích — kotoul zvolna do sedu roznožmo za rukama — zvolna stoj o ramenou — zpět do sedu roznožmo za rukama — zvolna kotoul napřed do podporu o pažích — seskok uvnitř bradel.

Kůň na dél.

1. Přednožka na pravo s dohmatem na hřbet.
2. Z rozběhu výskok do podporu ležmo v předu (dohmat na krk) — seskok střížmo.

Druhá třída.

Hrazda.

1. Svis v předu nadhmatem — z kmihu vzepření vzklopmo — přešvih odbočmo do podporu v zadu — celý obrat do

Zakládající členové T. J. S. v San Franciscu, Cal.

kon jeden, který povinným výkonem pro všechny závodníky se stane.

Aby předešlo se tomu, by náhodou na hrazdě i na bradlech výkony na sílu vylosovány byly, ustanoveno, že případně-li na hrazdě volba na výkon švihový, bude na bradlech provádět se výkon silou (aneb opáčně). Pro koně na šíř výkonů povinných není a jen jeden výkon volný se na něm provádět bude.

První třída.

Hrazda.

1. Náskok do visu v předu nadhmatem — vzpřímení závěsem v levo vnitř — přešvih únožmo v pravo po předu (s obratem v levo) do podporu v předu — toč na zad — podmet.

2. Ze svisu v předu pochmatem schyb — přehmat souruč — ve schybu nadhmat — svis — vzepření tělem do podporu v kliku o levé zpět do visu — vzepření tahem do podporu v kliku o pravé — vzpor — sešin na zad do svisu v předu — seskok.

podporu v předu — toč na zad — přemýk předem.

2. Ze svisu v předu nadhmatem — zvolna vis vznesmo v předu — průvlek do visu střemhlav v zadu — váha ve visu vzadu — svis vzadu — trupem vysazeným zpět a průvlek do visu vznesmo v předu — výših předem — sřit na zad.

Bradla.

1. Z rozběhu náskok do vzporu u prostřed bradel — odsun na zad do podporu o pažích — vzpor u předkmihu do sedu roznožmo před rukama — výših přednožmo — kolo zánožmo v levo (nad l. žerdí) — kolo zánožmo v pravo (nad pr. žerdí) — zákmiš pozvýš, dvakrát (naznačit stoj o rukou vzporem) — přednožka v pravo s obratem v levo.

2. Z visu stojmo v předu — vzepření tahem do vzporu — přednos — zvolna stoj o levém rameni — stoj o pravém rameni — zvolna zpět do přednosu — půl obrat do podporu v přednosu na jedné žerdí — seskok.

Kůň na dél.

1. Přednožka s obratem (dovnitř), dohmatem na krk.
2. Zánožka s dvouhmatem do sedla.

Třetí třída.

Hrazda.

1. Ze svisu v předu dvojhmatem, levá nad, pravá podhmat — vzepření při zákmihu a spojení přešvih únožmo v levo vně — celý obrat v pravo předhmatem levé ruky — přešvih únožmo v pravo nazad — spád nazad do visu vznesmo v předu — vzepření vzklopmo — toč na zad — přemyk — vel-přemyk.

2. Ze svisu v předu nadhmatem — vzepření tahem sou-ruč — sešín napřed do visu střemhlav v předu — přechod váhou do visu v předu — přechod zvolna do visu vznesmo v předu — průvlek do visu střemhlav v zadu — přechod váhou do visu vzadu — puštěním jedné ruky dvojný obrat — výšín předem — zánožka na přemet.

Bradla.

1. Z naskoku do visu vysezeně u prostřed bradel — u předkmihu vzepření vzklopma a spojení stoj o rukou vzpo-rem — zpět a pokrokem kličmo celý obrat do vzporu v přednosu — kmihem kličmo stoj o rukou vzpo-rem — zpět a u předkmihu spád nazad do podporu o pažích vznesmo — vzpor vzklopma — zánožka přes obě žerdě.

2. Ze stoje pobok u prostřed bradel — výskok do vzpo-ru pokos a spojit výsed roznožmo v před rukama — zvolna kotoul nazad do vzporu přednosmo — zdvihem stoj o rukou vzpo-rem — zvolna zpět až do váhy a bez vydržení přednožka na pravo s obratem v pravo.

Kůň na děl.

1. Veleskok roznožmo s dohmatem na krk. Mústek tři střevice od koně vzdálený.

2. Veleskok skrěmo s dohmatem na krk.

Poznámky k našemu názvosloví.

Příspěvek k posudku nynějšího stavu. (Pokračování.)

Při vzpírání není třeba užívati rčení tahem a přítrhem, stačí zvolna a rychle, kterých beztoho užití musíme pro klesání.

Rčení "vzklopmo", "předkmihem" a "zákmihem" jsou jak vzpíráním tak vzepřením společná.

Ve sbírce se nečiní všude rozdílu mezi vzpo-rem a vzepřením: při evičích švihových je sice vždy přechod z nižších poloh podporu do vyšších o pažích natažených označován jako vzpor, ne tak při všech tahových; tu hned první evičení zní: "Z podporu o pažích kmihem podpor ležmo o pažích za rukama—vzepření tahem souruč," podobně též ev. 2. "Z podporu o předloktí—vzepření souruč (zvolna? rychle?)." —

Není správně ustálené (viz Sokol z r. 1881 str. 42., 70., 80.) a odůvodněné názvy měniti nebo libovolně užívati, máme beztoho dost na jiných neurovnaných pojmech.

Kterak je tomu v "Základech"?

V době vydání "Základů" název vzepření pouze v tomto odlišném užívání běžný nebyl; o tom svědčí toto:

Na stránce 463./56. mezi způsoby podporu prostého (13) uvádí se: "Vzpor při pažích úplně napjatých, hlavě nazad sklopené, kříží prohnutém a chodidlech nazad odehnutých."

(13) Mezi podpory prostými neuvádějí "Základy" podpory vznesmo (ani podpor vznesmo o pažích), za to shledáváme se s polohami těmi mezi "výdržemi" na str. 468./61.: "Vznos jízmo vznikne, když ze sedu jízmo za rukama pozvedneme trup tak, že nohama žerdí se nedotýkáme, a podobně vznos roznožmo ze sedu roznožmo povstává. Dle toho "vznos snožmo" (vzpo-rem, klikem) byl by prostý podpor na rukou s přednožením a zvednutým trupem (=vznosem) z pravidla do polohy vodorovné (jinak též "vznos poníž"), jakožto průprava ku zdvihu (do stojů a pod.); setrvání v poloze takové je ovšem výdrž, vznosem, poloha sama však "vzpor vznesmo" (po případě "klid vznesmo") do níž můžeme zvolna přejít, a hned, aniž by-

Zde užito slova vzpor pro polohu. Přechod sám však různě se jmenuje:

Na stránce 464./57. v odstavci 4. čteme: "Co do druhů evičení rozeznáváme zde 1. mimo skok(14) do podporu, postupování po žerdích napřed neb nazad či ručkování, 2. přecházení z jednoho způsobu podporu do druhého — vzepření a klecání . . ."

Tu je přeměna nižšího podporu ve vyšší nazvána vzepřením.

V odstavci 10. (na téže straně) uvádějí se pod 2. Vzpírání a klecání změny podporů s obejitím názvu vzpor nebo vzepření. Teprve až v odstavci posledním zas je zmínka o vzepření.

Na str. 465./58. v odstavci 7. mluví se však zas o spojení "kmihu se vzpíráním" a pak "vzpírání kmihem."

Dále však názvy vzepření několikrát se vyskytují (str. 465./58. odstavce 10., 12. a poslední, pak na mnohých místech na str. 469./62. a 470./63.; 498/91.)

chom se v ní pozdrželi, navrátit, tedy vykonat zdvih do podporu vznesmo a zpět. Je tedy vznos výdrž, podpor vznesmo polohou a přechod do polohy vznesmo do vznosu, vah (=vznos vodorovný prohnutě) nebo stojů převrácených zdvihem Podstatou je tu ovšem "vznese trupu", — (Srovnej s tím "podpory vznesmo" v úvaze Kožíškové v Sokole z r. 1903 str. 10).

Mezi podpory smíšenými neuvádějí "Základy" podpory sedmo; o nich praví: "O rozličných sedech, jež bychom, pokud též rukama žerdí se držíme, rovněž k smíšeným podporům čítati mohli, později se zmíníme" (464./57.) Tyrš je tudíž čítal vesměs k sedům, ač mu to patrně neušlo, že některé z nich spíše podporem jsou (vzpor pokos na bradlech se zavěšenou pravou nohou nebo obou před pravou rukou, nebo zavěšením roznožmo před rukama, na hrazdě pravou nohou vně rukou a pod.); učinil tak asi pro stručnost názvu "výsed", kterým též do poloh těch vcházíme (z nich "sesed"). Tomuto pojmu ("výsedu"), jakož i sesedu" stále ubíráme: nejprve stalo se tak na prospěch "přešvih", pak "přeskok" a "seskoku" (ze sedu), později pak zas ve prospěch "výskoku" (viz Klenkovy "Skoky smíšené na koze a stole", 1898.). Přešvih však dosud není nasycen, pozří snad z "výsedů" záhy aspoň tvary přešvihu jedné nohy do sedu na druhou, nepřešvihnutou nohu (jako: ze vzporu na madlech přešvih únožmo pravou vně s obratem v levo nazad do sedu pobok levou na hřbetě koně; nebo na bradlech "přešvih zánožmo (snožmo) v pravo a přešvih přednožmo levou do podporu sedmo pravou nohou před pravou rukou" a pod.), a nepohlí-li ho zúplna, čemuž nasvědčují dnešní "výskoky do sedu", a "seskoky ze sedu"; pak budou také "přešvihy do sedu" a "přeskoky ze sedu". Výsed a sesed tím úplně zmizí a tak zbudou z podřízených druhů metů jen jednoduché: 1. výšvih a sešvih, 2. výskok a seskok, 3. odsun (a snad i "odšvih") 4. přešvih, 5. přeskok; dále složitě 6. záludy, 7. stříže, 8. kruhy (kola, kruhy, závitky).

14) Dle Klenky "náskok". ("Sokol" z r. 1895. str. 254.): "Nesprávně jest říkati "skok," poněvač při skoku rozeznáváme tři části: odskok — přeskok (=let) a doskok, které při náskoce se nejvíce, a taktéž nesprávným jest užívati "výskok," který značí skok nohama na nějaké náradí, t. j. skok prostý bez pomoci rukou." Od doby té uplynulo bez mála osm let, a za tu dobu změnil Klenka svůj náhled jako v mnohém jiném i tu aspoň potud, že užívá názvu "výskok" také pro skok smíšený (viz "Skoky smíšené na koze a stole"), a to nejen pro tvary, kde nohama na náradí přicházíme, ale také pro výsedy.

"Náskok" nebyl však Tyršovi neznám, užíval ho také: Z. T. 483./76., "Sokol" 1871. str. 24., 33., 42., 49. a j. Vedle něho však užíváno také "z odrazu" (=z odskoku, z náskoku), "ze stoje" (místo nevhodného "z místa," jak nasvědčují "Tabulky tělocvičné" II. ad A. č. 7. nebo ad B. č. 1., nebo ad C. č. 13. atd.)

V "Tabulkách tělocvičných III." k "Základům" přiložených pod B. čteme:

Vzpírání a klecání. (Změny podporu.)

Z toho všeho lze odvoditi, že v "Základech" pojem vzpor užívá se toliko pro polohu (viz mimo uvedená místa též str. 480./73., 494./87., 501./96. a j.), přechod sám však někdy vzpíráním, jindy vzepřením se jmenuje.

Uvážíme-li však, že "Základy" vycházely delší dobu (1868—1872) a že přesnější názvosloví (t. j. určitější vymezení pojmu, teprv se vytvořilo (srovnej tehdejší užívání názvů napřed, nazad, popředu — pozpátku, podporů smíšených a sedů, sesedů a seskoků, řečených zde vzpírání a vzepření, polohy o pažích a záloktí, hmatů hřbetních — dlaňových a pod.), můžeme tvrditi, že názory v pozdějších sešitech (Základy vycházely po sešitech) jsou závažnějšími; tu pak shledáme následující:

a) O vzpírání (změna podporu) jedná se nejprve na str. 464./56. a až po str. 470./63. jmenují se jednak vzpíráním, jednak vzepřením.

b) Na str. 475./68. poprvé vyskytuje se vzepření eo přechod z visu do podporu a po tom už nikde pro vzpírání názvu vzepření se neužívá, ač o nich jedná se ještě na stránce 480./72., 494./87., 502./95. a 506.—99., v místech těch pak mluví se pouze o přechodech z podporu do podporu.

c) Za to na str. 484./77. pod nápisem: "8. Vzepření" praví se: "Vzepřením vyrozumíváme přechody z visu prostého do vzporu, nebo z visu smíšeného do sedu, vzpírání silou paží způsobené." O takovém vzepření jedná se v "Základech" ještě na str. 495./88., 502./95., 505./98. a 506.—99.

d) V "Tabulkách tělocvičných", které zvláště přesně rozlišují a které patrně naposledy sestaveny, nikde změna podporu "vzepřením" se nejmenuje; v záhlaví hlavního podporového nářadí (bradel) jak v textu, tak na řečených tabulkách (III.) ad B. správný název zní: "vzpírání a klecání."

Z toho, myslím, lze plným právem tvrditi, že "Základy" z počátku vzpírání a vzepření nerozlišují, později však rozdíl tu činí. Přesně pozdější názor Tyršův v této v mnohých jiných příčinách zjistiti lze na dochovaných evičních, jež pro evičtelskou hodinu Tyrš připravoval. (Viz ostatně "Cvičební tabulky" v "Sokole" z r. 1881. str. 70. a 80.)

II. Odsun.—Tohoto názvu užito ve sbírce na str. 17. a 18. při ev. 4., 6. a 10.; pak na stránce 24—27. při ev. 1., 3., 8., 9. a jiných. Ve většině případů užito ho pro změnu vzporu při zákmihu v podpor o pažích, také však pro záměnu vzporu ležmo za rukama smykem chodidel nazad v podpor ležmo o pažích (str. 19. ev. 20.)

Dle toho znamenal by odsun tolik co přechod ze vzporu (snad i z kliku nebo podporu ležmo o předloktí) do podporu ležmo o pažích posunutím nazad (obyčejně zákmihem) provedený, ač bývali jsme uvyklí odsun za jeden z podřízených druhů metů pokládati (viz "Sokol" z r. 1871. str. 141. sloupec 2. řádek 12. shora: "Metů zánožmo se týká, nejví se mezi elementy a druhy podřízenými — výšvih, výsed, stříž, odsun, zánožka a kolo — rozdílů žádného.)

V "Základech" název odsun není uveden tam, kde nejspíše bychom ho hledali, totiž při výpisu evičení na koni; také v "Ukazovateli" Základů ho není. Za to najdeme ho v "Tabulkách tělocvičných II. (kůň)," kde uvádí se jednak při výčtu podřízených druhů metů:

"B. Mety zánožmo:

1. Výšvih.	5. Odsun.
2. Výsed.	6. Stříž.
3. Sesed.	7. Kolo (půl, celé).
4. Výskok.	8. Zánožka."

jednak v odstavci: "S koně se sejde."

Ježto v textu "Základů" není vyloženo, sledujme, kterak Tyršem a jeho vrstevníky byl užíván.

V "Sokole" z roku 1872. na str. 125. v úvaze "O veřejných evičních místních" je ev. 19. P. (=z pravé strany koně na dél s m.) "Výšvih únožmo v pr., odsun zánožmo."

V "Sokole" z r. 1871. vyskytuje se "odsun zánožmo" na str. 14., 15., 62., 141., 152., 167., 174.

Všude uveden pouze tvar zánožmo a to buď ze stoje nebo z podporu vpředu (třeba v sestavě); obsahuje tedy každý z uvedených tu tvarů složku: výšvih zánožmo a seskok nazad. Tyrš neužíval však názvu odsun pro každou složku toho druhu, což zjevno z dalšího:

V "Tabulkách tělocvičných II." (kůň) dočítáme se, že s koně se sejde:

1. sesedem (únožmo, zánožmo, přednožmo), 15.)
2. přeskokem,
3. odsunem,
4. odšvihem,
5. seskokem (ze stoje, kleku). 16)

15) Sesed roznožmo je tu vypuštěn, neboť po nějaký čas proň užíváno názvu "odraz," o čemž svědčí jednak Z. T. 458./51. odstavec první, pak v "Sokole" z roku 1872. na str. 124. — 133. Tyršem zaznamenané eviky na koni na dél s m.: ev. 3. P. "Půlkola únožmo v pr., výsed (únožmo) v levo pozpátku (odraz)";

ev. 4. L. "Půlkola únožmo v l., výsed (únožmo) v pr. pozpátku (odraz)";

ev. 36. L. "Výsed přednožmo v levo na krk (odraz)"; ev. 43. P. "Výsed (přednožmo) pokos jednož, jedno-ručně na krk (odraz)";

ev. 63. "Výsed roznožmo podél (dnes pokos), ruce na krku (odraz)";

ev. 69. "Výsed (roznožmo) jednoruč popředu (dnes napřed) na krk (odraz)";

ev. 73. "Výsed (roznožmo) z prosta na krk (odraz)";

Dnes ovšem názvu odraz v tomto smyslu neužíváme; uvádím to jen jako ukázkou, kterak poněkud pojmy určitěji se vymezují, při čemž "Základy" pro všechny případy s dostatek potřebných názvů poskytují; tak neužíváme dnes názvu "podél" (ve ev. 63., 13., 33. a 55. zmíněného článku) a nahraňujeme ho dle potřeby názvem "pobok" nebo "pokos". Podobně názvu "svírka" neužíváme v tom významu, který dříve měl "viz "Tabulky tělocvičné II." ad F. č. 9. a "Tabulky tělocvičné III." ad F. VI. č. 2.), nýbrž v jiném (viz Klenkovy "Skoky smíš. na koze a stole" str. 5.); také pro vzepření "cukem" poskytly "Základy" (525./518.) přílehlá jména "přítřhem" (a tak kdybychom měli vyhledati, které nové názvy od vydání "Základů" (tedy za 30 let) vznikly, shledali bychom jich pouze několik: snad jenom "stalky" a "spád", ostatní: přešvih, podpor nebo vis zánožmo, odbožmo a pod., závěs roznožmo v nártcech, zdvih, předkrok (zákrok atd.) jsou pouze obdobně utvořené názvy od podobných a už užívaných; nabyla ovšem i ta práva domovského, neboť jsou běžná bezmála patnácté let.

16) Dnes názvu "seskok" užívá se též pro přechody ze vzporů jízmo, ze vzporů stojmo, klečmo, ležmo, z výdrží, ano i ze sedů do stoje na zemi; ve sbírce "Cvičení pro IV. slet. v r. 1901" také pro opačný výkon náskoku, tedy ze svisu, z váhy visem, z podporu, přednosu vzporem a pod., pro kterou užil Tyrš v "Sokole" z r. 1872. na str. 125. a 133. názvu "odskok":

ve ev. 7. P. "Výšvih únožmo v pr., kolo (únožmo) popředu (dnes napřed) v levo (odskok)";

ve ev. 8. L. "Výšvih únožmo v l., kolo (únožmo) popředu (dnes napřed) v pr. (odskok)";

ve ev. 26. L. "Výsed (odbožmo) do podporu vzadu (odskok)";

ve ev. 30. L. "Výšvih únožmo v l., celé kolo (odbožmo) v pr. do podporu (odskok)";

ve ev. 39. P. "Výšvih únožmo v pr., půlkola (přednožmo) v pr. jednož (odskok)";

ve ev. 84. L. "Z výskoku přednožmo pobok přednos pobok (odskok)."

Dá-li se takový odskok se značnějším výšvihem, nazývá se byl "odšvih."

DOPISY.

St. Louis, 28. dubna 1905.

V neděli dne 23. dubna odpoledne i večer slavil sbor náš 40ti-leté založení prvního sokolského sboru ve Spojených Státech, spolu s veřejným cvičením, událost to, po které nám zůstanou mnohé upomínky radostné i smutné. Radostné nad úplným zdarem tělocvičné školy a smutné nad zbědovaným stavem Sokolstva vůbec. Program odpolední byl následující: 1. "Pochod sokolů", sokolská kapela; 2. Zahájení slavnosti, starosta Fr. Burian; 3. Cvičení s týčemi, větší žáci; 4. Cvičení s oblouky a kůzely, malé žáčky a žáci; 5. Slavnostní řeč, sok. Karel Milčie; 6. Cvičení prostná, čekanci; 7. Báseň "Jsme národ chudých", sok. Fr. Vůch; 8. Cvičení s činkami a ozdobné kroky, větší žáčky.

Tentokrát jsme měli to potěšení viděti nejen vzorně provedené cvičení, nýbrž i velmi zajímavou a poutavou sestavu, doprovázenou příjemnou hudbou 20 mužů, což skutečně dodávalo rázu 40ti-letého jubilea. V každém oddílu bylo viděti rozmanitost a bohatost cviků prostných, což dodávalo jinak jednotvárnému a suchému cvičení krásu a lesk. Napřed cvičily všichni stejné pohyby jako obyčejně a pak bez přestání přecházely buď změnou ruchu aneb střídáním se řad do týchž cviků, s tím rozdílem, že řady 1. a 2. cvičily proti sobě dovnitř a zevnitř, aneb řady liché začaly cvičit na dobu 1—2 a řady sudé na dobu 3—4, což opět opakováno dovnitř a zevnitř, čímž tvořily se neustále nové a nové obrazce, které diváky úžasem plnily. Žáčky s činkami cvičily mimo obyčejného cvičení ještě ozdobné kroky, kterými přecházely ze zástupů do řad čelných a opět zpět v takovém pořádku, že by mohly sloužit za vzor nám sokolům, obzvláště když po cvičení učiněn sestup a dán povel — čelně v řad v levo zatočit — v levo v bok — provedeno toto jako když usekne. Čekanci, z kterých cvičitel má vždycky největší strach, tentokrát provedli cvičení vzorně — bezvadně. Celkem vzato, bylo všude viděti rozmanitost a ladnost provedení, pravý to triumf.

Program večerní sestával z opakování cvičení žaček s činkami, cvičení sokolek s kůzely a cvičení sokolů a pozvaných turnerů na nářadí. Sestava cvičení sokolek, jichž bylo 28, byla téhož rázu, jako ostatní shora uvedené, pouze s tím rozdílem, že když jedny řady kroužily, druhé dělaly rozličné výdrže, což se ovšem opakovalo dovnitř a zevnitř, atd. Že cvičení jejich jak náleží provedly, není třeba podotýkati, neboť ony plní úkol na se vzatý s takovou láskou a oddaností, jak se na sokolky patří, což by mělo býti příkladem těm bratrům, kteří na ně pohlížejí jako na samostatný sbor, který by si měl platit svého vlastního cvičitele a snad i nájem. Nestavme jim tedy překážky v cestu, neboť ony dokázaly to, co my s velkým namáháním a domlouváním dokázat nemůžeme.

Turneri zastoupeni byli ze šesti sborů a sice jeden 24 členy, dva po 12, dva po 6 a jeden specialistou v kroužení kůzely a p. Celkem cvičilo 49 Němců, 12 Švýcarů a 6 Čechů. Jednota West St. Louis, která vyslala nejvíce členů, cvičila skupiny, ostatní pak na hrazdě a bradlech, a jaké to cvičení, samé veletoce, stoje o rukou a skrčky vykonány tak lehece a hravě, a což ty doskoky, jako když usekne. Vše nasvědčovalo tomu, že Němci jsou daleko před námi, aspoň co se sboru našeho týče. Co si asi mysleli o nás, když viděli ten "nepřehledný" počet cvičenců, jest těžko říci, však já vím, co já jsem si myslel, a to jest ta smutná stránka, o které jsem se shora zmínil.

Jak se u nás tužíme jest historika velmi zajímavá. Krátce před veřejným upravil cvičitel prostná, k nimž bylo zapotřebí 16 členů, a když se tázal, kteří by mohli stále chodit, tu beze vší příčiny a jako by na vzdor ohlásilo několik členů, že nemohou; nejsmutnější při tom bylo, že téměř všichni byli synové nejpřednějších našich sokolů. Vzdor tomu připravil cvičitel pro druhou četou skupinové cvičení dvojice na koni na šíř, když však přišlo k provádění, tu se počali někteří vy-

mlouvat, že nemají pás, kalhoty aneb čistou košili. Po věškerých přípravách byli jsme nuceni spokojit se pohledem na jiné, jak jim to krásně šlo, a když naše 1. četa počala cvičit na hrazdě, musili jsme jim též zatřepat, neboť jsme viděli, že chtějí vynahradiť to, co druhá četa proměškala, avšak namáhali se marně. Po sokolech z Mt. Pleasant, kteří měli dle programu cvičiti s týčemi, nebylo živé památky. Tak skončeno veřejné cvičení velkého sboru st. louisského, kolébky to amerického Sokolstva, a to ještě při suchu, neboť zákon proti čepování opojných nápojů v den páně byl v městě našem znovu obnoven a přísně prováděn.

Tato poslední událost uřivedla mne na myšlénku, kdyby tak bylo možno, by guvernér N. J. Sokolské mohl uvést v moc jeden z našich neplatných zákonů, jaký by to nastal poprask a šum v řadách Sokolstva a jak by se ty řady náhle ztenčily. Pak by nebylo po tak zvaných zásadních aneb duševních sokolech ani stopy; pak bychom měli pouze obyčejné sokoly.

Blahopřejné dopisy a telegramy čteny až ve schůzi, kde byl též přítomen známý cestovatel E. St. Vráz. Nebylo jich sice mnoho, ale ty co přišly stály za to, obzvláště dopis bratra Jičínského přišel právě vhod, neboť v něm citoval spojení se všech svobodomyšlných Čechů st. louisských pod jeden krov, tak jak bychom si to všichni přáli. Marně se členové sháněli po nějakém dopisu od Výkonného Výboru, tajemník tvrdil, že nic nedostal, a když po důkladné přehlídce skříňky na psaní ničeho nenalezl, oznámil, že ho nejspíše listonoš zapomněl v tašce.

Záležitost cvičitele urovnána aspoň prozatím tak, že sokol Tesař bude na dále cvičit dívky bez ztráty služného a čekance a sokoly sokol Matěj Ryska s náhradou \$15.00 měsíčně. Sokolkám ponecháno zvoliti si koho si samy budou přáteli.

Myšlénka st. louisského spojení dostala opět velikou ránu a to od našich bratrů samých, kteří se domnívají, že upřímně nabízení pravice jest ponižování a pokořování sboru. Zdá se, že nájezdy několika vyloučených členů, kteří jsou naši přirození nepřátelé, mají větší vliv a účinek, než snahy upřímně smýšlejícího lidu. Co jest nám platna ta hrdošť, ty nádherné síně, když nemáme to, co jsme ve sborech sokolských hledali. Každý snad si ještě dobře pamatuje, že když sokol byl v podruží, že se mnohem více cvičilo, nežli teď, když máme všecko pohodlí. Jest čas, by každý z nás konal lépe povinnost svoji a dobré výsledky toho zajisté brzy budou znatelný. Na zdar!

Fr. Vůch.

Baltimore, Md., 28. května.

Dne 3. května po dlouhé, vlekoucí se ledvinové chorobě tiše skončil v kruhu svých milých zasloužilý sokol, bývalý starosta, náčelník a dlouholetý cvičitel jednoty naší, br. Ant. Primus v stáří 47. roku. Pohřeb odbýván v sobotu, dne 6. května z domu smutku č. 11 N. Bethel ul. na Česko Národní hřbitov, a mimo 130 sokolů v stejnokroji, kteří doprovodili milého bratra svého s hudbou na poslední cestě jeho, a tak poslední úctu svou jemu prokázali, účastnily se pohřbu i sestry sokolky, jichž dlouholetým cvičitelem zesnulý byl; dále úředníci řádu Blaník č. 26. Č. S. P. S., k němuž náležel, a úředníci bratrského řádu Osvojených č. 136. Pěvecký odbor Sok, Jed. Blesk zapěl v domě smutku dojemný chorál, po němž starosta Syl. Stiegler slovy tklivými, líčil činnost a zásluhy zesnulého o jednotu naši, vzdáváje čest památce jeho, a přeje mu zasloužilého klidu po vyplněním úkolu životním. Průvod pohřební ubíral se kolem Sokolovny, o jejíž postavení zesnulý nemálo se zajímal, a členem stavebního výboru byl. Účastenství při pohřbu jakož i veliké množství květin nejlépe dokazovalo, jaké lásky a vážnosti zesnulý bratr těšil se mezi námi.

Sokol Anton Primus narodil se 30. května 1858 v Mladé Vožici u Tábora, kdež dětský a jinošský věk svůj prožil. — V roce 1877 přijel do Baltimore, kdež trvale se usadil, pro

vozuje řemeslo krejčovské. Roku 1879 co mladík 21letý stal se členem Sok. Jed. Blesk. Vykonal vzorně veškeré povinnosti naň vložené a navštěvoval pilně cvičení, čímž takového výcviku nabyl, že několikrát co přeborník na závody vyslán byl a po dlouhá léta úřad evičitele k úplné spokojenosti Jednoty zastával. Roku 1887 účastnil se co zástupce Sok. Jed. Blesk památného výletu Sokolstva amerického do Čech. Nemalou zásluhu měl též o organizování sboru "Sokol" roku 1891, navštěvoval jejich schůze, a radou i skutkem při ustanovení se jim nápomocen byl. Cvičitelem sokolek byl nepřetržitě až do roku 1903, kdy následkem choroby, zárodku to nynější příčiny smrti jeho, byl nucen úřadu toho se vzdát. V záležitostech spolkových byl též neunavně činným a probíraje se v zápiskách Jednoty naší, nacházím jméno jeho v každém ročníku buď v úřadě neb v různých výborech. Roku 1887 a 1888 zastával úřad místostarosty, 1889 zvolen byl starostou kterýž úřad k úplné spokojenosti zastával, tak že v roční schůzi pro rok 1890 aklaamačně znovu zvolen byl. Náčelníkem byl v roce 1893 a 1897.

Z uvedených dat zde vysvítá, že zesnulý bratr náš byl jedním z těch, na něž vším právem hrdi býti můžeme. Neodvolatelným zákonem přírodním ze středu našeho vyrván, odešel tam, odkud žádného návratu není, leč skutky jeho nevyumizí nikdy ze zápisků a z paměti naší, a budou nejlepším a trvalým pomníkem památky jeho. A proto nezbyvá nám než zvolati: Spi sladce bratře náš, po boji životním, buď Ti lehká ta americká půda! Zesnulý bratr zanechal zde truchliví manželku a sedm dítek, z nichž nejstarší Václav vstoupil ve šlépěje otce svého, a jest nyní dobrým členem našim, neboť lonského roku jako přeborník na všeslovanské závody do St. Louis vyslán byl.

Dne 16. května o 4½ hodině odpo. skončil náhle v návalu pomatenosti život svůj sokol Vojtěch Soukup v stáří 30 roků. Pohřbu jeho 19. května účastnila se opět jednota naše s hudbou a v stejnkroji. Členem byl od 16. května r. 1902.

Dne 1. dubna pořádána první a 29. dubna druhá poučná i zábavná přednáška s bohatým pořadem. Při první přednášel sokol Fr. Elsnic na thema "Sokolstvo", jeho směr a cíl, a poměr k dělnické otázce", a při druhé sokol Jaroslav Franc: "O lásce k vlasti a národu." Obě přednášky setkaly se s rozhodným úspěchem, byly četně navštíveny, a že se velice líbily, svědčil častý a neutuchající potlesk. Cyklus příštích přednášek zahájen bude as v měsíci říjnu, načež každý měsíc pravidelně pořádány budou. Snahou nynějších čídnovníků jest omeziti co možno nejvíce různé taneční zábavy, a nahraditi je zábavami v každém ohledu ušlechtlejšími. —
Na zdar! Fr. Čermák.

Cleveland, O. 29. května, 1905.

Bratři Sokolové, krátká již jen doba nás dělí od té chvíle, kdy Župa Severo-východní Národní Jednoty Sokolské pořádá v Detroitu závody a veřejné cvičení sokolské ve dnech 2. 3. a 4. července t. r. Zajisté přičiníme se, aby jsme se co možná v největším počtu dostavili k této slavnosti, neboť to budou dny ve kterých Sokolstvo ukáže jak stále ku předu jde a pokračuje. Zajisté chceme při slavnosti této co mohutný celek vystoupiti a společným tímto činem k další práci povznést a uvědomiti veškerý lid slovanský o nezištné, neunavné a vytrvalé práci naší. Cvičící členové Sokola Čech a zároveň i sokolky přičinují se spolu s druhými místních sborů co nejvíce, aby mohly zdatně vystoupiti a při slavnosti účinkovati. Tak jen bratři sokolové a sestry sokolky, chutě k dílu, neotálejte a účastněte se v počtu nejsilnějším, ať opět lid náš pozná, seč jsme. Na shledanou v Detroit! Na zdar!
Václav Hořica.

Cleveland, 2. června, 1905.

Tělocvičná Jednota Sokola Čech zamýšlela v nynější době zvětšiti Sokolnu, poněvač požadavkům kterým by vyhovovati měla v nynější době již nevyhovuje, síly sokolské stále

víc a více přibývají, takže se musí věci patričně zlepšiti. — V nynější tělocvičně cvičí nás 300 všech dohromady, takže to pohodlí, jež by tam mělo býti, tam již není. Za jedno koupelny, které v takové místnosti mají hlavně býti, i šatny pro evičence, nevyhovují a jiné věci nutné schází. Jelikož stavba takové místnosti vyžadovala by velikého nákladu, měl by ovšem Sokol, sám oprav podnikaje, veliké břemeno. V téže době však také zamýšlí patronát Česko-národní síně zvětšiti svoji místní budovu. Proto jsou návrhy, že by se mohl sbor náš spojit se správou Národní Síně v jeden celek. To by bylo velmi dobré dojista a proto o tom se ihned jednalo jak by se mohla věc as uskutečnit. Patronát na to vypracoval jisté podmínky, na základě jichž by se mohl Sokol s nimi spojit i byly předloženy sboru, aby bylo o nich pojednáno. Sokol Čech svolal mimořádnou schůzi. Podmínky, které podal Patronát Sokolu zní asi následovně: Jeden tisíc dollarů dát darem, a při započetí stavby dát jeden tisíc pět set na dobu 25 let, ale těchto 1.500 doll. po 25 letech by dostal Sokol zpět, a 300 dollarů platil ročního nájmu za vše, pouze by si platil tedy Sokol své evičitele. K tomu byly vyjednány též zábavy, již Sokol každoročně pořádá. V této síni by měl Sokol zařízení moderní tělocvičnu, náležité koupele a šatny a jiné věci.

Bylo o tom důkladně pojednáno a záležitost spojení odhlasována a podána Patronátu, který nyní dopíše všem spolkům zastoupeným, budou-li srozuměny a má-li se stavět neb ne. Na zdar!
Václav Hořica.

Newark, N. J. 25. června.

Již tomu asi 8 měsíců od zvolení našeho dopisovatele uplynulo, ale doposud jsem žádného dopisu v našem milém "Sokole Americkém" nenašel a snad si naši přátelé budou domnívat, že Newarská Jednota již ani neexistuje. A co je příčina, snad neměl náš dopisovatel látky k dopisu o čem by se rozepsati mohl, aneb se nedostávalo času, či se mu naposled ani psáti nechtělo? Myslím, že poslední příčina asi bude ta pravá, snadno a každý může vzít úřad, ale také jej zastávat jest jiná otázka.

Mnoho o našem cvičebním životě psáti nemohu, členové naši málo do cvičení chodí, pořadové cvičení se vůbec ne navštěvuje, nepřítomnost jak nám naše stanovy předpisují ani ve měsíční schůzi se neoznamuje, na to nám ovšem času ve schůzi nezbyde a tak nejlépe snad bude, když naši tělocvičnu úplně zavřeme. Proto tedy jsme zakoupili stavební místo, aby jsme na něm novou prostranou všem požadavkům vyhovující tělocvičnu vystavěli?

A skoro totéž bylo i u našich sester sokolek. Nedivil jsem se jim, že cvičit nechodily, vždyť žádného evičitele neměly, a kterého si samy přály byl takřka praei přemožen, že snad ani evičitelství zastávat nemohl. Ale teď se snad časy změnil, sestry obdržely jakž si samy přály — totiž jejich starého evičitele a doufám, že cvičební činnost u nich opět zavládne. Totéž doufám, že se stane mezi námi, neboť bratři víte co máme před sebou a zdali budeme tak stále pokračovat, budeme brzo u konce.

Musím se též pochlubit jak jsem již dříve podotknul, že jsme zakoupili místo pro náš vlastní stánek; místo ono jest krásné polohy, takřka ve středu českém a není nám více třeba nežli trochu finanční podpory a my budeme míti to, po čem již od začátku našeho založení toužíme. Čekali jsme tak dlouho a snad se nám přece náš sen jednou vyplní, naše sestry sokolky nás v tom účeli hodně podporují, za což jim jménem jednoty děkuji. Ostatně vždyť to sestry činíte též pro Vás a samy dobře víte, že spojené síly vždy více zmo- hou nežli ojedinelé.

Odbývali jsme zde za poslední čas několik zábav, které byly jak na finanční tak i na morální úspěch, úplně zdařilé.

O našich posledních Šibřinkách náš osvědčený br. náčelník provedl rej, který ačkoliv s málo členy a členkyněmi proveden získal pochvaly a líbil se. Doufám, že příště aspoň třikrát tolik sester a bratří se účastní a podají na-

ším příznivcům opět důkaz, že když se něco u nás chce také se to může dokázat.

Naše žactvo odbývalo o vánocích evičení. Byla radost pro každého jak se ta malá drobotina jsou ve dva odily rozdělena vedením br. evič. Dudou a Hollanem se činila a později po obdržení různých dárků radovala.

Připravujem se na letní zábavu; rád bych též o práci onoho výboru něco psal, ale nechci strkat všude — prsty. Jména členů výboru onoho nám zaručí dojísta opravdový Sokolský den, o kterém se opět přátelsky pobavíme a doufám, že žádný v parném červenci (že přšet nebude jest zaručeno) doma za pečí nezůstane a zdali ano, ať si mne pozve, a já mu ještě zatopím. —

Čerň již mi v peře dochází, a proto musím ukončit, neboť by náš příští dopisovatel neměl pak co psáti. Přeji si jen, aby každý náš podnik se úplně a vždycky zdařil.

Eduard Zuna.

Omaha, Neb., 1. června.

Již je také na čase, abych napsal něco do našeho orgánu "Sokola Amerického." Čas se blíží a ve cvičírnách jest opět živo, ale jakmile bude po závodech, tak ani nehnout jak se říká prstem. Bratří, měli byste evičiti bez přestání celý rok, a totiž dvakrát týdně, ne když je před závody evičiti, a po závodech docela nic; to přestává být sokolská myšlenka. Přičínáme se, aby jsme dokázali co vlastně umíme. Také musím sdělit, že zdejší česko-americký dram. klub se již rozpadl (sláva.) Také máme v Omaze zábav moc, až rozšířím. V březnu uspořádaly Sbor Omahažských Sokolek divadlo, "Popelka," jež se setkala s velikým zdarem. Cvičící odbor zároveň se sokolkami uspořádal soukromou zábavu, která se též dobře vydařila. Česká Svob. Škola sehrála dětské divadlo "Saehurka" v naší sokolské síni, které bylo bezvadně sehráno, díky učitelce jejich, br. Fibingroví za jeho péli a snahu nastudování kusu. Výtěžek divadla obnášel přes \$100.00. —

Musím též poznamenati, že Pěv. Odbor T. J. S., jež se chystal na velký koncert totiž asi v polovici květnu, bude pořádat místo koncertu operetu pod názvem "Slib za pečí" na ukončení divadelní sezony. Opereta bude dávana 4. června v Sokolovně, za spoluúčinkování cvičícího sboru, a sboru omažských sokolek. Čistý výtěžek bude věnován sboru zdejšímu T. J. S. Sokolové, prosím Vás, jestli se jen trochu zajímáte o zpěv, přidejte se k odboru pěveckému, na tom základě byl odbor pěvecký založen. Vždyť bylo a bude povždy pravdou, že zpěv lahodí každému národu, a též každému z nás. Nuže, chopte se práce a budete viděti, že se ve výsledcích nesklamete. Cvičení ve zpěvu se odbývá jednou týdně.

E. Pakeš.

New Bedford, Mass., 28. května.

Málo kdy přijde úsudek o našich zdejších poměrech k uveřejnění v některém našem listu, a kdo by co vlastně psal? Každý na to hledíme jinak, a ten který by chtěl nějakou kritiku uvést k posouzení našeho společného života, širší veřejnosti, mohl by špatně dopadnout, ne-li na celé čáře propadnout. Ten, který by již něco chtěl napsat byl bych mu radou, by naše poměry dříve hezky "pohládl" a pak neustranně "škrábl" by to snad nebolelo.

Když tak pohroužíme svoje myšlenky do našich poměrů a sledujeme celé hnutí, a chtěli-li bychom poukázat na něco co se přiči zásadám, narážíme na celou řadu překážek, skroucených předsudků, starých zvyků, jež tak těsně přiléhají k našemu jednání a zdá se nám, že to jinak býti nemůže, že se nedá ničeho dělat.

Celé to hnutí naše, abychom řekli, "jde o dva kroky ku předu a o jeden zpátky." Někdo bude hledati v těchto slovech zase narážku, avšak my chceme aby vyznělo spíše jako pobídka k čilejší práci, nežli co jiného. Zajisté každý víme, že kdyby se chtělo, že by to hnutí šlo jinou cestou, vždyť naše spolky stojí si dosti slušně, a kdyby se spojily k celkové práci pak bychom mohli mít zde často různou před-

nášku, anebo vidět a poslechnout mnohého českého umělce atd. Avšak z činnosti našich spolků se dá málo uveřejnit, co by mohlo zajímat: Všem se v cestu staví osobní nevěřivost a to co se zde udá jest nanejvýš nějaká taneční zábava, výlet a nic více. Jsou zde dva dámské spolky, Ř. Č. S. P., Dělnický spolek, Stavební společnost a nejmladší naše Jednota. Těm našim bratřím, kteří se účastnili založení naší jednoty můžeme dnes sdělit, že výlohy a ta cesta k nám nebyly marné, dosud máme sice málo členů, avšak doufejme. Mezi přispívajícími jsou vesměs členové Ř. Č. S. P. Stavební společnost bude přistavovat větší místnost a my, jak bylo oznámeno, se budeme moci taktéž "uhnížit." Mimochodem řečeno, kdyby se tak bylo mluvilo před 19. dubnem jako ve schůzi ten den pořádané, mohlo být o několik mrzutostí méně. O nějakém rozejtí se naší jednoty nemůže dnes býti ani řeči, o to postarají se zajisté ti, kteří stojí v prvé řadě, aby podobná doměnka našla brzy svého konce. Cvičení vzdor nevhodnému místu na bradlech uchází, a na hrazdě budeme evičiti po dobu letní venku.

Bude-li Župní výbor tak laskav, a zašle nám na požádání některého evičitele, nebude mít s námi těžkou práci, neboť v nás dosti vůle a nadšení, třeba byli jsme v začátcích. — Svobodomyšlnost naše a všech Čechů jest naprostá. Důkaz toho, že jsou zde Češi již přes 20 roků a dosud se zde žádná kněžská noha neudržela. V posledním čísle jsme četli, že shoda mezi Čechy a Němci panuje v mnohých městech a to nás může jen těšit, poněvač u nás jest totéž. Němci zvou nás ku svým zábavám a opáčně my je. Taktéž "Svaz" a souhlas s nimi i Dělnických Sokolů se nám zamlouvá, kéž jen u jedné mety se sejdeme všichni.

Památník nám zasláný, nás svou úpravou a obsahem přímo elektrizoval, a ten kdo by chtěl u nás si jej zakoupit, což by bylo žádoucí, nechť se obrátí na tajemníka. Měl bych ještě mnohé co psát však končím s přáním, by naše jednota dále pokračovala v té drobné práci, kterou vykonat jest jen možno na prospěch velkého celku našeho. Na zdar!

Václ. Vlach.

So. Omaha, 15. dubna.

Musím Vám sdělit, že na mne byl vložen úřad dopisovatelky do našeho poučného orgánu "Sok. Am." Ač jest to zatěžká pro mně, začínám přece i doufám, že trochu sestry spokojenosti nabudete i prominete mnohé snad.

Náš Sbor Libuše čítá 30 členkyň a z těch nás jen evičilo osm jednou za týden každou středu vedením br. Ed. Kubína. Nyní připravujeme se na závody aspoň trochu. Naše evičení jsou: tyčemi, činkami, skok do výše a do dálky, koza, kůň na šíř a pak máme různá prostná a poehodové evičení. A to jest vše co vám mohu sdělit.

Naši bratři sokolové pořádali letos "Šibřinky" pod jménem Jarmark v Německém Brodě. Co se týká návštěvy obecenstva, byla dosti četná, ale masek bylo pouze kolem čtyřiceti a žádná vynikající.

Jest mi jen divné, že některé sbory sokolek dosud se k N. J. S. nepřihlásily, ačkoliv často v dotyčné rubrice listu našeho se o tom psalo. Mám za to, že děje se tak pouze proto, aby mohly spíše rozvinouti činnost svou a poskytovat hmotnou pomoc svým dotyčným sborům. Tak aspoň na mnoha místech se děje, jen že když jest trochu dobré vůle, může sbor patřiti k N. J. S. a přece v podporách sboru bratří svých neutuchati. Pravda nastane pak více práce a musí býti více činu, ale těm i my sestry milé měly bychom se naučiti, když vedle bratří svých dnes stejná máme práva a tu i stejné povinnosti. Končím můj dopis a jak bude něco prospěšnějšího a nového budu vám opět psát.

Ludmila Dienstbierova.

Chicago, Ill., 30. května.

Uloženo mě, bych též něco do "Sokola" z našeho působení napsal. Činím tak rád, bych konečně dle možnosti poměry naše vylíčil. Ale co jsem to řekl, vylíčil! To vypadá,

jako bych byl rozhodnut všechno šmahem chválit, a tak bych jenom jedněm pochleboval a druhým křivdil. Však tak nemíním jít, zásadou mojí vždy dáti každému co mu patří.

Letošní rok počal příznivě a to hned od výroční volby, neboť se nám podařilo zvoliti činovníky takové, již skutečně blaho a rozkvet sboru na srdci mají. Jen jest žádoueno, aby ze strany bratří více uznání se jim dostalo a to v podobě větší činnosti; jen tak bude námaha jejich částečně odměněna. A ne jako se stalo hned brzy po volbě bratru náčelníkovi, kterýž jenom po dlouhém domlouvání se opět v ten nevděčný úkol uvázal se slibem, že budou sokolové příště dbalejší. Svolal tak u nás velice potřebné pořadové cvičení, na nedělní dopoledne, kdy mimo několika obchodníků každý má času dosti a dostavilo se mu jich ze sto členů sotva jedenať a přece bydlí velká většina v několika čtvrtkách kol Sokolny. Že by bratr náčelník nepožíval obliby — to právě na opak, neboť jest velice náviděn, tak jak jeho schopnost a pilnost zasluhuje a se uznává.

Zkrátka jest toho vino to naše staré: "Však beze mně se to tam taky spraví." A následek je, že se nespraví pranic. Minulý měsíc pořádali jsme veřejné cvičení a mohu směle říci, že to bylo jedno z nejlepších, jež jsme až dosud pořádali; příčina toho snad, že se cvičenci naši připravovali na spolupůsobení při sokolském dnu v Coliseum. Sokolové naši tentokrát vypravili dvě čety vedením náčelníka sokola Ad. Vlka, i drželi se na veškerém nářadí dobře. Sokol Jos. Novotný přivedl do síně pěkný počet as 50 žáků, s nimiž provedl cvičení s činkami, což se velice líbilo. Však hvězdou večera bez odporu bylo vystoupení sokolek vedené jich neunavným cvičitelem br. Jos. Pokorným. Žačky do 14 let provedly cvičení s praporecí, u nás cosi nového, a to velice se zamlouvalo. Na naše sokolky jsme zvyklí, že obyčejně svůj úkol provedou dobře, však tentokrát provedly cvičení každé tak ladně a vzorně, že po skončení bouře potlesku nechtěla míti konec.

Sokolského dne v Coliseum účastnili jsme se v počtu 60, což bylo dosti uspokojivé, ač dle mého náhledu a jiných sokolů, kteří se účastnili, neměl scházeti ani jeden, neboť něco podobného se tak hned v životě našem neudá. Též jsme se chystali pořádati letos v zimě veřejnou přednášku, což by jen v této osadě naší prospělo, ale pro samé jiné činnosti a překážky se prozatím sečkává. Doufám, že příští sezónou to nahradíme.

Nastává doba výletů a my, abychom byli též v proudu, chystáme se na velký výlet, kterýž pořádáme v neděli dne 2. července do krásné zahrady Schuth's Park na 22. ulici u řeky Des Plaines. A jelikož náš správní výbor na různé opravy a vydání hodně těch zeleňáků potřebuje, jest třeba, aby pro výlet tento se pracovalo. V měsíci březnu měli jsme volbu jednatele, a hlavní boj o toto místo byl veden mezi sokolem nynějším jednatelem K. Křesťanem a br. Nedvědem; první obdržel 48 a druhý 40 hlasů, tak že na příští tři roky bude naším domácím opět br. Křesťan. Tak mě při tom napadlo, jak by tak bylo pěkné, kdyby bratří i v jiných případech takových podílu brali a v tak hojném počtu se schůzí aspoň výročních účastnili. Však dosti o tom. Na zdar!

Aug. Procházká.

Wilson, Kans., 27. května. — Uspořádaný bazar naší jednoty netěšil se té návštěvě, jakž podnik u nás nejdůležitější si zasluhoval. A také po dobu obou přednášek br. L. J. Paldy, ze Cedar Rapids k nám zavítavšího nebylo posluchačů, jakž dojisty by se očekávalo. Škoda na straně těch, kdož se nechali doma, ať již k vůli nešťoviční epidemii zde panovavší, aneb k vůli tomu, že oznámení řečníka přišlo trochu později. Týž o prvním dnu svém rozpovídal se způsobem jen jemu vlastním a milým o tom v skutku památném a významném zjevu, jakým je duchovní a ba i rodinná jednota Čechů amerických, na té ukrutné rozloze, již zaujímají, jenom větší neb menší ostrůvky v tom obrovském moři cizinském tvoříce. Tento úkaz jediné je možným v naší pokro-

čilé době, s jejím zdokonaleným a zlaciněným tiskem a rychlými prostředky dopravními, které vzdálenost mnohonásob zmenšily. Při té příležitosti vzdal zasloužený hold novodobé vzdělanosti. Potom jal se hodně široce vykládati tu dvojí stránku lidské duše: osobní a společenskou. Jak obě ty stránky vyvinuly se z daných poměrů a potřeb. Jsme bytostmi individualními a musíme sloužiti svým osobním potřebám; ale jsme též bytostmi společenskými a musíme pečovati o své potřeby společenské. Nikdo nemůže být celým a šťastným člověkem kdo by sloužil jen jedné této stránce. Co by na příklad byl život člověka sloužícího jen sobě a o nic vyššího, obecnomyslnějšího se nezajímajícího? Hotové nie. Scházelo by mu teplo i světlo. Osobní úspěchy sice těší, člověk z nich se raduje; ale nemá-li ještě touhy jiné, když nie obecního, spolkového, společenského jej nepoutá a srdce jeho pro nic vyššího a vznešenějšího netluče, je život jeho mdlý, bez záře a svěžesti. — Z toho přešel řečník na naše různé snahy národní a vůbec veřejné, jak nás oživují i oblažují, až octnul se u vlastního předmětu, své přednášky — soustavného tělocviku, jehož důležitost obšírně a důkladně vyložil ze všech různých vzhledů a pro obě pohlaví, každý věk, všeliká povolání. Hlavní důraz ale položil na jeho veliké poslání budoucnosti, až stroje od práce osvobozené lidstvo, nejen svou radost, nýbrž i svou celou tělesnou jako duchovní spásu bude v něm nalezati.

Druhou svoji přednášku zahájil řečník rozprávkou o tom co nazýváme osudem. Vyložil co po zdravém rozumu osud je a jak často všechny ty podmínky šťastného osudu těm kterým jednotlivcům neb i národům přejí, kdežto jiným ne. Národ náš český vřádl, ovšem celým právem, mezi ty nešťastné a jal se líčiti od prvopočátku ten těžký jeho zápas o existenci. V líčení svém dotkl se všech důležitějších momentů z dějin českých. Ukázal jak nepřetržitým bojem svým a stálým nebezpečím sezdatněl, vypsěl na těle a duchu, rekovným se stal, kteréžto velké přednosti učinily z něho duchovního vůdce národů, nejprvnějšího bojovníka za právo rozumu, svobodu svědomí a za spravedlnost ke člověku, v tom temném středověku, do jehož husté tmy první paprsky světla vrhnuv, otevřel svou smělou a odhodlanou rukou brány novému věku — tomu věku, jehož vymoženosti obrátily svět a daly mu přítomnou lidštější podobu. Od válek husitských a srdce zkormucející porážce lidu českého, té ryzé demokracie patnáctého věku, tam u Lipan, přešel na úpadek šlechty v té době "zlatým věkem" zvané a na hroznou porobu lidu selského, jakož i odpor její proti vladaři z českých řad, což vše v konecích zavínalo Bílou Horu, na které sice poražení byli němečtí generálové české šlechty a její najatí žoldnéři, ale nikoli český lid, ten tam nepadl ani neprohrál. Toho utloukli teprve, šlechtou bídně odstrčeného a zrazeného, v jeho sídlech domácích, na samotách, ve vesnicích a v městech. Každý myslel, že zahyne národ český z těch ran, on však nemohl. Snad, že strážný genius člověčenstva potřebuje ho ještě k nějaké velké službě a proto nedal mu umřítí. Vzkřísil ho a podivno hned v duchu novém. Buditelové jeho od Palackého až po Havlíčka volají společným hlasem: v práci a vědění je naše spasení. To je heslo novodobé. Staré bylo: modli se a pracuj. Nové je: pracuj a věd', pracuj a uť se, vzdělávej a pokračuj. Práci musí státi se silným a vzděláním zdatným a mocným. A tu záhy vystupují na obzor český Tyrš a Fuegner, aby dotvrdili, co započato, heslem dalším: "ve zdravém těle zdravý duch". Obroda na celé čáře je započata, avšak nikoli dokonána. Řečník dlouhým závěrkem vyličuje povinnosti Sokolstva po stránce národní, duchovní i mravné tam v Čechách i tu v té Americe, a pak slovy tklivými, protkanými řadou menších přátelských rad, s nesčetnými ale pozornými posluchači svými se loučí.

Fr. Nový.

St. Louis, Mo., dne 29. května.

Chci uleviti trochu citům svým a tu chci aspoň částečně vyličiti dojmy a chvíle, které zažily jsme v době Vseslov-

ského sokolského dne v Chicagu. Vezmu to zkrátka. Vyjelo si nás asi 25 ze St. Louis k tomuto největšímu veřejnému evičení jaké Sokolstvo snad kdy pořádko a my s radostí těšily se a také nelitujeme. Zastoupeny jsme byly 8 člennou četou sokolek, které účastnily se též evičení kůžely. Jak překvapeny jsme byly přijedše do Chicaga a zavítavše do Plzenského Sokola. Již v sobotu večer byly jsme vybidnuty k rodině sok. Šišky, který bydlí hned vedle síně Plzenského Sokola, k společné večeři. Pohostinnost jejich nás překvapila nemálo, a tu hned každý z nás cítil se jako doma. Byla to pěkná podívaná jak nám všem chutnalo a paní Šišková jen nás pobízela. Toť se ví, že nám to všem bylo milé. Pak rozcházely jsme se, aby vyhledal si každý své místo pro další pobyt. Nám několika přisouzeno bylo zůstat na místě. Večer pak sešly jsme se v Plz. Sokole, kde již nám připraveno bylo malé uvítání. Byl to hezký začátek. V neděli ráno pak zkouška v Coliseum. Odpoledne evičení. Již ta slavnostní nálada a průvod činil na nás dojem nemalý. A když započalo evičení žactva při tom několikasícovém účastenství lidu zde přítomného, tu stupňovaly se dojmy naše. Zdálo se to jako zahrada plná krásných poupat. Byl to obraz, jenž vynutil projev radosti snad každému. Další pak evičení sokolů, sokolek a dorostu utvrdilo v nás pak snahu a cit pro věc sokolskou úplně. Jak cítily jsme se šťastny v těch řadách našich sokolek, s kterými jsme též evičily. Jen tak jsem si myslela, kdyby nás bylo tolik jako bratří sokolů. Nu, snad i toho někdy docílíme. O dalším se rozepisovat nebudu, neboť bylo to již v minulém "Sokole" popsáno. Chei jen se dále zmíniti o těch blažených chvílích, které jsme v nastávajících dnech s našimi milými bratry a sestrami od Plzenského Sokola zažily, a že toho bylo dost, víme všechny my, jež jsme v Chicagu pak plný týden strávily. Každý den měly jsme na programu něco jiného, a my také na to nezapomeneme. V pondělí navštívily jsme vinný sklad bratří Korbelů, kdež jsme byly mile přijaty sok. Fučíkem a Egermayerem. Večer pak byly jsme v užším kroužku v Plzenském Sokole. V úterý jely jsme společně na Národní hřbitov, provázeny jsouce br. Šimanem, Hallerem, soudcem Sabatem, br. Novotným a jinými. Projedše tak i většinu městských parků, navrátily jsme se večerem k domovu. Ve středu prohlédly jsme si pivovary Plzenský a Garden City, kde též byly jsme mile přijaty. Večer pak připraven nám hostům zde zbylým sokolský večírek v Plzenském Sokole. Bylo pro nás milým překvapením a dík náš patří jak bratrům tak i sestrám chicagským, zvláště ale sestře Fialové, starostce Plzenských Sokolek za její milá slova uvítací. Též i vřelé díky starostovi Plz. Sokola, br. Šimanovi, za jeho laskavé uvítání a nemalou ochotu, kterou po celý čas našeho pobytu nám věnoval. Ve čtvrtek navštívily jsme jatky v průvodu sok. Šilhy a zavítaly do Town of Lake, kde jsme se též nemálo pobavily. Na večer pak zastavily jsme se v Atlas pivováře, kde též jsme vřele byly přijaty sok. Kroužilkou, jakož i u sok. Novotného. Večer pak šli někteří naši bratři do Sok. Chicago, kde též se prý dobře měli, ale pro nás to bylo již trochu mnoho. V pátek pak vybidl naše sokolky sok. Novotný na projíždku v automobilu do Jackson Parku kdež hlavně jsme si prohlédly obrazárnu a museum a to opravdový byl požitek. Večer pak hostěny jsme byly rodinou sok. P. Egermeyera, odkudž zavedl nás do elitního plesu do Libuše, kamž se nám pozvání bylo dostalo. A tak uběhl nám týden ani jsme se nenadály. V pondělí pak odjížděly jsme k našim milým domů, a tak zůstaly nám jen milé dojmy a vzpomínky zažitých chvil mezi upřímnými bratry a sestrami. A když nás bratři a sestry vyprovázeli, ještě nás nechtěli ani pustit. Následovalo loučení, které svojí upřímností si nás upoutalo nadobro. Srdečné Na zdar nás provázelo, když opouštěly jsme všichni již nádraží. A my voláme vám všem ještě jednou vespolek naše upřímné Na zdar! a srdečný dík za vše co jste pro nás učinili. Doma pak po krátkém oddechu byly jsme překvapeny našimi sokolkami a sokoly banketem, který uspořádán

na naše uvítání. Zde promluvil k nám starosta sboru sok. Burian upřímnými slovy, vybízející nás k další činnosti. Pak bavili jsme se navzájem, vypravujíc zažité chvílky druhým sestram i bratřím našim. Máme za to, že vše to bude mít i jinak dobré účinky, neboť již v příštím evičení bylo pozorovat, že počet evičících sokolek roste takže nás evičí nyní 40 a vše jde s chutí. Kéž jen sestry by neochabovaly ve evičení, tak bychom při příštích závodech mohly se účastnit dvojnásobně. Končím s upřímným pozdravem na všechny.
Na zdar! Marie Tesařova.

Brainard, Neb., 19. května.

Jsmo nový sbor, byli jsme přijati teprv tento měsíc do N. J. S., ale přece chceme nechat o sobě vědět: že zas pár dobrých bratří a pracovniců přibýlo. Zde jest velká česká osada, ale že nikdy zde nebyl žádný, aby se věci chopil a tak nyní, když jsem se odhodlal a počal pracovat tak nám to jde, jako když hraje, ku předu. Ale abych taky nelhal, byla zde již jednou sokolská jednota, ale že ještě nebyla přijata do N. J. S. Přihlásilo se jich asi 30 nebo více členů ale to víte, když tu nebyl žádný, aby je udržel pospolu. Oni si zvolili takové činovníky, kteří o sbor nedbali. Za peníze co se sehnaly, koupila se hrazda a nic více, tak asi dva měsíce evičili, pak toho nechali a až teď po třech letech jsem se chopil věci sám, a doufám, že nám to půjde lépe nežli předešle, neboť jak jednou již jsme připojeni k N. J. S., tak již mají všichni větší důvěru, že se sbor nerozpadne jako se stalo předešle a spíše se přihlašují. Prvně když jsme přijímali členy bylo nás 11, a sice 19. března t. r. a teď již nás je 20 členů ve dvou schůzích. Jestli nám to tak půjde tak do konce roku nás bude asi 50 členů, alespoň toho budeme hledět docílit, neb budeme všichni pracovat a zase pracovat. Máme evičení dvakrát týdně a evičí nás deset pravidelně, ostatní jsou již starší a tak se jim evičit nechce. Nu těm již to odpustíme, však oni zase jinak dosti pracují, aby se náš sbor co nejvíce zmohl. Následující jsou naši činovníci: Ant. Lang, starosta, John Michalík, náměstek, Syl. Drbal, tajemník, Jos. J. Duhoň, účetní, Jos. Kostka, pokladník, Fr. Kostka, evičitel, Ant. Švanda, náčelník, Fr. Havlat, praporečník.
Frank Kostka.

Chicago, Ill., 29. května.

Přijmuv na se povinnost dopisovatele našeho sboru, chápu se pera teprve nyní, abych něco napsal z našeho sboru, čítajícího přes 70 členů. Náš sbor se drží stále a pevně doposud, ačkoliv mu bylo předělati mnohé svízele, již mnohý sbor doposud nezná. Nebudu rozepisovati se o tom, ale k věci: Naši evičenci navštěvují dosti řádně evičení, a když toho třeba, jsou pohotoví v čas. Na doklad toho, že na veřejné evičení v Coliseum evičilo od našeho sboru 14 sokolů a 14 žáků ze školy Čechie, tedy uspokojující, ač poměr s počtem členstva vůbec ne skvělý.

Sluší podotknouti, dnes po tak rozhodném úspěchu Sokolstva veškerého v Chicagu v Coliseum, že byla to naše Čechie, která ku společné práci dala podnět, ač tehdy nikdo ani se nenadál, co z malého a skrovného zrnka vytvoří se dá, co za svorné působnosti a při dobré vůli u nás v Chicagu vykonati lze. Kéž jen takých činů máme více, kéž sejdeme se u společné mety opět na prospěch věci naší výchovné a pokrokové.

Musím poukázatí též však na naše schůze, které se odvíjejí vždy první a třetí pondělí v měsíci. Schůze jsou navštěvovány nedostatečně, dále schůze se zahájí o 8½ aneb o 9. hodině a i déle a pak se prodlouží do pozdní hodiny večerní a to unavuje. V čem vina spočívá, že bratři schůzi řádně nenavštěvují a to v určitý čas? Jest to od pradávna zakofenný zvyk a tu jest třeba nápravy. Dále svolá náčelní členstvo k pořadovému evičení a dostaví se 4 — 5 členů, jaká to krása, co? Jak on také náčelník z toho měl radost, bylo viděti na něm. Nu, dobrého pomalu: naše přísloví. Jest toho o mnohem více, ale počkám na příště, kdy můj dopis doufám bude

více určitější v otázce naší sokolské a pokud zájmů našich se týče. Na zdar!

Alois Sršeň.

Detroit, Mich., 31. května 1905.

Nechtěl jsem prozradit tajemství, že Sev. Vých. župa v nejbližších dnech pořádá první své závody, však na tolik domluv a netečnost našich dopisovatelů, jsem si umínil, že vše vyradím. Tedy budeme mít závody 2., 3. a 4. července t. r. To znamená velké nadšení a vyrušení ze spánku, v němž jsme si tak libovali od posledních závodů. Zajisté každý ví, co to znamená, když řeknu jak se český Cleveland na nás připravuje, a my již nemůžeme se dočkatí toho dne, až opět uvidíme ty nám dobře známé tváře, jichž bude tolik, jak nám slibují. My jsme na ně tak připraveni, že se nelekne toho největšího počtu, ani jejich bubnů a trubačů, jen přijďte bratři a sestry, naše náruč jest pro Vás otevřena. Jenom mayor našeho města, jenž Vás bude vítat při banketu v neděli 2. července, se Vás obává, že se budete chtít zde vozit za 3 centy v pouličních kárách, a tu Vám oznamuji, bratři a sestry, aby jste měli pěták vždy pohotově, neb jsme pozvali k onomu banketu policejního komisaře, dva policejní soudce, 2 kriminální soudce, a ti Vám vysvětlí, jak se zde máte chovat po dobu Vašeho pobytu. Tedy vidíte, že jsme na vás připraveni. Ted' se nám jenom jedná o pondělek. Neradi bychom odbývali závody uvnitř, však venkovní místnosti žádné v našem městě není, mimo Detroit Athletic klub, a ti páni to ví, a taky dle toho jednají, neboť co toto říší, ještě výbor neví, kde závody budou. Však nevádí. Závodit budeme, ať závodíme kdekoli. Jinak se má věc v úterý 4. července. Bude to opět sokolský svátek a národní přehlídka toho českého vojska, bude opět jednou národ jásat nad junáckou tou omladinou a jarými sestrami. Nuž junáci, dnové naše se blíží, hrdě hlavy vzhůru, zapějme tu naši až ozvěna zalehne v ty luhy naší kolébky, rozhlaholme ta stísněná srdce našeho ubohého národa, povzbuďme jej k novému životu. Vstříc volám Vám všem na shledanou a k tomu pak připojuji následující pořad slavných našich dnů vůbec a sice:

V neděli, dne 2. července uvítání sokolů, sokolek a hostí u přístavu a na nádražích těch kterých drah, společný průvod do Sokolny T. J. S. Budivoj. U večer bude banket na počest boreů, sokolek a hostí. Uvítání vlastní mayorem města a jiných hodnostářů. V pondělí v 8 hodin ráno závody bud' v D. A. C., aneb v síni hlavní T. J. S. Podlipný. V úterý 4. července ve dvě hodiny odpoledne veřejné cvičení Severo Východní Župy v Shooting Parku, na Gratiot av., a ve středu projížďka městem a řecí Detroit. Jak vidět, jest pořad nejen vhodný, ale takový, aby nedal Vám nikomu zapomenouti na milý náš a krásný Detroit. Na zdar!

F. Hanuš.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S. ZE DNE 5. ČERVNA.

Starosta F. Martyný zahájil schůzi. Ze členů scházeli Fr. Hroch a F. Lier. Br. K. E. Hrbek byl omluven.

Zápis o minulé schůzi po přečtení přijat.

T. J. S. Crete žádá záslužní listinu pro br. Ant. Vávru, který jest členem od 4. května 1884. Žádosti vyhověno.

Účet Nár. Tiskárny za tisk a výpravu Sok. Am. za měsíc květen v obnosu 184.66 přijat a k výplatě odkázán.

Účet br. F. Liera za tisk 2000 přijímacích listin v obnosu \$8.00 přijat a k vyplacení odkázán.

Účet br. Liera za tisk 1000 listů s českým ohlavením a 200 kusů s anglickým ohlavením v obnosu \$6.50 přijat a k vyplacení odkázán.

Účet dr. J. Rudiše-Jičínského za telegramy, v obnosu \$1.50, přijat a k vyplacení odkázán.

Účet p. K. J. Košáře za cuty v obnosu \$2.80 přijat a k vyplacení odkázán.

Účet br. Petřtyla za cuty, v obnosu \$16.10, přijat a k vyplacení odkázán.

Župa Severo-východní zaslala seznam závodníků a pořad cvičení, k závodům Župy Severo-východní. Zároveň zasílají jména navržených soudců k oněm závodům. Vše odevzdáno výboru na tělocvik, a usnešeno, by volba soudců byla provedena v příští mimořádné schůzi. Má býti zvoleno 8 soudců.

T. J. S. Plattsmouth zaslal opravené stanovy ku prozkoumání a schválení. Odevzdány výboru na stanovy.

Jednatel oznamuje, že zaslal rozličné tiskopisy T. J. S. Blesk a Čechii.

Výsledek hlasování o návrhu Plzenského Sokola, by se povolilo 1000 dollarů z pokladny N. J. S. k závodům a všesokolskému sletu v Čechách, byl následující:

Následující jednoty hlasovaly proti návrhu: Omaha 7; Westfield 2; Cedar Rapids 16; Newark 5; Č. Zábavný 1; Praha 11; Čech 29; Čechie 7; New Bedford 3; Mt. Pleasant 4; Schuyler 8; Crete 7; Prague 5; Podlipný 6; Slov. Lípa 19; Manitowoc 4; Plattsmouth 4; Cleveland 12; Budivoj 7; New York 50; Svornost 6; Brooklyn 1; Omaha 13; Tábor 10; Blesk 20; Lorain 2; Fiegner 7; Žižka v Bruno 4; Philadelphia 6.— Pro hlasovaly následující: San Francisco 3; Chicago 21; Plzenský Sokol 40. Proti návrhu odevzdáno 281; pro návrh Plzenského Sokola odevzdáno 68 hlasů. — Dle hlasování hlasovalo 29 jednot proti povolení \$1000 z pokladny N. J. S. pro závodníky k všesokolskému sletu, s podotknutím, že nechtí i mimořádný poplatek platit; zároveň navrhuji některé jednoty ze Západní Župy, by bylo oněch peněz použito ku vyslání společného cvičitele Župě Západní, kterého se nutně na západě potřebuje. Celkem odevzdáno proti návrhu Plzenského Sokola 281, a pro návrh 68 hlasů; následkem toho návrh Plzenského Sokola propadl přes dvě třetiny hlasů celé N. J. S. —

Následující jednoty zaslaly zprávy a poplatky: Omaha \$43.70, St. Louis 59.40, Slov. Lípa 62.20, do fondu na sjezd \$18.80; New York \$155.10; Wilber \$19.50; Čes. Záb. \$21.00; Žižka \$14.80; Patterson první splátku na náčiní \$50.00; sbor Sokolek Libuše \$3.75:

M. Grabenstein, zapisovatel.

ŽUPA STŘEDNÍ.

Zápis ze dne 20. března, 1905.

Starosta V. Šedivec zahájil schůzi. Ze zástupců nepřítomen náč. V. K. Tríska. Zápis ze schůze min. byly přijaty, jak čteny. Čtený účet za 2000 kusů župních stanov, znějící na \$7.00, přijat a k výplatě dán. Těl. Jed. Sok. Tábor, Chicago, zaslal poplatek za II. ½-letí —04 v obnosu \$4.90 a Těl. Jed. Sok. Chicago tentýž v částce \$9.85. Cvičitel sboru Mt. Pl., J. Jandovi, povolen účet, služné, za únor \$5.00. Jos. Janda, výbor dozorců pro St. L. a okolí, oznamuje, že dne 12. března v neděli odpoledne uspořádané Župou spol. cvičení v tělocvičně Mt. Pl. sboru navštívilo 8 cvičících sboru St. Louis a 7 cvič. sboru Mt. Pl., načež uspořádán zábavně poučný rozhovor do 8. hod. več. Organizatoru, A. Tesářovi, dáno na zřetel splnomocnění jménem N. V. Župy Stř. Jednotu v Cedar Rapids, Ia., ohledně zakládání nových sborů v státu Iowa a všeobecné organizace u směru našem; nutná s cestovním spojená vydání hradití bude pokladna Župy Stř. Jednatel hlásí, že rozeslal 1600 výtisků stanov Župy na jednotlivé sbory. Příjem: Sok. Tábor popl. II. ½-letí —04 \$4.90, Sok. Chicago popl. za II. ½-letí —04 \$9.85. Vydej: Cvičitel J. Janda za únor \$5.00, za 2000 kusů Žup. stanov St. L. L. \$7.00.

Na zdar!

Fr. Široký, jed.

Zápis ze dne 15. května, 1905.

Starosta V. Šedivec zahájil schůzi. Ze zástupců nepřítomen L. Loeffelman, St. L. a Kalista a Starek, Mt. Pl. Zápis o březnové schůzi, jakož i zpráva jed. za I. ½-letí —05, čteno a přijato. Schůze dubnová, pro nesejití se výboru, nekonána. Jed. hlásí, že zaslal blahopř. telegram ku 30. dubnu Spojeným silám sokolským do Colisea v Chicagu. Schvá-

leno a účet za týž, 45c, povolen. Usneseno odvolati evičitele od Jednoty Mt. Pleasant a onu písemně o tom uvědomiti. Cvičitel br. Jos. Janda vyslovil se pro další nežistné působení v témž směru u sboru Mt. Pleasant; s vděkem vzato na vědomí. Při té povolen účet br. Jandy za břez. a dub. na \$10.00 k výplatě; přijato. T. J. S. Čechie, Chicago, zasílá poplatek za celý rok —04, \$6.80. Ustavovatel oznamuje vyřízení povinnosti své stranu organizace ve státu Iowa, dopsav na T. C. R. Sokol; zároveň hlásí, že Jednota v E. St. Louis, Ill., byla přijata do N. J. S. a v tuto uváděna bude 21. května; vzato ku vědomí a Výb. Ústř. má účastniti se. Odevzdaná záruka jednatele přijata. Jednatel upemene žup. výb. dozorejí, by konal povinnosti svých dle stanov; témuž uloženo učiniti dotaz do Čech stranu nedošlých zpěvníků sok. Příjem \$6.80, vydej \$10.45.

Na zdar! Fr. Široký, jed.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC KVĚTEN 1905.

Květen	Příjem	\$ c
1. Doplatek na předpl. S. A. od Groulig, Oregon.....	1.75	
2. T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., za I. 1905.....	20.40	
2. T. J. S. Svornost, N. Y., za I. 1905.....	18.60	
2. T.J.S.Svornost, pro pí. Šafránkovou v Nové Kdýni. 2.00		
2. T. J. S. Brooklyn, N. Y. za I. 1905.....	4.40	
2. T. J. S. Brooklyn, do fondu pro sjezd za r. 1904..	1.20	
2. Sok. Čech, Cleveland, O., za I. 1905.....	90.10	
2. Za Památník, od br. F. Vácha z Cleveland, O.....	1.25	
3. Předplatné na S. A. od Ed. Kasík, Chicago.....	75	
6. Za tělovičné knihy, Howels, Neb.	1.14	
6. T. J. S. Omaha, Neb., za I. 1905.	43.70	
6. Za Památník do Pittsburg, Pa.....	1.25	
12. T. J. S. St. Louis, Mo., bez zprávy.....	59.40	
13. Za těl. knihy	46	
13. Doplatek na Památník	25	
13. Předplatné na S. A. pro E. Kuneš, Domažlice, Čechy	1.00	
15. Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb., za I. 1905..	3.75	
27. Předpl. na S. A. od F. Kříkava, Roztoky u Prahy... 1.00		
17. Předpl. na S. A. od TJS Mladoch, Racine, Wis.. 1.50		
20. Předpl. na S. A. od B. Bohuslav, R. I.....	1.00	
20. Sokol Slovanská Lípa, Chicago, za I. 1905.....	62.20	
20. Sokol Slovanská Lípa, Chicago, do fondu pro sjezd za r. 1904.....	18.80	
24. Předpl. na S. A. od T. J. Sokol v Brně na Moravě..	1.40	
27. Předpl. na S. A. od F. Křípora, Roztoky u Prahy,..	1.00	
27. Doplatek na S. A. z Winfield, L. I., N. Y.....	25	
27. Předpl. na S. A. od Br. Hocke, čl. D. A. S.....	75	
27. Za těl. knížku	10	
27. Za dva Památníky	2.50	
27. T. J. S. New York, N. Y., za I. 1905.....	155.10	
27. T. J. S. Wilber, Neb., za I. 1905.....	19.50	
27. První splátka na náčíní od T. J. S. Patterson, N.Y.	50.00	
	\$570.24	
Hotovost z minul. ¼letí t. r.	2276.25	
Úhrnem	\$2846.49	

Květen	Vydání	\$ c
3. Za 150 archů papíru a 1500 odst. listin br. F. Lierovi	7.50	
4. Za 4243 výt. S. A. s výpr. a pošt. za duben N. Tisk. 204.17		
29. Vrch. poř. S. A. za květen, Dr. J. Rudiš-Jičínský	30.00	
29. Výp. poř. S. A. za květen, Ant. Haller.....	10.00	
29. Výp. poř. S. A. za květen, Jos. Čermák.....	10.00	
Úhrnem	\$261.67	
Příjem	\$2,846.49	
Vydání	261.67	
Hotovost	\$2,584.82	

Fond pro příští sjezd v Detroit, Mich.	\$526.22
Fond pro příští běh evičitelský.....	42.85
Fond základní N. J. S.....	300.00
Na Germania Savings Banku.....	\$300.00
Na Dry Dock Savings Banku.....	300.00
Hotovost u pokladníka V. V. N. J. S.	1,984.82
	\$2,584.82

Následující jednoty a sbory Sokolek nezaslaly zprávu za I. ¼letí 1905: Č. S. Sokol v Bayonne, N. J.; T. J. S. Čechie, Chicago; T. J. S., St. Louis, Mo.; Sbor Sokolek Vlasta v St. Louis, Mo.; T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; T. J. S. Prague, Neb.; T. J. S. Schuyler, Neb.; T. J. S. Wilson, Kans.; T. J. S. San Francisco, Cal.

Jsou ještě jednoty, které dluhují do fondu pro sjezd za rok 1904. Žádám výše jmenované jednoty, by zaslaly zprávu za I. ¼letí obratem pošty.

Na zdar! Jan Černý, jednatel.

Župa Západní. — Zápis.

Omaha, Neb., 17. ledna, 1905.

Starosta Mík zahájil schůzi. Přítomní Mík, Jelen, Havelka, Mathauser, Vonásek, Zikmundova, Patáčova a Sedláčková. Nepřítomní: Barb. Šperl a vzdálení výboři: Jiran a Blatný. Zápis z poslední schůze čteny a přijaty. Dopis z Dodge přijat, na který bylo již odepsáno. Dopis od Výk. Výb. přijat, ohledně evičení sokolek v So. Omaha, na který se má dopsati br. náč. Hallerovi. Dopis stran evičení v San Francisku ponechán náčelníku, který má evičení vypsatí a jim zaslati, a vše další vykonat, co pod jeho dozor spadá.

Následující účty povoleny k výplatě:

Havelka, náčelník služné za druhé půlletí 1904.....	5.00
Jelen, taj. služné a poštovné za čtvrté čtvrtletí	6.15
Vonásek za cestovné za celý rok 1904	1.20

Příjem.

Wilson, Kans.	5.10
Omaha	12.50
So. Omaha	3.20

Celkem	20.80
Příjem v této schůzi	\$20.80
Vydání	12.35

Přebytek . . . . . \$ 8.45

Finanční zpráva z roku 1904 čtena.

Příjem \$106.35

Vydání 100.55

Zbývá . . . . . \$..5.80

V pokladně přebytek ku konci

roku 1903 . . . . . \$156.70

Úhrnný přebytek ku konci r. 1904 \$162.50

Finanční zpráva tajemníka za rok 1904 přijata jak čtena. Na to schůze starého výboru ukončena a nový nastoupil. — Týž sestává ze starých zástupců, mimo Barb. Šperlové, která se vzdala a na její místo zvoleny byly sborem Sokolek Libuše ze So. Omaha Marie Patáčova a Růžena Sedláčková.

Má se dopsati bratřím do Bruno stran závodů, aby oznámili všem jednotám, kdy závody odbývány budou a též mají se upozornit, zdalíž by se tam mohl odbývatí kurs, a co o tom soudí.

Jediná celoroční zpráva úplná a v nejlepší pořádku sestavená došla ze So. Omahy. Z toho by si mohly ostatní sbory vzíti poučení. Usneseno, dopsati pod. náč. Pavlíkovi k vůli evičiteli do okolí Bruno. Na to schůze skončena. Oldřich J. Jelen, taj.

ZE ŽUPY ZÁPADNÍ.

Zvláštní schůze ze dne 31. ledna 1905.

Dopisy z Dodge, Bruno, New Yorku a Clarkson čteny a přijaty a o nich rokováno. Usneseno dopsati pod. náč. Pavlíkovi, zdali by mohl přijmouti místo evičitele v Dodge, Clarkson a okolí a též v Howells, a pracovati o to, aby sbor v Howells co nejdříve se připojil k N. J. S. Dále aby zároveň byl též organizátorem na té cestě a v těch městěčkách, kde by se něco dalo dělat, sbory založiti se snažil. Plat jeho ustanoven na \$50.00 měsíčně. V tomže směru má se dopsati br. Štěrbovi do So. Omahy, též jeho plat by byl \$50.00 měsíčně a cestovné. Má se dopsati br. Blatnému, aby co nejdříve napsal prostná a nežli vše rozešle, aby přijel s výborem sem, a prostná jak vypracoval, vzal s sebou, a kdyby mělo býti oprav, že zde státi se mohou. U věci té má nechati nám vědět nejméně tři dny napřed, abychom měli čas svolati zvláštní schůzi.

Bratří z Clarkson žádosti bylo vyhověno potud, že doporučujeme N. J. S., aby jed. Clarkson přijata byla do svazku N. J. S. za poloviční vkladné. Old. Jelen, taj.

Vysvětlení: Jednota v Clarkson, Neb., již jednou byla u N. J. S., ale vypořádavši se s N. J. S. a Ústředním Výborem Záp. Župy, odstoupila.

JAKÝ ŽE TO CHCEME SVAZ?

Velice jsem se podivil, čta zápis schůze odbývané za příčinou utvoření Svazu, že ani jeden z oněch bratří, kteří na jednání podílu brali, nepronel ani slovíčka o tom, zdali nebylo by možno utvořiti Svaz úplný, to jest spojití vše v jednu jedinou jednotu, v jeden mohutný celek, a ne pouze Svaz ku docílení jistých výhod a jistých částí našich. Což jest opravdu věcí tak těžkou, že toho ani vzpomenuto nebylo? Jsme lidé jedné krve, jedné řeči a za stejným spějeme cílem a přece ještě váháme a jsme volni býti společní, ale jen na polo. Jaké to bratrství? Nemůžeme-li býti bratry celými, tož raději nie. Čím to jest, že chceme Svaz jen polovičatý, že chceme Svaz jen technický neb závodní? Či bylo by jen prozatímné, aneb snad jen proto, by tisklo se více sokolských listů, aby měli jsme ještě zvláštní "Věstník"? Nestačil by náš list nynější dojista dobrý s přílohou technickou? Toť věru malicherné! Jest nám potřeba míti tolik jednot (míním jen české) tolik listů, jest to nutné, by lidé jdouce za jedním a týmž stejným cílem, byli ve 3 neb 4 skupiny rozdělení, a skupiny tyto by odbývaly každá svůj vlastní sjezd a pak ku všemu ještě jeden sjezd všech společně? Nikdy! Nerad činím zmínku o této věci, leč pohled do budoucnosti mne k tomu nutí, jsem jeden z těch, který věří, že není-li Svaz úplný, bratrsky celý, nebudou takové ani sjezdy, ani ostatní práce, zvláště závody by ničím nevynikaly, o tom netřeba pochybovat.

Na zdar!

Václav Kotek.

Listárna redakce.

Slovák: Neboj se, i odborný spisovatel nalezne dosti vděčné pole a vede-li si s náležitým vkusem a jeli výběr jeho vhodný a mluva prostinká, nikoliv moc "učená" může prospěti a najde dosti vděčného čtenářstva. Zkus jen pro nás, aneb pro váš list.

Salus: Stará hesla blednou, mizí a jiná vystupují po nich, praví Panýrek. "Patentky v ohledu tom hrají svou truchlivou roli, jenže u nás a v jiných státech bude se jim šlapat na paty a to brzo již. Vše legislativní jest hotovo, ba i jiné, o nichž píšeš, nevyjímaje.

Š. B.: Což ten list náš nestojí za to, aby se mu poslalo pár řádek uvědomění? Když může se psát všelikým listům, jichž krváky každý slušný bratr i sestra musí pohrdnouti,

kde zběsilá je polemika a nepřátelství proti věci naší na denním pořádku, jak můžeš jen bratře milý od nás očekávat, že z takých sloupeň čerpatí bychom chtěli zprávy o závodech a pod. Cheeš-li mít v listě piš nám a v čas a my již vykonáme svoji povinnost.

Fiat Lux: Neuveřejníme a také dnes věru není již třeba. Podruhé piš po jedné straně papíru a pokus se o něco užitečnějšího. Dobré pero máš.

Jelen: Adresář přece není hlavní věcí. Ostatně je v každém čísle, jen v prvním nebyl, když se opravoval a dnes pro nával látky jiné.

Sbor náš vděčí všem těm, kdož jakýmkoliv způsobem, buď radou, aneb přímým činem starali se spolu s námi, aby soukromý ráz Matice Vyššího Vzdělání byl nejen nad veškeru pochybnost zjištěn, ale aby i tolik se dokázalo, by jinak záslužný podnik v základech svých neutrpěl. Vedení snahou prospěti věci dobré, aby podnik lidu, který si naň patřil i ve správu toho odevzdán byl poukázali jsme své doby resoluční na různé chyby u vedení podniku národního, jenž vlivům jednotlivce podlehal a na stížnosti a obžaloby tajemníkem dotyčného tělesa vznesené, zasáhli jsme jako členové Matice u vzešlý na to spor. Poukázali jsme hlavně na neoprávněnou nominaci i složení V. V. Matice, ba i na zvláštní "vyšetřující" výbor, který strana obžalovaná sama si jmenovala a jako výbor tento jsme k vůli stranickosti v jeho složení uznati nemohli, tak i rozhodnutí jeho, nejsouce ani jako žalobci předvoláni, jsme neschválili. Totéž stalo se i v místním nejstarším spolku českém Čtenářském a hned v neděli na to v největším Řádu Č. S. P. S. Prokop Veliký, kdež i přijato usnesení, aby každý člen Matice, ať příspěvek jeho jest jakékoliv výše, oprávněn byl pouze k jednomu hlasu při hlasování vůbec. Totéž i u nás ve schůzi, dne 4. června t. r. odbývané bylo schváleno, jakož i podrobná zpráva br. starosty našeho, jež dle usnesení rovněž uveřejněna býti má v čísle příštím.

Těl. Jed. Tyrš Cedar Rapids Sokol

J. Halq, starosta, B. O. Jandera, taj.

Fr. Filip, schůzi předsedající.

Listárna výpravčího.

Přestěhovali se bez udání nové adresy:

Stan Sýkora, 5 Goodrich st., Long Island, N. Y. — Patří k T. J. S. New York.

Long Island City, N. Y.: Tajemník oznamuje dva nové členy, neudává však jejich adresy.

Philadelphia: Jos. Bláha prý se přestěhoval do New Yorku. Jaká jest jeho adresa?

Cleveland: Jos. Prosek, 139 Brooklyn st., přestěhoval bez udání adresy.

Prague, Neb.: Fr. P. Bártoš z Morse Bluff přestěhoval se bez udání nové adresy.

Noví členové atd.

— Z T. J. S. Newark, N. J., vyloučen pro neplacení Jan Bruško a odstoupil Eust. Kadlec.

— Do T. J. S. v Plattsmouth, Neb., přijat Václav Zkoumal; vyrovnal se a znovu přijat V. Ptáček.

— Do T. J. Sokol v New Yorku přijati byli: Kroutil Ant., Koše Karel. Vyloučení pro neplacení: Vojtišek Anton, Vařínek Fr., Vondráček Jan. Zemřel Schoen Frant.

— Do T. J. S. Fugner v L. J. City přijati byli: William Potůček a Jindřich Vozáb. Odstoupil Alois Ptáček.

— Do T. J. S. New Bedford, Mass., přijat Karel Řiha.

— Do T. J. S. Podlipný v Detroit, přijati byli: Johu Rada, Peter J. Havlátka, John Kočovský, Jos. F. Vokáč.

— Do T. J. S. Plattsmouth přijat Václav Zkoumal. Zemřel Ant. Bookmeyer.

— Do Sok. Čes. Záb. v Clevelandu přijati byli: Václav Koryta, V. Šimša. Zemřel Rudolf Kopecký.

— Do T. J. S. v Crete, Neb., přijat Ad. J. Kuncl.

— Do Sok. Tyrš v Cedar Rapids přijati byli: Vác. Slezák, Emil Dvořák, Jos. Vávra, Wm. Štěpánek.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijati: Dom. Leop. Zelenka, Jan Solar, Ed. Mir. Staněk, Jos. Kareš. Zemřel Anton Prímus.

— Do T. J. S. v Bruno, Neb., přijat Jos. Kučera; odstoupil Jan Šandera; vyloučen Václav Lorence.

— Do Plzenského Sokola v Chicagu přijati byli: Dr. Jos. Vašumpaur, Karel Kerner, Louis Konvalinka, Rob. Rabas, J. J. Hrdlička, Louis Sokol, Jos C. Wilimovsky.

— Do Sok. Slovanské Lípy v Chicagu přijat byl August Patera.

— Do Sok. Čechie v Chicagu přijati byli v tomto roce: Vác. Kubálek, Frant. Čech, Jos. Hanák, Karel Vánička, Fr. Novotný, Jos. Hlaváček; vyloučení byli: Matěj Tryner, Jan Kroupa.

K oslavám Husovým.

Karel Havlíček Borovský sepsal v roce 1851 pojednání o mistru Janu Husovi. Nezměněný otisk tohoto pojednání vyjde koncem měsíce května a bude poslán každému z pořadatelův Husových oslav ve větším počtu zadarmo, pokud se o ně přihlásí do 20. června t. r. K přihlášece budiž přiložena 20 hal. známka na porto. Přihlášky přijímá správa časopisu "Učitelský Přehled" na Horách Kutných.

PÍSEMNICTVÍ A JINÉ NOVINKY.

Zdařile provedené poprsí zakladatelů Sokolstva Fugnera a Tyrše zhotovené sochařem br. J. Krupkou v New Yorku, jako reliéf, jest nejen umělecké ceny, ale zároveň dílo, jimž vyzdobiti bychom měli naše Sokolny, ba i příbytky své. Práce provedena jest v čistě, bílé sádře, s dřevěným, černým rámcem, aneb bronzované, v barvě nažloutlé, napodobení to kosti slonové. Ceny jsou mírné \$6.00 až \$8.00 a obal při zášyle se nečítá. Pište České vydavatelské a importní společnosti, 1422 1. ave., New York.

A. L. Mareš v Clevelandu vydal již různé skladby, z těch však neposloužil nám tolik jako vydáním Album padesáti česko-národních písní pro piano. Skladba jest lehounká i zamlouvá se hned každému začátečníku. Podle našeho náhledu starý a zesnulý již hudebník náš Koula v Chicagu lehounké skladby toho druhu kdys již vydal a nyní bylo by třeba jen Album těchto písní však ve slohu těžším i pro pokročilejší. Cena Album jest pouze 55 ctů. i s poštovným. Objednejte u A. J. Mareše, Magnet St., Cleveland, O.

"Rozhled" jmenuje se týdeník pro zábavu a poučení, který vydává Česká vydavatelská a importní spol. v New Yorku, 1442 1. Ave. Dostali jsme několik čísel, jež rozhodně jeví snahu, jen směr, aniž pořadatele nebyli jsme s to až dosud vystihnouti. Pořadatel jmenován není. Jedno však těší nás, že "Rozhled" Sokolstva povšiml si i práce jeho. List sám opravdovým jest rozhledem po životě našem, výchovy v rodině, škole a společnosti a leckteré statě z něho mohou býti předčítány, vysvětlovány a státi se podkladem rozhovoru. Předplatné \$2 na rok.

Potěšitelným úkazem u nás jest však Národní Domácí Kuchařka Česko-americká, jakž sepsala ji na základě své zkušenosti M. Rosická. Kniha má 320 stran a předpisy tu obsažené jsou nejen snadno pochopitelné, ale takové, že líbiti se musí našim hospodynkám bez rozdílu. Národní tiskárna,

509-511 So. 12th St. v Omaze, Neb., pořídila díla toho druhu vydání, nejlepší to důkaz oblíbenosti předpisů, jichž jest tu 1002. Odporučujeme vše. Cena pouze \$1.

Vedle "Slovenského Sokola" vycházejícího v Lublani, redakci čilého bratra dr. Viktora Murníka, jakž na místech těchto měli jsme již příležitost pověditi, jest tu druhý spolebojovník za věc naši "Sokol" vycházející v Záhřebě, pořadatelstvím br. Dr. Fr. Bučara. Také obsah listu tohoto dokazuje jen, že myslénce sokolské přibývá uznání bratří našich slovanských ať již Slovinců, aneb Chorvatů. A jestli bratří jejich i v Americe budou zakládat sbory sokolské a tak jako oni doma si povedou budeme se tomu jen ještě více těšiti. Předplatné na rok na "Sokol" obnáší tři koruny, na "Slovenski Sokol" dvě koruny a půl.

"Věstník Sokolské Župy Budečské" vychází na Kladně vždy prvního každého měsíce a roční předplatné obnáší pro členy 60 haléřů pro nečleny jednu korunu. Zodpovědným redaktorem jest br. František Kýn. Není pochyby, že listy sokolské toho druhu, zvláště po části technické a organizační prospívají i poskytují obraz nejlepší co v jednotlivých Župách se koná dobrého.

Cvičitelské Listy, odborný list cvičitelstva jednot sokolských redakci br. Fr. Erbena v Plzni, Goethova ul. 288, jest list rozhodně náš, ba co dříve pomůcka všem těm cvičitelům našim, již do nedávna stěžovali si, že nemají mnoho toho z čeho poučení přímého by čerpali, že v literatuře sokolské seházi něco novějšího co by k rozšiřování a zdokonalování odborných vědomostí cvičitele přispívalo a vše nové předvádělo, starší upravovalo od základů. Cvičitel který chce postavit se na úroveň s jinými, štěstějnějšími z různých ústavů a kursů, má dnes příležitost, když jen si objedná tyto listy, jež jen vše odporučujeme. Jsou to pěkné vzory a také společná najdou náležitěho spracování, třeba například kůžele a baton z rozvrhu se vypustily. Cvičitelské Listy cvičiteli pokročilejšímu nepředpisují a sestavy nikterak nevnucejí, ale dávají mu příležitost k seznání i jiných prací, jako začátečníku poskytnouti chtí vše možné již od prvků, poskytující mu vhodné vodítko k rozvrhu práce účinné. Předplatné obnáší pouze tři koruny.

Jednotlivci a celí národové, přemítající o svých osudech minulých, nejlépe mohou odtud souditi na svoji budoucnost.

ZE ST. LOUISU DO CHICAGA

Díkůvzdání.

Tímto vzdáváme naše nejvřelejší díky členům Plzeňského Sokola a jich Sokolkám, jakož i všem těm jež jakýmkoliv způsobem hleděli nám náš pobyt v době Vseslovanského dne v Chicagu zpříjemniti. Jsouce překvapeni nad milým přijetím Vaším, jakož i láskou a pozorností Vaší vůči nám, kterouž jste nám věnovali, děkujeme mnohokrátě a ujišťujeme Vás, že chvilky ony mezi Vámi zažité nevyjmí nikdy z myslí našich a že povždy zachováme je v milé paměti. Zvláště pak srdečné díky našim milým hostitelům za pohostinství prokazané, jakož i oněm bratrům a sestřím, jež nijakých obětí nešetřili a každou chvilku pobytu našeho hleděli nám zpříjemnit. Všem vám naše srdečné Na zdar!

Sokolové a sokolky st. lousští.

Čím blíže jsme mnohých velikánů, tím menšími se nám býti zdají. Lander.

ALBUM 50 ČESKO-NÁRODNÍCH PÍSNÍ . . . . . PRO PIANO

Uspořádal ANTHONY L. MAREŠ.

Skladba těchto písní jest lehká však populárně sestavená, rázem sluchu lahodící, tak že tvoří jednu krásnou směs českých písní. — Nic takového dosud vydáno nebylo — mezi těmito 50 písněmi jsou též následující:

Nad Beroukou pod Tetínem, Kdybych já věděl, Žežulíčka kuká, Sedm let jsem u Vás, Já ty volky nepoženu, Za vodou, Když jsem k Vám chodíval, O Velvary, Na tom pražském mostě, Pod dubem, Na Bílé Hoře, Horo, horo, Bětulínko, Kde je sládek, Nestájte mladenci, Jsi-li ty sedláčka pán, Hrály dudy, Věra neděle byla, Boleslav to krásné město, Když jsem já ty koně pásal, Když tě vidím, Tázete se, proč jsem Slovan, Kde můj je kraj, Loučení, loučení, a 26 jiných známých starodávných písní. **Celé Album 50c. poštou 55c.**

ADRESUJTE: **L. MAREŠ,** 86 Magnet St., Cleveland, Ohio.

Pište České Nakladatelské a Importní Spol.

1441 I. Ave., New York City, N. Y.

o zaslání na ukázkou týdenního ilustrovaného časopisu

“ROZHLED”

Ct. Těl. Jed. Sokol a Dramatické Sborny upozorňujeme na náš sklad divadelních her a knih ku zařízení a doplnění knihoven. **Tiskové práce.**

“SVOBODNÁ ŠKOLA,”

měsíčník obrázkový, vydává se sborem pro dobro svobodomyšlných škol v Americe pro výchovu mládeže české v duchu svobodomyšlném vychází 15. každého měsíce a předplácí se 50c ročně. **Adresa: 566 W. 18th St., Chicago, Ill.**

JOS. BERNARD,

520 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Největší sklad a velkoobchod pravých kalifornských a importovaných přírodních vín. . . . .

Zásilky v místě i na venek vyřizují se bezodkladně.

..... Pište si o velký ilustrovaný ceník, kterýž zašleme z larma. .... :

NOVÉ KNIHY.

Na skladě u výkonného výboru Nár. Jed. Sokolské:

1. Tyrš Mir., Dr.: Základové tělocviku \$1.00
2. Kožíšek Fr.: Cvičební večery na koni na šíř 10
3. Jindř. Fügner: Životopis 10
4. Vaníček Karel: Sokolstvo, jeho směr a cíl.—Komenský Jan Amos a jeho snahy tělocvičné. Obě za 03
5. Scheiner, Jos. E. Dr.: Tělesná cvičení ve starém věku 65
6. Hanušová Kl. Duchácká: Hry mládeže 45
7. Pexa Václav: Cvičební večery na hradech 20
8. Kožíšek Fr.: 100 příkladů cvičení prostných 18
9. Hron K.: O cvičební soustavě .20
11. Scheiner, Jos. E. Dr.: Úvahy a řeči Dra. Mir. Tyrše. —Povšechné úvahy o věci Sokolské, I. I 25
12. Povšech. úvahy o věci Sok., I. 2 .25
13. Klenka Jos.: Tělocvičné hry pro školy; I. Bez náradí 15
14. Klenka Jos.: Tělocvičné hry pro školy; II. S náradím 25
15. Hanušová K.: Dětský tělocvik .20
16. “ “ Hry míčem 15
17. Pexa Václ.: Cvičební večery na bradlech 18
18. Tyr. Mir. Dr.: Životopis. 10
20. Klenka Jos.: Cvičební večery na kruzích 10
22. Vaníček Kar.: Sokolské epistolý od 1. do 4. seš., 1 výtisk .02
23. Ploc K.: Návod o prvé pomoci při úrazech a nehodách 25
24. Dlouhý Fr.: Tělověda a zdravotověda 50
25. Klenka Jos., skoky prosté, útokem o tyči 10
26. Klenka Jos.: Skoky smíšené na koze a na stole 10
27. Vaníček J. Dr.: O rohování (box) a šermu holí dlouhou (baton) 10
28. Očenášek August: Zápas 20
29. Sládek Jos. V.: České písně. .05
30. Klenka Jos.: Cvičení s kužely .15
31. III. slet všesokolský v Praze .30
32. IV. slet všesokol. v Praze, cena 10 sešitů s poštovní zásilkou 1,50 10 sešitů bez poštovní zásilky 1,50

Knihy tyto, pokud zásoba stačí, zasílá vyplacené jednatel výkonného výboru tomu, kdo při objednávce pošle výše udanou částku buď ve známkách, nebo poukázkou poštovní.

JAN ČERNÝ,

437 E. 71st St., New York City.

Naším cvičitelům!

Cvičební večery na koni na šíř. — Sestavil František Kožíšek. Cena 10c.

Objednávejte buď u svých sborů neb u jednatele výkonného výboru N. J. S.

Král sílitelů, je nejlepší prostředek ku posílení těla. Nejzdravějším nápojem po tělocviku, neboť neunaví žaludek a přece jej přivede do pravidelné činnosti. — Odporučen lékaři. — Zasílán do všech částí Spojených Států.

ATLAS BREWING CO.,
CHICAGO.

Ukažte že jste Sokolové

Čís. 1.
Zlatý knoflík (na kabát) \$1.00; pozlacený 50c.

A kupte si jeden z našich zlatých odznaků v barvách českých, bílé a červené

Odznaky zvláštní ku presentaci atd. zhotoví vám co nejkusnější Sokol J. W. Wiša, člen Plzenského Sokola v Chicagu.

Čís. 2.
Celý zlatý odznak \$1.50; pozlacený 75c.
Jméno na zlatý odznak dáme zdarma.

Potřebujete-li pěkné hodinky, prsten neb cokoliv z oboru zlatnického, pište si o náš 40 str. český ceník. Naše zásoba jest největší a ceny nejnižší.

W. J. WIŠA A SYN

381 West 18th St., Chicago, Ill.

Solidní obsluha.

Beneš a Chalupa,

jeden z největších

ČESKÝCH MODNÍCH OBCHODŮ

1442 První Ave., roh 75. ul.,
NEW YORK.

Velký výběr oděvů nejnovějších střihů a vzorků. Velký výběr uniových klobouků. Vrchní košile, nákrčníky, spodní prádlo, ponožky a rukavice. Obstaráváme veškeré potřeby pro sokolské jednoty.

Mírné ceny.

Právní záležitosti v Čechách.

Vymáháme dědičné podíly a vyhotovujeme právoplatné plné moci, kvitance, výmazy atd. Jsme ve spojení se všemi advokáty a notáři v Rakousko-Uhersku. Sta záležitostí lacino a rychle vyřízeno a statisíce korun pohledávek vymoženo. Výplaty se dějí prostřednictvím Živnostenské banky v Praze. Dotazy se zodpovídají zdarma.

TOMÁŠ ČAPEK & CO., advokátní a notářská kancelář,
300 E. 72nd St., New York City.

Atlas Brewing Co.,

(dříve Česká Pivovarnická Společnost)

684-706 Blue Island Ave.

CHICAGO, ILLINOIS.

LÉK

Jar. Franc
1838 E. Biddle st

chorobné a slabé a blahodárným nápojem pro zdravé jsou .....

PRAVÁ

PŘÍRODNÍ

VÍNA

Naše vinné
BRANDY

z našich
vlastních
vinic

jsou výborným
domácím
lékem.
Žádejte naše
zboží od Vašich
obchodníků a
nemají-li je na
skladě, pište
nám o ceník a
další
podrobnosti.

v Sonoma
County,
California

F. KORBEL & BROS.,
684-6 W. 12th St. Chicago, Ill.

Jos. A. Matoušek

364 East 72nd St.,
NEW YORK

ZAKÁZKOVÝ KREJČÍ

Sokolské stejnokroje a cvičební kalhoty pro sokoly a žactvo.

FRANK ŠIŠKA,

1357 První Avenue,
mezi 72. a 73. ul., New York,

má na skladě velký výběr klobouků, čepic a deštníků.

Sokolské klobouky obstarávám pro všechny jednoty. Vesměs uniové zboží.

EMIL ČÁSTKA,

vlastní

nejstarší českou lékárnu,
roh I. Ave. a 73. ul., New York.

Léky se připravují co nejpečlivěji dle lékařských předpisů ve dne i v noci. Patentní léky všeho druhu na skladě.

Záklasník,

fotograf,

402 vých. 71. ul., New York,